

**ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ (ΥΠΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ)
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ
ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ**

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ:

Το 2010 είναι ένα κρίσιμο έτος για την πορεία της οικονομίας μας. Είναι η χρονιά κατά την οποία η κυβέρνηση πρέπει να πραγματοποιήσει μια τεράστια προσπάθεια για το νοικοκύρεμα των δημοσίων οικονομικών και η χώρα να αποδείξει ότι μπορεί να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων, να προστατεύσει την αυτονομία των οικονομικών της αποφάσεων, να προοδεύσει μέσα από κανόνες διαφάνειας και δίκαιης αναδιανομής του βάρους και ωφελειών των οικονομικών της.

Με άξονα τη διαφάνεια, την κοινωνική και οικονομική δικαιοσύνη, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του φορολογικού συστήματος πραγματοποιήθηκε ευρύτατος κοινωνικός διάλογος για την αναμόρφωση του φορολογικού πλαισίου.

Στόχος της φορολογικής μας πολιτικής είναι ένα απλό και δίκαιο φορολογικό πλαίσιο με ενιαίους κανόνες, χωρίς αδικαιολόγητες εξαιρέσεις. Ένα πλαίσιο που ενθαρρύνει την ειλικρίνεια και μέσα σε αυτό κάθε πολίτης μπορεί να συνεισφέρει ανάλογα με τις πραγματικές του δυνατότητες και όλοι οι πολίτες γνωρίζουν ισότιμη μεταχείριση, ανάλογη της οικονομικής τους κατάστασης.

Το πλαίσιο και οι κανόνες φορολόγησης των εισοδημάτων και των περιουσιών που ισχύουν σήμερα εντείνουν την άδικη και διακριτή μεταχείριση πολλών κατηγοριών εισοδημάτων, δημιουργώντας φορολογούμενους πολλών ταχυτήτων ακόμη και στις ίδιες κατηγορίες εισοδημάτων. Για τους λόγους αυτούς και μέσα από διάλογο με εκπροσώπους κοινωνικών και παραγωγικών φορέων και εκπροσώπους ομάδων φορολογούμενων γίνεται η αναμόρφωση του πλαισίου φορολόγησης των εισοδημάτων και των περιουσιών.

Άμεση προτεραιότητα μας είναι η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής γιατί αποτελεί τη χειρότερη ίσως μορφή αδικίας μέσα στο φορολογικό μας πλαίσιο, που εμποδίζει τη λειτουργία του κράτους, πολλαπλασιάζει τη διαφθορά και δημιουργεί συνθήκες κοινωνικής αδικίας μεταξύ των πολιτών και αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων. Η φοροδιαφυγή έχει πολλές όψεις και κάποιες από αυτές ενθαρρύνονται και από το ίδιο το πλαίσιο και το σύστημα φορολόγησης που επιτρέπει την απόκρυψη και την αποφυγή δήλωσης φορολογητέας ύλης.

Οι βασικές αλλαγές του νέου φορολογικού πλαισίου έχουν ως εξής:

- εφαρμογή μιας ενιαίας προοδευτικής τιμαριθμοποιημένης φορολογικής κλίμακας για όλα τα εισοδήματα
- εφαρμογή της προοδευτικής φορολόγησης της μεγάλης ακίνητης περιουσίας
- επαναφορά του φόρου κληρονομιάς και γονικών παροχών με υψηλό αφορολόγητο
- κατάργηση της αυτοτελούς φορολόγησης
- κατάργηση χαριστικών φοροαπαλλαγών είτε αναφέρονται στη φορολογία εισοδήματος είτε στη φορολογία κεφαλαίου
- καθιερώνεται ένα απλό και δίκαιο σύστημα καθορισμού ελάχιστων δαπανών διαβίωσης με βάση τα χρησιμοποιούμενα περιουσιακά στοιχεία

- φορολόγηση των διανεμομένων κερδών στην κλίμακα των φυσικών προσώπων
- λογιστικός προσδιορισμός όλων των εισοδημάτων
- φορολόγηση των συναλλαγών με εξωχώριες (offshore) εταιρείες και μη αναγνώριση αγορών ή δαπανών ή τόκων δανείων ή μισθωμάτων που καταβάλλονται από ελληνικές επιχειρήσεις σε εξωχώριες εταιρείες ή αντιπροσώπους ή υπεργολάβους αυτών.
- καταργούνται ή αντικαθίστανται διατάξεις τις οποίες χρησιμοποιούσαν οι φορολογούμενοι για καταστρατήγηση της φορολογίας εισοδημάτων ή περιουσίας και με τεχνικούς τρόπους απέφευγαν ή μείωναν τη φορολογία τους σε βάρος των ειλικρινών φορολογούμενων.
- Ηλεκτρονική διασύνδεση του Υπουργείου Οικονομικών με όλα τα Υπουργεία και Φορείς με υποχρέωση όλων για υποβολή κάθε στοιχείου οικονομικού ενδιαφέροντος είτε πρόκειται για αμοιβές, είτε για μισθούς, είτε για αποζημιώσεις, είτε για επιδοτήσεις ή οικονομικές ενισχύσεις.
- Τακτική εφαρμογή ηλεκτρονικών διασταυρώσεων. Αναθεώρηση του υπάρχοντος πλαισίου διασταύρωσης στοιχείων με βάση ετήσιο πρόγραμμα για τακτικούς περιοδικούς ελέγχους και όχι σε ad hoc βάση όπως είναι σήμερα.
- Κεντρική επιλογή των ελεγκτέων υποθέσεων με σύστημα ανάλυσης κινδύνου (Risk analysis). Καταρτίζεται κατάλογος μορίων κινδύνου φοροδιαφυγής (point system) βάσει του οποίου διενεργούνται προληπτικοί και τελικοί έλεγχοι τήρησης της φορολογικής νομοθεσίας από τα υπόχρεα νομικά και φυσικά πρόσωπα.
- Έλεγχος και φορολόγηση των συναλλαγών με εξωχώριες εταιρείες που υποκρύπτονται πίσω από εταιρίες αντιπροσώπευσης (Nominee εταιρίες) ή εξωχώριες εταιρίες που λειτουργούν ως υπεργολάβοι κοινοτικών εταιριών.
- Σε συνδυασμό με τον επαγγελματικό λογαριασμό προωθείται η σταδιακή εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης και ηλεκτρονικής διακίνησης των τιμολογίων μεταξύ επιχειρήσεων και μεταξύ επιχειρήσεων και δημοσίου. Από 1/1/2011 τιμολόγια για συναλλαγές άνω των 3000 Ευρώ μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων και δημοσίου θα γίνονται δεκτά μόνο ηλεκτρονικά.
- Από 1/1/2011 δεν θα θεωρείται νόμιμη κάθε συναλλαγή μεταξύ ιδιωτών και επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων αξίας μεγαλύτερης των 1500 ευρώ εάν αυτή γίνεται με μετρητά. Οι συναλλαγές αυτές θα γίνονται με πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες ή δίγραμμες επιταγές.
- Υιοθέτηση δραστικών μεθόδων συλλογής των ανείσπρακτων οφειλών, όπως η κατάσχεση περιουσιών για όσους έχουν την ικανότητα αποπληρωμής. Αυτό θα εφαρμοστεί αποτελεσματικά μέσω της σύνδεσης των εκκρεμών χρεών με στοιχεία από την ηλεκτρονική καταγραφή της ακίνητης περιουσίας καθώς και με την δυνατότητα «κατάσχεσης εις χείρας τρίτων» όσον αφορά τραπεζικούς λογαριασμούς.
- Η ΓΓΠΣ συγκροτεί περιουσιολόγιο όλων των φυσικών προσώπων κατόχων Α.Φ.Μ. Στο περιουσιολόγιο περιλαμβάνονται κυρίως ακίνητα, αυτοκίνητα, σκάφη, εναέρια μέσα μεταφοράς, κατοχή μετοχών, αμοιβαίων κεφαλαίων, και εταιρικών μεριδίων. Δεν περιλαμβάνονται οι τραπεζικές καταθέσεις και τα ομόλογα του ελληνικού δημοσίου.

Οι αλλαγές που φέρνει η αναμόρφωση του φορολογικού πλαισίου δεν πρόκειται να δημιουργήσουν πρόσθετο βάρος στα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, αλλά αντίθετα αποσκοπούν στη δίκαιη ανακατανομή των φορολογικών υποχρεώσεων. Τα φορολογικά έσοδα θα διοχετεύονται με διαφάνεια σε δράσεις που αναδιανέμουν το εισόδημα, δημιουργούν ανάπτυξη, ενισχύουν το κοινωνικό κράτος, βελτιώνουν την ποιότητα στην παροχή κοινωνικών αγαθών όπως η υγεία και η εκπαίδευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Άρθρο 1

Κλίμακα φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών – μειώσεις φόρου.

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού προτείνεται να ισχύσει νέα φορολογική κλίμακα, η οποία έχει ως ακολούθως:

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο Εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο Φόρου (ευρώ)
12.000	0	0	12.000	0
4.000	18	720	16.000	720
6.000	24	1.440	22.000	2.160
4.000	26	1.040	26.000	3.200
6.000	32	1.920	32.000	5.120
8.000	36	2.880	40.000	8.000
20.000	38	7.600	60.000	15.600
40.000	40	16.000	100.000	31.600
Υπερβάλλον	45			

Η προτεινόμενη κλίμακα είναι ενιαία για όλους τους φορολογούμενους, δηλαδή μισθωτούς –συνταξιούχους και μη μισθωτούς – επαγγελματίες.

Το αφορολόγητο ποσό ορίζεται στα 12.000 ευρώ, είναι δηλαδή ίδιο για όλους τους φορολογούμενους με συνέπεια το αφορολόγητο των μη μισθωτών - επαγγελματιών να είναι αυξημένο σε σύγκριση με αυτό της προηγούμενης κλίμακας (β) κατά (1.500) ευρώ. Η ωφέλεια που προκύπτει για τους μισθωτούς – συνταξιούχους και για εισόδημα από (13.000) μέχρι (35.000) ευρώ φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα.

Εισόδημα	Φόρος 2009	Φόρος 2010	Διαφορά φόρου (ωφέλεια)
13.000	250	180	70
14.000	500	360	140
15.000	750	540	210
16.000	1000	720	280

17.000	1250	960	290
18.000	1500	1200	300
19.000	1750	1440	310
20.000	2000	1680	320
21.000	2250	1920	330
22.000	2500	2160	340
23.000	2750	2420	330
24.000	3000	2680	320
25.000	3250	2940	310
26.000	3500	3200	300
27.000	3750	3520	230
28.000	4000	3840	160
29.000	4250	4160	90
30.000	4500	4480	20
31.000	4850	4800	50
32.000	5200	5120	80
33.000	5550	5480	70
34.000	5900	5840	60
35.000	6250	6200	50

Με τη νέα ενιαία κλίμακα φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων ωφελούνται οι εννιά στους δέκα φορολογούμενους.

Για πρώτη φορά το ατομικό αφορολόγητο ποσό συνδέεται άμεσα με τις δαπάνες που πραγματοποιεί ο φορολογούμενος. Δηλαδή ο φορολογούμενος δικαιούται το αφορολόγητο ποσό των (12.000) ευρώ, εφόσον προσκομίζει τις νόμιμες αποδείξεις αγοράς αγαθών και παροχής υπηρεσιών, το ελάχιστο ύψος των οποίων πρέπει να ανέρχεται στο 10% του ατομικού εισοδήματός του αν αυτό είναι μέχρι (12.000), και αν είναι μεγαλύτερο από (12.000) ευρώ, στο 30% για το τμήμα αυτού πάνω από τα (12.000) ευρώ.

Για ατομικό εισόδημα μέχρι (6.000) ευρώ δεν απαιτείται η προσκόμιση αποδείξεων δαπανών.

Όταν οι δαπάνες είναι περισσότερες από τις απαιτούμενες και μέχρι του ποσού των (15.000) ευρώ ατομικά ή (30.000) ευρώ για οικογένεια, ο φορολογούμενος δικαιούται μείωση φόρου ίση με το 10% της διαφοράς μεταξύ του ποσού των απαιτούμενων δαπανών και αυτού των δηλούμενων. Όταν οι δαπάνες είναι λιγότερες από τις απαιτούμενες, ο φορολογούμενος επιβαρύνεται με ποσοστό φόρου ίσο με το 10% του ποσού των δαπανών που υπολείπεται.

Παρατίθεται πίνακας με το ελάχιστο ύψος των απαιτούμενων δαπανών για εισόδημα μέχρι (48.000).

Εισόδημα	Δαπάνες	Εισόδημα	Δαπάνες
6.000	0	28.000	6000
7.000	700	29.000	6300
8.000	800	30.000	6600
9.000	900	31.000	6900
10.000	1000	32.000	7200
11.000	1100	33.000	7500
12.000	1200	34.000	7800
13.000	1500	35.000	8100

14.000	1800	36.000	8400
15.000	2100	37.000	8700
16.000	2400	38.000	9000
17.000	2700	39.000	9300
18.000	3000	40.000	9600
19.000	3300	41.000	9900
20.000	3600	42.000	10200
21.000	3900	43.000	10500
22.000	4200	44.000	10800
23.000	4500	45.000	11100
24.000	4800	46.000	11400
25.000	5100	47.000	11700
26.000	5400	48.000	12000
27.000	5700		

Το ποσό των δαπανών μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του εισοδήματός τους που δηλώνεται με την αρχική δήλωσή τους και φορολογείται με τις γενικές διατάξεις. Επί πλέον προβλέπεται και μεταφορά ποσού δαπανών από τον έναν σύζυγο στον άλλον, εφόσον έχει καλύψει το αφορολόγητο ποσό του.

Εξαιρούνται και δε λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, οι δαπάνες για ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτρισμό, τηλεπικοινωνίες γενικά, για εισιτήρια σε κάθε είδους μεταφορικό μέσο και όσες δαπάνες με βάση άλλες φορολογικές διατάξεις λαμβάνονται υπόψη για φορολογικές ελαφρύνσεις.

Κατ' εξαίρεση δεν υποχρεούνται σε προσκόμιση αποδείξεων οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή καθώς και υπάλληλοι νομικών προσώπων κ.λ.π. του άρθρου 47 του ΚΦΕ, όσοι διαμένουν σε οίκους ευγηρίας και οι φυλακισμένοι.

Οι φορολογούμενοι υποβάλλουν τις αποδείξεις των δαπανών σε ειδική φόρμα ηλεκτρονικά ή σε κλειστό φάκελο στη Δ.Ο.Υ..

Τέλος, νομοθετικά θα τιμαριθμοποιείται η κλίμακα φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων καθόσον αυτό δεν μπορεί να γίνει με απόφαση Υπουργού.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού αυξάνεται το αφορολόγητο ποσό που δικαιούται ο φορολογούμενος για τα τέκνα που τον βαρύνουν.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού προτείνεται η αλλαγή του τρόπου έκπτωσης των τόκων στεγαστικών δανείων κλπ για απόκτηση α' κατοικίας, προκειμένου να ισχύσει ενιαίος τρόπος αντιμετώπισης όλων των τόκων. Δηλαδή προτείνεται μείωση του φόρου κατά ποσοστό 20% των τόκων ανεξάρτητα από τον χρόνο σύναψης του δανείου.

Επίσης με την ίδια παράγραφο προστίθενται δύο εδάφια μετά την υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε.. Με τις προτεινόμενες διατάξεις διευκρινίζεται ότι οι τόκοι στεγαστικών δανείων για απόκτηση πρώτης κατοικίας και δανείων για επισκευή διατηρητέων κτισμάτων κ.λ.π. μειώνουν το φόρο εισοδήματος του φορολογουμένου που λαμβάνει το δάνειο και τους οφείλει, μόνο με την προϋπόθεση ότι αυτός είναι ιδιοκτήτης. Επίσης, διευκρινίζεται ότι η μείωση ποσοστού 20% υπολογίζεται μόνο στο ποσοστό των τόκων που αναλογεί στο ποσοστό ιδιοκτησίας (σχετική η αριθ. 530/2008 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ.).

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού προτείνεται η μείωση από το φόρο κατά ποσοστό 20% της ετήσιας δαπάνης ασφαλίσεων και μέχρι ποσού αυτής 1.000 ευρώ για άγαμο και 2.000 ευρώ για οικογένεια. Το ποσό της μείωσης

μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το συνολικό εισόδημά τους. Παράλληλα καταργείται η μείωση του φόρου με ποσοστό 40% των τόκων των στεγαστικών δανείων που χορηγούνται το 2009 και 2010 για οποιαδήποτε κατοικία έως 200 τμ. και για ύψος δανείου έως (350.000) ευρώ που θεσπίστηκε με το άρθρο 43 του ν.3763/2009.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού προτείνεται :

α) Μείωση του φόρου κατά ποσοστό 20% των χρηματικών δωρεών και χορηγιών, η οποία μείωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του συνολικού εισοδήματος που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

β) Έκπτωση από τον φόρο ποσοστού 20%, αντί της μείωσης από το εισόδημα, της δαπάνης για παροχή υπηρεσίας από δικηγόρο για παροχή νομικών συμβούλων εκτός των αμοιβών του για παράσταση στη σύνταξη συμβολαίων και των πράξεων της περίπτωσης α. της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του ΚΦΕ (σχετικά με ακίνητα).

γ) Μείωση του φόρου κατά ποσοστό 20% της δαπάνης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 20% του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της φορολογικής κλίμακας, για αλλαγή εγκατάστασης κεντρικού κλιματισμού χρήσης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο ή νέα εγκατάσταση φυσικού αερίου, αγορά ηλιακών συλλεκτών κ.λπ. Το όφελος του φόρου από τη ρύθμιση αυτή ανέρχεται σε 480 ευρώ ($12.000 \times 20\% = 2400 \times 20\% = 480$), ενώ με το προηγούμενο καθεστώς ανερχόταν σε 175 ευρώ για εισόδημα μέχρι 30.000 ευρώ ($700 \times 25\% = 175$). Επίσης, διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής της υφιστάμενης διάταξης που αναφέρεται σε δαπάνες για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, και σε δαπάνες που γίνονται για παρεμβάσεις στα κτίρια με βάση το νέο πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ» (εκτός από εγκατάσταση νέου συστήματος καυστήρα / λέβητα υψηλής απόδοσης πετρελαίου, καθώς αυτή είναι εκτός της φιλοσοφίας της υφιστάμενης ρύθμισης).

6. Με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση (αναφέρεται στις περιπτώσεις μεταφοράς της μείωσης του φόρου από τον έναν σύζυγο στον άλλον).

7. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται και τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1.1.2010 και μετά.

8. Με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι η παρακράτηση του φόρου εισοδήματος γίνεται με βάση την κλίμακα του άρθρου αυτού από τη δημοσίευση του νόμου στην εφημερίδα της Κυβέρνησης και μετά.

9. Με την παράγραφο 9 του άρθρου αυτού προτείνεται οι φορολογούμενοι των νησιών με πληθυσμό κάτω των 3100 κατοίκων να δικαιούνται το αυξημένο αφορολόγητο που προβλέπεται από το άρθρο 118 του Κώδικα αυτού χωρίς να προσκομίζουν αποδείξεις για την κάλυψη της προσαύξησης αυτής.

10. Με την παράγραφο 10 του άρθρου αυτού γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση δηλαδή όπου στον ΚΦΕ αναγράφεται η κλίμακα (α) ή (β) νοείται η κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 9, όπως θεσπίζεται με τον νόμο αυτό.

Άρθρο 2 **Εκπτώσεις από το εισόδημα**

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού προτείνεται η κατάργηση των περιπτώσεων α,γ,δ,ε,ζ,η και ι της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ΚΦΕ που

ορίζουν την έκπτωση από το συνολικό εισόδημα του φορολογουμένου ορισμένων δαπανών που πραγματοποιεί. Ειδικότερα προτείνεται:

A. - Η κατάργηση της έκπτωσης από το συνολικό εισόδημα της δαπάνης του μισθώματος κύριας κατοικίας λόγω μετεγκατάστασης από τους νομούς Αττικής και Θεσ/νίκης προς την περιφέρεια και του μισθώματος κύριας κατοικίας λόγω μετάθεσης υπαλλήλου που εκμισθώνει ιδιόκτητη κατοικία στον τόπο από όπου μετατέθηκε.

- Η κατάργηση της έκπτωσης των δωρεών προς αθλητικά σωματεία
- Η κατάργηση της έκπτωσης των δαπανών για δεξιώσεις γάμων, βαπτίσεων κλπ λόγω της αντικατάστασή τους με το νέο σύστημα διαχείρισης των αποδείξεων των δαπανών.

B. - Η κατάργηση της έκπτωσης από το συνολικό εισόδημα των ακόλουθων δαπανών και η αντικατάστασή της με μείωση του φόρου κατά ποσοστό των δαπανών αυτών, προκειμένου να έχουν ωφέλεια οι φορολογούμενοι με χαμηλό εισόδημα.

Πρόκειται για τις δαπάνες:

- για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής ή θανάτου κ.λ.π.
- για τις δωρεές χρηματικών ποσών στο Δημόσιο, ΟΤΑ, Ιερούς Ναούς κ.λ.π. και χορηγίες σε πολιτιστικά νομικά πρόσωπα.
- για τους τόκους στεγαστικών δανείων που έχουν ληφθεί μέχρι 31-12-2002 α) για απόκτηση α' κατοικίας και β) για επισκευή διατηρητέων κτισμάτων κλπ .
- για αλλαγή εγκατάστασης κεντρικού κλιματισμού χρήστη καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο ή νέα εγκατάσταση φυσικού αερίου, αγορά ηλιακών συλλεκτών κλπ
- για παροχή νομικών συμβουλών από δικηγόρους (εκτός των παραστάσεων τους σε συμβόλαια)

2. Με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου αυτού γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση λόγω των μεταβολών που επήλθαν με την παράγραφο 1.

3. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού και για λόγους ίσης μεταχείρισης με τους κατοίκους της Ελλάδος προτείνεται να δικαιούνται τις εκπτώσεις από το εισόδημα του άρθρου 8 του ΚΦΕ και οι κάτοικοι των Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκτούν στην Ελλάδα πλέον το ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνολικού εισοδήματός τους.

Άρθρο 3 **Προσδιορισμός εισοδήματος με βάση τεκμήρια** **δαπανών και χρήσης υπηρεσιών**

Με το άρθρο αυτό προτείνεται προσδιορισμός του εισοδήματος των φορολογουμένων ανεξάρτητα από το δηλούμενο εισόδημά του με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του, ώστε το σύστημα τεκμηρίων που προτείνεται επιδιώκει:

1. Να μην δημιουργεί ταύτιση συμφερόντων. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιούνται αντικειμενικές τιμές (πχ εάν στις μισθωμένες κατοικίες υπολογίζεται το ενοίκιο, τότε δημιουργείται ταύτιση συμφερόντων μεταξύ εκμισθωτή και μισθωτή για μείωση του εμφανιζόμενου ενοικίου, το ίδιο και στο ιδιωτικό σχολείο κλπ).
2. Να μην δημιουργεί στρεβλώσεις και απαγορεύσεις στην αγορά. Γι' αυτό τα βήματα από το ένα σημείο στο άλλο είναι μικρά.

3. Να έχει συμπληρωματικό ρόλο στον προσδιορισμό του φορολογικού εισοδήματος.
4. Να λειτουργεί ως κριτήριο απόδειξης των αδήλωτων εισοδημάτων και να συμβάλλει στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής.

Προτείνεται ειδικότερα, η καθιέρωση ενός αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού των δαπανών που κατά τεκμήριο απαιτούνται να γίνουν λόγω της κατοχής και χρήσης ορισμένων περιουσιακών στοιχείων. Λαμβάνεται υπόψη ένα ετήσιο κόστος συντήρησης, λειτουργίας κατοικιών, αυτοκινήτων, σκαφών αναψυχή, πισινών, διδασκτρων, οικιακών βοηθών κ.α. προκειμένου να εκτιμηθεί ένα εισόδημα ως ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα.

Το κόστος με βάση τις δαπάνες διαβίωσης δεν εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωσή του φορολογούμενου ο οποίος εξακολουθεί να υπόκειται σε έλεγχο όσον αφορά στην ακριβή δήλωση των εισοδημάτων του. Επίσης, λειτουργεί ως βάση για την καταρχήν αξιολόγηση από τις φορολογικές αρχές της ειλικρίνειας του δηλούμενου εισοδήματος στο πλαίσιο του ανωτέρω συστήματος μορίων κινδύνου. Το μέτρο αυτό δεν καταλαμβάνει τους συνταξιούχους.

Ειδικότερα:

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση στο άρθρο 15 του Κ.Φ.Ε., δεδομένου ότι οι δαπάνες διαβίωσης των φορολογουμένων προσδιορίζονται πλέον με αντικειμενικά δεδομένα και όχι τεκμαρτά.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, αντικαθίσταται το άρθρο 16 του Κ.Φ.Ε. διότι μεταβάλλεται ο τρόπος προσδιορισμού των δαπανών διαβίωσης των φορολογουμένων με σκοπό, αφενός την πάταξη της φοροδιαφυγής και αφετέρου τον δικαιότερο προσδιορισμό των δαπανών αυτών ώστε να ανταποκρίνεται στις πραγματικές δαπάνες διαβίωσης των πολιτών.

Με την τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του Κ.Φ.Ε., μεταβάλλεται ο τρόπος υπολογισμού όλων των υπαρχουσών κατηγοριών των δαπανών που προσδιορίζουν το επίπεδο διαβίωσης των φορολογουμένων όπως κατοικίες, αυτοκίνητα, σκάφη αναψυχής, αεροσκάφη, πισίνες και προστίθενται και νέες κατηγορίες δαπανών όπως γενικές δαπάνες διαβίωσης, διδάκτρα ιδιωτικών σχολείων, δαπάνες σε οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό.

Αναλυτικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις, απλοποιείται και γίνεται δικαιότερος ο τρόπος προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης για την κατοικία (κύρια και δευτερεύουσα) του φορολογούμενου, η οποία μέχρι σήμερα υπολογιζόταν με βάση το τεκμαρτό μίσθωμα αυτής. Στο εξής, θα υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες συντήρησης, επισκευής, τις πάγιες καταναλώσεις (ηλεκτρικό, τηλέφωνο, νερό) και τις δαπάνες λειτουργίας αυτής (π.χ. για μεγάλες κατοικίες καθαρίστριες, κηπουροί, ασφάλειες). Επίσης, για λόγους φορολογικής δικαιοσύνης, καθιερώνονται συντελεστές βαρύτητας με βάση την τιμή ζώνης της περιοχής στην οποία βρίσκεται το ακίνητο, ώστε να προκύπτει τεκμήριο πλησιέστερο προς το πραγματικό εισόδημα διαβίωσης για ακίνητα που βρίσκονται σε ακριβές περιοχές. Συγκεκριμένα, δημιουργούνται τρεις κατηγορίες περιοχών με βάση την τιμή ζώνης τους, μία κατηγορία για τιμές ζώνης μέχρι 2.799 ευρώ το τ.μ., μία για τιμές ζώνης από 2.800 € έως 4.999€ το τ.μ. και μία για τιμές ζώνης άνω των 5.000€ το τ.μ. Σε σύνολο 5.642 ζωνών οι 97 έχουν τιμές από 2.800€-4999€ το τ.μ., οι 15 τιμές πάνω από 5.000€ και όλες οι υπόλοιπες τιμές μέχρι 2.799€ το τ.μ. Οι περιοχές που βρίσκονται σε τιμές ζώνης πάνω από 2.800 € το τ.μ. (ακριβές περιοχές) είναι Άλιμος, Βούλα, Γλυφάδα, Βουλιαγμένη,

Εκάλη, Κηφισιά, Διόνυσος, Πόρτο Ράφτη, Ν. Ερυθραία, Σπέτσες, Ύδρα, Πυλαία, Μύκονος, Π. Φάληρο, Φιλοθέη, Ψυχικό, Καλαμαριά, Πανόραμα, Κέρκυρα, Σαντορίνη και κάποιες ζώνες γνωστές της Αθήνας και Θεσσαλονίκη). Η τιμή αγοράς ή το κόστος ανέγερσης των κατοικιών δεν λαμβάνονται υπόψη σε αυτό το σύστημα. Βέβαια, σαφώς έχουν ληφθεί υπόψη στη δαπάνη αγοράς.

Ο προσδιορισμός της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης της ιδιοκατοικούμενης ή μισθωμένης κύριας κατοικίας γίνεται κλιμακωτά ανάλογα με την επιφάνεια των κύριων και βοηθητικών χώρων αυτής. Για κύρια κατοικία με επιφάνεια κύριων χώρων μέχρι ογδόντα (80) τετραγωνικά μέτρα, υπολογίζεται με εξήντα (60) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, για τα επόμενα ογδόντα ένα (81) μέχρι και διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων, με ογδόντα (80) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, για τα επόμενα διακόσια ένα (201) μέχρι και τριακόσια (300) τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων, με εκατόν είκοσι (120) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο και για τα πλέον των τριακοσίων (300) τετραγωνικών μέτρων κύριων χώρων αυτής, με εκατόν πενήντα (150) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Για τον υπολογισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης των βοηθητικών χώρων αυτής, ορίζεται ποσό τριάντα (30) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Προκειμένου για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης, σύμφωνα με τον αντικειμενικό προσδιορισμό των ακινήτων, από 2.800 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο έως 4.999 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) και για περιοχές με τιμή ζώνης από 5.000 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο και άνω, κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%). Προκειμένου για μονοκατοικίες τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%). Επίσης, για τον υπολογισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης ιδιοκατοικούμενης ή μισθωμένης δευτερεύουσας κατοικίας λαμβάνεται το ήμισυ της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης όπως αυτή υπολογίζεται για την κύρια κατοικία. Είναι ευνόητο ότι στις περιπτώσεις των κατοικιών που μισθώνονται ορισμένους μήνες μέσα στο έτος, τα ετήσια ποσά της αντικειμενικής δαπάνης επιμερίζονται με βάση τους μήνες που διαρκεί η μίσθωση. Ακολουθεί πίνακας με παραδείγματα κατοικιών που βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης μέχρι 2.800 ευρώ (που αποτελούν και την πλειοψηφία των τιμών ζώνης) για πληρέστερη κατανόηση του κλιμακωτού προσδιορισμού τους:

Επιφάνεια κύριας κατοικίας σε τ.μ. (εκτός μονοκατοικιών)	Ποσά σε ευρώ
60	3600
80	4800
100	6400
120	8000
150	10400
200	14400
300	26400
400	41400

Επίσης, με τις προτεινόμενες διατάξεις, απλοποιείται και γίνεται δικαιότερος ο τρόπος προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης που προκύπτει από

την κυριότητα ή κατοχή επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής ή μικτής χρήσης καθώς και των τύπου jeep, ο οποίος μέχρι σήμερα υπολογιζόταν τεκμαρτά. Με τις νέες διατάξεις προτείνεται ο προσδιορισμός της δαπάνης που προκύπτει από τα αυτοκίνητα να πραγματοποιείται ανάλογα με τα κυβικά του αυτοκινήτου, με βάση το κόστος τελών κυκλοφορίας, ασφαλίσεων, καυσίμων και δαπανών συντήρησης. Με αυτόν τον τρόπο, για αυτοκίνητα μέχρι χίλια διακόσια (1.200) κυβικά εκατοστά η αντικειμενική δαπάνη ορίζεται σε τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ και για αυτοκίνητα μεγαλύτερα των χιλίων διακοσίων (1.200) κυβικών εκατοστών, προστίθενται τριακόσια (300) ευρώ ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά μέχρι τα δύο χιλιάδες (2000) κυβικά εκατοστά και τετρακόσια (400) ευρώ ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά για αυτοκίνητα άνω των δύο χιλιάδων (2000) κυβικών εκατοστών. Παράλληλα, απαλλάσσονται από την εφαρμογή της αντικειμενικής δαπάνης τα αυτοκίνητα αντίκες καθώς και τα αυτοκίνητα που είναι ειδικά διασκευασμένα για ανάπηρους για λόγους φορολογικής δικαιοσύνης, ενώ καταργούνται οι μειώσεις που υπήρχαν για αυτοκίνητα που εισάγονται με τις διαδικασίες της μετοικεσίας και αυτά που αγοράζονται από τον Ο.Δ.Δ.Υ. δεδομένου ότι πλέον οι δαπάνες των αυτοκινήτων υπολογίζονται με πραγματικά δεδομένα και όχι τεκμαρτά. Ακολουθεί πίνακας με παραδείγματα αυτοκινήτων για πληρέστερη κατανόηση:

Επιβατικά αυτοκίνητα Ι.Χ. (σε κ.εκ.)	Ποσά σε ευρώ
1000	3000
1200	3000
1400	3600
1600	4200
1800	4800
2000	5400
2500	7400
3000	9400

Επιπλέον, με τις νέες διατάξεις και στην προσπάθεια περιστολής της φοροδιαφυγής εισάγονται νέες δαπάνες που προσεγγίζουν το επίπεδο εισοδήματος των φορολογουμένων, όπως η δαπάνη που καταβάλλεται για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης καθώς και η δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό. Η δαπάνη για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης ορίζεται αντικειμενικά ανά μαθητή, σε δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για το νηπιαγωγείο, τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ για το δημοτικό και έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ για το γυμνάσιο-λύκειο.

Η δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, ορίζεται σε οχτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ ανά απασχολούμενο με εξαίρεση την περίπτωση που ο φορολογούμενος απασχολεί έναν μόνο οικιακό βοηθό ή νοσοκόμο, όταν ο ίδιος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει παρουσιάζει αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω ή είναι ηλικίας άνω των εξήντα πέντε (65) ετών.

Περαιτέρω, με τις προτεινόμενες διατάξεις απλοποιείται και γίνεται δικαιότερος ο τρόπος προσδιορισμού του ετήσιου εισοδήματος με βάση τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, ο οποίος μέχρι σήμερα υπολογιζόταν τεκμαρτά. Με τις νέες διατάξεις υπολογίζεται η δαπάνη των σκαφών αναψυχής με βάση το

κόστος τελών ελλιμενισμού, ασφαλιστρων, καυσίμων, συντήρησης και πρακτόρευσης ώστε η αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει με βάση τα μέτρα μήκους του σκάφους να ανταποκρίνεται σε πραγματικά κόστη. Με αυτόν τον τρόπο, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη ορίζεται προκειμένου για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη, ολικού μήκους μέχρι 5 μέτρα, στο ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, ενώ για τα πάνω από 5 μέτρα ορίζεται στο ποσό των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ και προκειμένου για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης, ολικού μήκους μέχρι 7 μέτρα, στο ποσό των επτά χιλιάδων πεντακοσίων (7.500) ευρώ, ενώ για τα σκάφη άνω των 7 μέτρων προστίθενται χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ ανά μέτρο μήκους. Στα πλαίσια του προσδιορισμού της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης με βάση τα πραγματικά κόστη, προτείνεται και η κατάργηση των μειώσεων που εφαρμόζονται μέχρι σήμερα για τα παλαιά σκάφη καθώς και για τα παραδοσιακά και ναυαθλητικά.

Όμοια, με τις νέες διατάξεις προτείνεται ο προσδιορισμός της ετήσιας δαπάνης των αεροσκαφών και ελικοπτέρων με βάση το κόστος τελών προσγείωσης και παραμονής, ασφαλιστρων και συντήρησης, ανάλογα με το βάρος του αεροσκάφους. Έτσι για αεροσκάφη ελληνικού ή ευρωπαϊκού νηολογίου μέχρι 2.000 κιλά η δαπάνη ορίζεται στο ποσό των τριάντα δύο χιλιάδων (32.000) ευρώ, για αεροσκάφη πάνω από 2.000 μέχρι 3.000 κιλά ορίζεται στο ποσό των πενήντα χιλιάδων πεντακοσίων (50.000) ευρώ και για αεροσκάφη πάνω από 3.000 κιλά ορίζεται στο ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Για αεροσκάφη μη ευρωπαϊκού νηολογίου τα αντίστοιχα ποσά διαμορφώνονται σε πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, εβδομήντα χιλιάδες (70.000) και εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ αντίστοιχα. Για τα ελικόπτερα, ως ελάχιστη δαπάνη ορίζεται αυτή της αντίστοιχης κατηγορίας αεροσκαφών μειωμένη κατά ποσοστό 20% .

Μεταβολή του τρόπου υπολογισμού της αντικειμενικής δαπάνης προτείνεται και για τις δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες) πάντα με γνώμονα το δικαιότερο προσδιορισμό της , ώστε να ανταποκρίνεται στο πραγματικό κόστος συντήρησης των δεξαμενών κολύμβησης. Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη των εξωτερικών δεξαμενών κολύμβησης ορίζεται, ανάλογα με την επιφάνειά τους, κλιμακωτά, σε εκατό (100) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο μέχρι τα εξήντα (60) τετραγωνικά μέτρα και σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, για επιφάνεια άνω των εξήντα (60) τετραγωνικών μέτρων. Προκειμένου για εσωτερική δεξαμενή κολύμβησης προτείνεται ο διπλασιασμός των παραπάνω ποσών. Ακολουθεί πίνακας με παραδείγματα δεξαμενών κολύμβησης για πληρέστερη κατανόηση του κλιμακωτού προσδιορισμού τους:

Πισίνες (σε τ.μ.)	Ποσά για εξωτερικές πισίνες (σε ευρώ)	Ποσά για εσωτερικές πισίνες (σε ευρώ)
50	5000	10000
60	6000	12000
100	12000	24000

Τέλος, προκειμένου να ληφθούν υπόψη και οι υπόλοιπες δαπάνες των φορολογουμένων, που δεν προσδιορίζονται από τις παραπάνω κατηγορίες δαπανών, προτείνεται ο καθορισμός των ποσών των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ προκειμένου για τον άγαμο και των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για τους συζύγους, ως γενική ετήσια αντικειμενική δαπάνη.

Περαιτέρω, με την αντικατάσταση του άρθρου 16 του Κ.Φ.Ε., γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση, παρέχεται πλέον η δυνατότητα σε όλους τους φορολογούμενους να αμφισβητήσουν τον προσδιορισμό του εισοδήματος όπως προκύπτει από τις ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες, εφόσον το αποδεικνύουν με πραγματικά στοιχεία.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση στο άρθρο 17 του Κ.Φ.Ε.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού, προτείνεται η αύξηση του ποσού της αξίας των κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της ετήσιας δαπάνης του φορολογουμένου, από 5.000 σε 10.000 ευρώ, με σκοπό η έννοια των κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας να ανταποκρίνεται όσο το δυνατόν στις πραγματικές τιμές της αγοράς και να μην δημιουργείται ταύτιση συμφερόντων πωλητή και αγοραστή με αποτέλεσμα να οδηγούνται σε προσπάθειες απόκρυψης των συναλλαγών αυτών στην υπερβάλλουσα αξία.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού, αντικαθίσταται το άρθρο 18 του Κ.Φ.Ε., που αναφέρεται στις απαλλαγές των δαπανών, ώστε να ανταποκρίνεται στην προσπάθεια εφαρμογής ενός απλούστερου και δικαιότερου τρόπου προσδιορισμού των δαπανών διαβίωσης των φορολογουμένων βασιζόμενου σε συνήθειες και όχι στις αυθαίρετες δαπάνες.

Ειδικότερα, στα πλαίσια της απλοποίησης του φορολογικού συστήματος και της κατάργησης των απαλλαγών, προτείνεται η κατάργηση της απαλλαγής της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης, που ισχύει μέχρι σήμερα, για τα αυτοκίνητα των αλλοδαπών επιχειρήσεων που υπάγονται στις διατάξεις των α.ν. 89/1967 και 378/1968 καθώς και του ν.27/1975, για τα αυτοκίνητα που εισάγονται λόγω μετοικεσίας, για τα αυτοκίνητα εργοστασιακής αξίας μέχρι του ποσού των 50.000 ευρώ καθώς και για ένα σκάφος μέχρι 10 μέτρα. Επίσης προτείνεται, το εισόδημα του φορολογούμενου να προσδιορίζεται με βάση τις δαπάνες (πραγματικές και αντικειμενικές) σε κάθε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές υπερβαίνουν το δηλούμενο εισόδημα του και συνεπώς να καταργηθεί η προϋπόθεση που ισχύει μέχρι σήμερα η διαφορά μεταξύ δαπανών και δηλούμενου εισοδήματος να υπερβαίνει το 20% του δηλούμενου εισοδήματος.

Τέλος, για λόγους φορολογικής δικαιοσύνης, προτείνεται η πλήρης απαλλαγή των συνταξιούχων από τον προσδιορισμό του εισοδήματος με βάση τις αντικειμενικές δαπάνες.

6. Με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση.

7. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού τροποποιείται ο τρόπος υπολογισμού της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών. Η τροποποίηση αυτή αποσκοπεί στην εξεύρεση των πραγματικών κεφαλαίων που απομένουν προς ανάλωση.

Ειδικότερα, κατά τον υπολογισμό της ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών προτείνεται τα ελάχιστα ποσά που θα αφαιρούνται όταν δεν υπάρχουν αντικειμενικές δαπάνες να είναι αυτά που ορίζονται από τις νέες διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Φ.Ε., δηλαδή των 3.000 ευρώ για άγαμο και των 5.000 ευρώ για τους συζύγους, αντί για το ποσό των 2.900 ευρώ που ισχύει μέχρι σήμερα. Επίσης προτείνεται, κατά τον υπολογισμό των κεφαλαίων προηγούμενων ετών που απομένουν προς ανάλωση να αφαιρούνται όλες οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης ανεξάρτητα από το αν απαλλάσσονται ή όχι, δεδομένου ότι η ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών αποσκοπεί στην εξεύρεση των πραγματικών κεφαλαίων που απομένουν προς ανάλωση.

8. Με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού διευκρινίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση που χρησιμοποιούνται ποσά εσόδων για την κάλυψη της διαφοράς μεταξύ δαπανών και εισοδημάτων, θα πρέπει να αφαιρούνται τα ποσά που καταβλήθηκαν για την απόκτηση των εσόδων αυτών. Το παρόν διευκρινίζεται προς άρση αμφισβητήσεων που δημιουργήθηκαν με την έκδοση της 849/2008 απόφασης του Β τμήματος του ΣΤΕ σύμφωνα με την οποία, για την κάλυψη της παραπάνω διαφοράς μπορεί να χρησιμοποιηθεί το σύνολο της αξίας πώλησης ομολόγων, εντόκων γραμματίων, μετοχών όταν η αγορά τους έχει γίνει σε διαφορετικό έτος από την πώληση τους.

9. Με τις παραγράφους 9, 10, 11 και 12 του άρθρου αυτού, γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση στα άρθρα 19, 61, 66 και 81 του Κ.Φ.Ε.

Άρθρο 4 **Κατάργηση και Τροποποίηση Φοροαπαλλαγών**

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού καταργούνται φορολογικές απαλλαγές εισοδημάτων όπως αυτά των κερδών περιπτέρων και κυλικείων δημόσιων υπηρεσιών που εκμεταλλεύονται ανάπηροι, χρηματικά βραβεία και υποτροφίες από το Δημόσιο κλπ. για τα οποία δεν υφίστανται κοινωνικοί λόγοι. Περαιτέρω η ενιαία φορολογική κλίμακα με το αφορολόγητο και τα πολλά κλιμάκια ενισχύει τη φορολογική δικαιοσύνη.
2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού καταργείται ο ειδικός τρόπος φορολόγησης του ιπτάμενου προσωπικού πολιτικής αεροπορίας, καθόσον αποτελεί παρέκκλιση από τον κανόνα της φορολογικής ισότητας, ενώ παραμένει ο ειδικός τρόπος φορολόγησης των αξιωματικών και των κατώτερων πληρωμάτων του εμπορικού ναυτικού με αυξημένο όμως συντελεστή φορολόγησης, δεδομένου ότι η κατάργησή του θα δημιουργήσει αντικίνητρο στην προσέλκυση και παραμονή των πλοίων στο Ελληνικό νηολόγιο.
3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού οι αποζημιώσεις οδοιπορικών και λοιπών εξόδων που καταβάλλονται σε ερασιτέχνες αθλητές, το επίδομα δημοσίων υπαλλήλων αποσπασμένων σε πολιτικά γραφεία καθώς και τα ειδικά επιδόματα που χορηγούνται σε ορισμένες κατηγορίες μουσικών, παύουν να μην θεωρούνται εισόδημα, καθόσον αυτά έχουν το χαρακτήρα της εισοδηματικής ενίσχυσης και συνεπώς για λόγους φορολογικής δικαιοσύνης, πρέπει να συναθροίζονται με τα λοιπά εισοδήματά τους για να φορολογούνται με την ενιαία κλίμακα.
4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού καταργείται η απαλλαγή από τη φορολογία του επιμισθίου των διπλωματικών υπαλλήλων καθόσον αποτελεί παρέκκλιση από τον κανόνα της φορολογικής ισότητας.
5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού προτείνεται **η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος, των συντάξεων αναπήρων πολέμου των ίδιων ή μελών των οικογενειών τους καθώς και των αμοιβών των αναπήρων καλλιτεχνών, μέχρι ποσού 30.000 ευρώ.** Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η αρχή της συμμετοχής στα δημόσια βάρη ανάλογα με τη φοροδοτική ικανότητα του πολίτη.

6. Με τις παραγράφους 6, 7 και 8 τα εξωϊδρυματικά επιδόματα, η σύνταξη και το επίδομα της πολύτεκνης μητέρας, τα επιδόματα της τρίτεκνης οικογένειας καθώς και το επίδομα ανεργίας που καταβάλλει ο ΟΑΕΔ, παραμένουν αφορολόγητα **εφόσον τα λοιπά εισοδήματα του φορολογουμένου που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις είναι μέχρι 30.000 ευρώ**. Με τις ρυθμίσεις αυτές ενισχύεται η αρχή της συμμετοχής στα δημόσια βάρη ανάλογα με τη φοροδοτική ικανότητα του πολίτη.

Άρθρο 5

Κατάργηση Αυτοτελούς Φορολόγησης – Τροποποίηση Συντελεστών

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, το εισόδημα από κοινόχρηστους χώρους οικοδομών, ενόψει της γενικότερης κατάργησης της αυτοτελούς φορολόγησης και δεδομένου ότι ενδεχόμενη κατάργηση της αυτοτελούς φορολόγησης του εισοδήματος αυτού θα είχε ως συνέπεια να παραμείνει αφορολόγητο στο σύνολό του, κρίθηκε σκόπιμο να συνεχιστεί μεν η αυτοτελής φορολόγησή του, με αυξημένο όμως συντελεστή, για λόγους δημοσιονομικών αναγκών.
2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού μεταβάλλεται ο τρόπος υπολογισμού του φόρου των περιπτώσεων μεταβίβασης με επαχθή αιτία ατομικής επιχείρησης ή μεριδίου ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε δικαιούχους συγγενείς που υπάγονται στην Α΄ ή Β΄ κατηγορία του άρθρου 29 του ν.2961/2001. Συγκεκριμένα το τελευταίο εδάφιο της περ ββ΄ της παρ.1 του άρθρου 13 του ν.2238/94 προέβλεπε τη φορολόγηση της **πραγματικής αξίας πώλησης**, με αποτέλεσμα σε ορισμένες μεταβιβάσεις της περίπτωσης αυτής, να προκύπτει μεγαλύτερος φόρος, αν και ο συντελεστής φορολόγησης τους ήταν μικρότερος από αυτόν που ίσχυε για τις ίδιες μεταβιβάσεις σε τρίτους. Με τις νέες διατάξεις φορολογείται **η υπεραξία και όχι η πραγματική αξία μεταβίβασης** με αναλογικά μικρότερο συντελεστή, από αυτόν που φορολογούνται οι ίδιες μεταβιβάσεις σε τρίτα πρόσωπα . Ο νέος τρόπος φορολόγησης έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση του φόρου ορισμένων των περιπτώσεων αυτών.
3. Με τις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου αυτού καταργείται ο ειδικός τρόπος φορολόγησης των ιδιοκτητών δρομώνων ίππων και ο ειδικός τρόπος φορολόγησης των πάσης φύσεως παροχών που χορηγούνται στα πρόσωπα που εκλέγονται για τον πρώτο και δεύτερο βαθμό της τοπικής αυτοδιοίκησης καθόσον αποτελεί παρέκκλιση από τον κανόνα της φορολογικής ισότητας.
4. Με την παρ. 4 του άρθρου αυτού αυξάνεται ο ειδικός συντελεστής φορολόγησης για τις αποζημιώσεις ή τα δικαιώματα που καταβάλλονται σε αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθώς και σε αλλοδαπά αθλητικά σωματεία που δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση και δεν ασκούν επάγγελμα ή επιχείρηση στην Ελλάδα, από 20% σε 25%, για λόγους δημοσιονομικών αναγκών.
5. Με την παρ. 5 του άρθρου αυτού αυξάνεται ο ειδικός συντελεστής φορολόγησης για τις αμοιβές που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς που αναλαμβάνουν στην Ελλάδα κατάρτιση μελετών και σχεδίων, διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών και γενικά παροχή επιστημονικής φύσεως συμβουλών καθώς και για τις αμοιβές που καταβάλλονται από το Ελληνικό Δημόσιο και λοιπούς πολιτιστικούς φορείς του σε ξένα καλλιτεχνικά

συγκροτήματα ή ξένους καλλιτέχνες για τη συμμετοχή τους σε καλλιτεχνικές εκδηλώσεις στη Ελλάδα, από 20% σε 25%, για λόγους δημοσιονομικών αναγκών.

6. Με την παρ.6 του άρθρου αυτού καθιερώνεται κλίμακα για τη φορολόγηση της αποζημίωσης απολυομένων καθώς και της αποζημίωσης για λόγους ηθικής βλάβης, η οποία εισάγει αυξημένο αφορολόγητο όριο και ορίζεται φορολόγηση των αποζημιώσεων αυτών με ιδιαίτερη κλίμακα. Η ρύθμιση αυτή επιβάλλεται για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης για τις μεγάλες αποζημιώσεις και αποσκοπεί στην ενίσχυση του εισοδήματος των προσώπων που εισπράττουν μικρότερες αποζημιώσεις.
7. Με την παρ.7 του άρθρου αυτού καταργείται η αυτοτελής φορολόγηση των αμοιβών που εισπράττουν οι αθλητές από τη υπογραφή συμβολαίων και από τη συμμετοχή τους σε διεθνείς διοργανώσεις, των αποδοχών των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στα ελληνικά σχολεία της Γερμανίας, του «επιμισθίου αλλοδαπής» που εισπράττουν οι Έλληνες δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στο εξωτερικό, των ποσών των αποζημιώσεων που καταβάλλονται στους υπαλλήλους δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών και στα πρόσωπα που εκλέγονται για τον πρώτο και δεύτερο βαθμό της τοπικής αυτοδιοίκησης για τις εκτός έδρας δαπάνες υπηρεσίας που τους έχουν ανατεθεί, των αποζημιώσεων από τους λογαριασμούς ΔΕΤΕ, ΔΕΧΕ και ΔΙΒΕΕΤ, των ειδικών επιδομάτων επικίνδυνης εργασίας που καταβάλλονται στα σώματα ασφαλείας, της ειδικής αποζημίωσης που καταβάλλεται σε ιατρούς και νοσηλευτικό προσωπικό του ΕΚΑΒ που εκτελούν διατεταγμένη υπηρεσία με αεροπορικά μέσα για παροχή Α' βοθημάτων και της ειδικής αποζημίωσης που εισπράττουν εκτός από τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης οι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχολείων της Βαυαρίας καθόσον αποτελεί παρέκκλιση από τον κανόνα της φορολογικής ισότητας.
8. Με την παρ.8 του άρθρου αυτού καταργείται ο ειδικός τρόπος φορολόγησης των αμοιβών από τις εφημερίες που πραγματοποιούν οι ιατροί οι οποίοι συμμετέχουν σε πρόγραμμα εφημεριών, καθόσον αποτελεί παρέκκλιση από τον κανόνα της φορολογικής ισότητας.
9. Με την παρ.9 του άρθρου αυτού καταργείται ο ειδικός τρόπος φορολόγησης των «ειδικών επιδομάτων ανεργίας προβληματικών επιχειρήσεων» που καταβάλλεται στους δικαιούχους, για λόγους φορολογικής ισότητας.
10. Με την παρ.10 του άρθρου αυτού μειώνεται ο συντελεστής φορολόγησης από 30% σε 25% για μεταβιβάσεις ΙΧ επαγγελματικών αυτοκινήτων λόγω της απαξίωσής τους που οφείλεται στην ταχεία τεχνολογική πρόοδο.
11. Με την παρ.11 του άρθρου αυτού καταργείται ο ειδικός τρόπος φορολόγησης των αμοιβών που εισπράττουν οι συνεργάτες των Ευρωβουλευτών, καθόσον αποτελεί παρέκκλιση από τον κανόνα της φορολογικής ισότητας.
12. Με την παρ.12 του άρθρου αυτού καταργείται ο ειδικός τρόπος φορολόγησης των αποζημιώσεων Βουλευτών-Δικαστών, καθόσον αποτελεί παρέκκλιση από τον κανόνα της φορολογικής ισότητας.

Άρθρο 6 **Φορολογία Εμπορικών Επιχειρήσεων**

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του Κ.Φ.Ε. Με τις νέες διατάξεις μεταβάλλεται ο τρόπος

- φορολόγησης των εισοδημάτων των υποχρέων της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν.2238/1994 (ομόρρυθμες εταιρίες, ετερόρρυθμες εταιρίες, κοινωνίες αστικού δικαίου, που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες, συμμετοχικές ή αφανείς και κοινοπραξίες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων), που η διαχειριστική τους χρήση αρχίζει από 1 Ιανουαρίου 2010 και μετά.
2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού αυξάνεται από 15% σε 20% ο συντελεστής φορολόγησης των οικοδομικών επιχειρήσεων που εξακολουθούν να φορολογούνται με συντελεστή επί των ακαθαρίστων εσόδων τους και όχι με λογιστικό τρόπο όπως οι λοιπές επιχειρήσεις. Ο συντελεστής που φορολογούνταν μέχρι σήμερα, παρέμενε σταθερός για πάρα πολλά χρόνια παρά την αύξηση των τιμών των ακινήτων και με δεδομένο ότι οι αντικειμενικές τιμές των ακινήτων υπολείπονται των εμπορικών τιμών πώλησής τους.
  3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, ο προσδιορισμός των κερδών των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης επιβατικών λεωφορείων ενταγμένων σε Κ.Τ.Ε.Λ. από 1.1.2010 και των εκμεταλλευτών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ) από 1.7.2010, θα γίνεται λογιστικά με βάση τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ., όπως στους λοιπούς επιτηδευματίες, διότι ήδη έχει δοθεί για τη μετάβαση στο καθεστώς λογιστικού προσδιορισμού των κερδών τους αρκετός χρόνος προετοιμασίας. Ο λογιστικός προσδιορισμός των κερδών απεικονίζει την πραγματική κατάσταση της επιχείρησης, με τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές δαπάνες. Ειδικά, για το πρώτο εξάμηνο της χρήσης 2010, οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ΤΑΞΙ θα φορολογούνται με τα τεκμαρτά ποσά καθαρού εισοδήματος, τα οποία προσαυξάνονται κατά 50%, καθώς αυτά παρέμειναν σταθερά για πολλά χρόνια. Για τα ανωτέρω τεκμαρτά εισοδήματα των εκμεταλλευτών ΤΑΞΙ προβλέπονται μειώσεις, ανάλογα με τον πληθυσμό της έδρας καθώς και αν πρόκειται για εργαζόμενο συνταξιούχο-ιδιοκτήτη αυτοκινήτου.
  4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού, από τη χρήση 2010, ο προσδιορισμός των κερδών των εκμεταλλευτών φορητών δημόσιας χρήσης, θα γίνεται λογιστικά με βάση τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ., όπως στους λοιπούς επιτηδευματίες, διότι ήδη έχει δοθεί για τη μετάβαση στο καθεστώς λογιστικού προσδιορισμού των κερδών τους αρκετός χρόνος προετοιμασίας. Ο λογιστικός προσδιορισμός των κερδών είναι δικαιότερος γιατί απεικονίζει την πραγματική κατάσταση της επιχείρησης, με τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές δαπάνες.
  5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού, από 1.7.2011, ο προσδιορισμός των κερδών όλων των εκμεταλλευτών ενοικιαζόμενων δωματίων και διαμερισμάτων, θα γίνεται λογιστικά με βάση τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ., όπως στους λοιπούς επιτηδευματίες, διότι ήδη έχει δοθεί για τη μετάβαση στο καθεστώς λογιστικού προσδιορισμού των κερδών τους αρκετός χρόνος προετοιμασίας. Ο λογιστικός προσδιορισμός των κερδών είναι δικαιότερος γιατί απεικονίζει την πραγματική κατάσταση της επιχείρησης, με τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές δαπάνες. Ειδικά, για το πρώτο εξάμηνο της χρήσης 2010, οι επιχειρήσεις αυτές θα φορολογηθούν με καταβολή κατά το ήμισυ του ετήσιου κατ' αποκοπή φόρου εισοδήματος.
  6. Με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού οι εκμεταλλευτές κάμπινγκ που τηρούν ήδη βιβλία του ΚΒΣ, από το έτος 2010 τα κέρδη τους θα

προσδιοριστούν λογιστικά όπως και των λοιπών επιχειρήσεων. Ο λογιστικός προσδιορισμός των κερδών είναι δικαιότερος γιατί απεικονίζει την πραγματική κατάσταση της επιχείρησης .

7. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού αλλάζει ο τρόπος φορολόγησης των επιχειρήσεων των αποκλειστικά πλανόδιων λιανοπωλητών, λιανοπωλητών σε κινητές λαϊκές αγορές και παραγωγών αγροτικών προϊόντων. Οι παραπάνω επιτηδευματίες σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, καταβάλλουν σε δύο εξαμηνιαίες δόσεις ένα ετήσιο ποσό φόρου με το οποίο εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση. Με την ένταξή τους στο ενδιάμεσο της χρήσης 2010, σε κατηγορία βιβλίων Β΄ ή Γ΄ του Κ.Β.Σ. και την καθιέρωση του λογιστικού προσδιορισμού των καθαρών κερδών τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε η παραπάνω ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για το δικαιότερο προκύπτον φορολογικό αποτέλεσμα, με βάση τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές δαπάνες της επιχείρησης.
8. Με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού αλλάζει ο τρόπος προσδιορισμού των καθαρών κερδών των επιχειρήσεων που τηρούν Α΄ κατηγορίας βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ. λόγω αλλαγής τήρησης μέσα στην ίδια χρήση της κατηγορίας αυτών, από την πρώτη στη δεύτερη ή στην τρίτη κατηγορία .Έτσι οι παραπάνω επιχειρήσεις που μέχρι σήμερα προσδιορίζουν τα κέρδη τους εξωλογιστικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ΚΦΕ. από τη χρονική στιγμή της περιόδου της διαχειριστικής χρήσης 2010 που θα ενταχθούν από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων στη Β΄ ή Γ΄ κατηγορία τήρησης βιβλίων θα πρέπει να προσδιορίσουν τα κέρδη τους λογιστικά κατ εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε.. Κατά συνέπεια η ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία προκειμένου να διευκολυνθούν οι πιο πάνω επιχειρήσεις για την ομαλή μετάβαση από τον εξωλογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών τους στον λογιστικό προσδιορισμό αυτών εντός της χρήσης 2010 και στην εξαγωγή του ορθού φορολογικού αποτελέσματος των επιχειρήσεων αυτών.
9. Με την παράγραφο 9 του άρθρου αυτού ο χρόνος κτήσης του εισοδήματος των ελεύθερων επαγγελματιών θεωρείται αυτός κατά τον οποίο παρέχονται οι υπηρεσίες και όχι ο χρόνος είσπραξης των αμοιβών. Με τη ρύθμιση αυτή γίνεται εναρμόνιση του χρόνου φορολόγησης των ελεύθερων επαγγελματιών με τις λοιπές εμπορικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών. Τέλος, η ρύθμιση αυτή συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη και δικαιότερη εφαρμογή του ελέγχου από τις φορολογικές αρχές.
10. Με τις παραγράφους 10 και 11 του άρθρου αυτού, επεκτείνεται η παρακράτηση φόρου με συντελεστή 8% στο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις για την παροχή κάθε είδους υπηρεσιών άνω των 300 ευρώ. Ίδια παρακράτηση γίνεται και στις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ κλπ. Η παρακράτηση αυτή θα ισχύσει από 1.7.2010 ώστε να ενημερωθούν έγκαιρα οι συναλλασσόμενες επιχειρήσεις.

Άρθρο 7

Φορολογία Ελεύθερων Επαγγελματιών –Παρακράτηση Φόρων

1. Με τις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου αυτού από 1.1.2010 τα κέρδη των αρχιτεκτόνων και μηχανικών καθώς και των γεωλόγων μελετητών για τις

μελέτες και επιβλέψεις τους θα προσδιορίζονται λογιστικά όπως και των λοιπών ελεύθερων επαγγελματιών. Ο λογιστικός προσδιορισμός των κερδών είναι δικαιότερος γιατί απεικονίζει την πραγματική κατάσταση του ελεύθερου επαγγελματία. Οι προβλεπόμενοι στον ΚΦΕ συντελεστές ανά κατηγορία μελέτης θα ισχύουν μόνο σε περίπτωση εξωλογιστικού προσδιορισμού του εισοδήματος τους από τις ελεγκτικές αρχές.

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του προτεινόμενου νόμου με τις οποίες αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 59 του ΚΦΕ, προβλέπονται πέραν της υποχρέωσης της υποβολής οριστικής δήλωσης φόρου μισθωτών υπηρεσιών, και ανάλογες υποχρεώσεις για τους υπόχρεους παρακράτησης επί των ακόλουθων κατηγοριών εισοδήματος:

Όσοι έχουν υποχρέωση να παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του ΚΦΕ, οφείλουν να επιδίδουν, εκτός από τις προσωρινές δηλώσεις, μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του Απριλίου κάθε έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας τους, οριστική δήλωση η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση κατοικίας κάθε δικαιούχου, τον αριθμό φορολογικού μητρώου του, το ποσό των αμοιβών από ελευθέρια επαγγέλματα και το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε για κάθε δικαιούχο. Επίσης, εκείνοι που έχουν υποχρέωση να παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55 οφείλουν να επιδίδουν, εκτός από τις προσωρινές δηλώσεις, μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του Μαΐου κάθε έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας τους, οριστική δήλωση η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση κατοικίας κάθε δικαιούχου, τον αριθμό φορολογικού μητρώου του, το ποσό του εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις και το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε για κάθε δικαιούχο.

Ακόμη, προβλέπεται η έκδοση αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, με τις οποίες καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των πιο πάνω οριστικών δηλώσεων, ο τρόπος υποβολής τους καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υποβολή των πιο πάνω οριστικών δηλώσεων απόδοσης φόρου μισθωτών υπηρεσιών, ελευθέρων επαγγελματιών και εμπορικών επιχειρήσεων.

3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού, καταργούνται οι ειδικές διατάξεις της έκπτωσης των δαπανών συντήρησης, λειτουργίας κλπ. των αυτοκινήτων των ελεύθερων επαγγελματιών, καθόσον θα ισχύει πλέον και για αυτούς ότι και στις λοιπές επιχειρήσεις, δηλαδή γίνεται εναρμόνιση της φορολογικής μεταχείρισης των δαπανών που βαρύνουν το εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και ελευθέρια επαγγέλματα. Άλλωστε και στις δύο ως άνω περιπτώσεις, το αυτοκίνητο ως πάγιο στοιχείο, χρησιμοποιείται κάτω από τις ίδιες συνθήκες για τις ανάγκες της επιχείρησης ή του επαγγέλματος.

Άρθρο 8 **Λοιπές Διατάξεις**

1. Με τις παραγράφους 1 και 11 του άρθρου αυτού, παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης ποσοστού ενάμισι τοις εκατό (1,5%), σε περίπτωση καταβολής

μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, του συνολικού ποσού της οφειλής που προκύπτει με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του υπόχρεου φυσικού ή νομικού προσώπου οποιασδήποτε νομικής μορφής.

Η επαναφορά του μέτρου αυτού κρίνεται αναγκαία για την είσπραξη των ποσών που οφείλονται με βάση τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέσα στο οικονομικό έτος που αφορούν, για την ομαλή εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Ειδικά για τα φυσικά πρόσωπα, επιδιώκεται να μη χάνουν το δικαίωμα της έκπτωσης του 1,5% και κατά την καταβολή της οφειλής που προκύπτει από την εκκαθάριση τροποποιητικής δήλωσης, στις περιπτώσεις που έχει καταβληθεί το ποσό της αρχικής οφειλής μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης και το οποίο καλύπτει συνολικά σε ποσοστό το 98,5% της νέας οφειλής. Προϋπόθεση αποτελεί, ο φόρος που προκύπτει με βάση την τροποποιητική δήλωση, να οφείλεται σε λάθος της φορολογικής αρχής.

Η έκπτωση χορηγείται από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2010 και μετά.

2. Με τη παράγραφο 2 του άρθρου αυτού καταργείται η φορολόγηση του εισοδήματος από ακίνητα που αποκτούν τα πρόσωπα στα οποία μεταβιβάστηκε από τον ιδιοκτήτη, επικαρπωτή κ.λ.π. κάποιου ακινήτου το ενοχικό δικαίωμα ενάσκησης επικαρπίας. Δεδομένου ότι με τον τρόπο αυτό οι ιδιοκτήτες, επικαρπωτές κλπ. απέβλεπαν στη διάσπαση του εισοδήματός τους από ακίνητα και κατά συνέπεια τη μείωση της δικής τους φορολογικής επιβάρυνσης ή και τη μη φορολόγηση τους.
3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού αποσκοπείται η κατάργηση της έκπτωσης ποσοστού 40% των δαπανών επισκευής και συντήρησης από το εισόδημα των ακινήτων, λόγω της σύνδεσής τους με το αφορολόγητο ποσό της φορολογικής κλίμακας.
4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού ρυθμίζεται η φορολόγηση των ποσών που εισπράττουν οι ποδοσφαιριστές, καλαθοσφαιριστές, προπονητές κλπ. κατά την υπογραφή ή ανανέωση του συμβολαίου τους με τις ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρείες κλπ. Μετά την κατάργηση της αυτοτελούς φορολόγησης των εισοδημάτων αυτών η οποία δημιουργούσε φορολογικές ανισότητες, η φορολόγηση των υπόψη ποσών κατανέμεται ισομερώς, για να φορολογηθεί με βάση την κλίμακα σε όλα τα έτη τα οποία διαρκεί το εκάστοτε συμβόλαιο και συνεπώς ο δικαιούχος των αμοιβών αυτών φορολογείται κατ' έτος με βάση το ποσό που αντιστοιχεί σε αυτό.
5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού, επιδιώκεται να αποφευχθεί η άσκοπη υποβολή φορολογικών δηλώσεων, δεδομένου ότι το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ είναι αφορολόγητο, χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση αποδείξεων.
6. Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού καθίσταται πλέον υποχρεωτική η υποβολή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, με την χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων και δικτυακών υποδομών, από όλα τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, δηλαδή από όλους τους επιτηδευματίες καθώς και από κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο μη επιτηδευματία, του οποίου όμως η δήλωση υποβάλλεται από εξουσιοδοτημένο λογιστή και προαιρετικά για κάθε άλλο υπόχρεο σε δήλωση φυσικό πρόσωπο.

7. Με τις παραγράφους 7,8 και 9 του άρθρου αυτού αποσκοπείται η νομοτεχνική τακτοποίηση των οικείων διατάξεων ενόψει της ηλεκτρονικής υποβολής των φορολογικών δηλώσεων.
8. Με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου αυτού ορίζεται η έναρξη ισχύος των παραγράφων 6 έως 9 του παρόντος από το οικονομικό έτος 2012 και μετά.
9. Με την παράγραφο 12 του άρθρου αυτού ρυθμίζεται το θέμα του φορολογικού απορρήτου, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα οι σύζυγοι που βρίσκονται σε διάσταση ή διάζευξη, για τον καθορισμό του ύψους της διατροφής. Επίσης, για να μπορούν οι συνιδιοκτήτες ακινήτων που τα ακίνητά τους μισθώνονται από τους λοιπούς συνιδιοκτήτες ερήμην αυτών, να λαμβάνουν τα στοιχεία της μίσθωσης, προκειμένου να μπορούν να δηλώνουν τα εισοδήματα που προκύπτουν από αυτά και να διεκδικούν δικαστικά τυχόν άλλα δικαιώματα που έχουν επί των ακινήτων αυτών και τα οποία καταχρώνται οι λοιποί συνιδιοκτήτες.
10. Με την παράγραφο 13 του άρθρου αυτού παρατείνεται η αυτοτελής φορολόγηση της υπεραξίας από τη μεταβίβαση αυτοκινήτων Δ.Χ. για τη διευκόλυνση τόσο των δημοσίων υπηρεσιών όσο και των φορολογουμένων. Παράλληλα προσαυξάνεται κατά 15% το ποσό φόρου της περίπτωσης αυτής το οποίο είχε παραμείνει για χρόνια σταθερό.
11. Με τις διατάξεις της παραγράφου 14 επιβάλλεται αυτοτελής φορολογία με συντελεστή 90% στις πρόσθετες αμοιβές στελεχών τραπεζών και λοιπών χρηματοπιστωτικών οργανισμών οι οποίες μέχρι τώρα φορολογούνταν με τις γενικές διατάξεις και επιδιώκεται η φορολόγηση των υπέρογκων ποσών που καταβάλλονται σε στελέχη των ανωτέρω προσώπων λόγω της νομισματικής κρίσης που εμφανίστηκε τον τελευταίο καιρό.
12. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου αυτού , ορίζεται ο ακριβής χρόνος παραγραφής της αξίωσης κατά του Δημοσίου προς επιστροφή ποσού και ειδικότερα διευκρινίζεται ο χρόνος έναρξης αυτής.
13. Με τις διατάξεις των παραγράφων 16,17 και 18 του άρθρου αυτού δίνεται από το οικον. έτος 2012 στους έγγαμους, η δυνατότητα βεβαίωσης του φόρου που τους αναλογεί χωριστά στο σύζυγο και στη σύζυγο, οπότε ικανοποιείται ένα πάγιο αίτημα τους. Για την εφαρμογή της ρύθμισης αυτής, θα υπάρξει συγκεκριμένη ένδειξη στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων (έντυπο Ε1), η συμπλήρωση της οποίας θα υποδηλώνει τη βούληση των φορολογουμένων-συζύγων για ξεχωριστή βεβαίωση του φόρου.
14. Με την παράγραφο 19 του άρθρου αυτού προστίθεται νέο εδάφιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 28 του ν. 820/1978 περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων προϊσταμένων περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, με το οποίο αντιμετωπίζεται το θέμα της δημοσίευσης των εκδιδόμενων από τους παραπάνω προϊσταμένους αποφάσεων μεταβίβασης αρμοδιοτήτων σε υφιστάμενους ιεραρχικά υπαλλήλους των ίδιων υπηρεσιών.
15. Με την παράγραφο 20 του άρθρου αυτού δίνονται κίνητρα για την προστασία και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της χώρας τόσο σε κτιριακό όσο και σε πολεοδομικό επίπεδο. Η προστασία και η ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της χώρας, τόσο σε κτιριακό όσο και σε πολεοδομικό επίπεδο (διατηρητέα κτίρια / νεότερα μνημεία αφενός και

οικιστικά σύνολα / παραδοσιακοί οικισμοί / ιστορικά κέντρα πόλεων και γενικότερα τα στοιχεία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος με ιδιαίτερη ιστορική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, λαογραφική, κοινωνική και αισθητική φυσιογνωμία και αξία αφετέρου), αποτελεί Συνταγματική επιταγή (άρθρο 24, παρ. 6) αλλά και αυτονόητη υποχρέωση της σύγχρονης κοινωνίας.

Η πολιτεία με τους θεσμοθετημένους φορείς, όργανα και διαδικασίες, μεριμνά για τη διαφύλαξη, προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και ειδικότερα των δομικών έργων του ανθρώπου που αποτελούν ανεκτίμητη μαρτυρία της ιστορικής του διαδρομής.

Άρθρο 9

Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και ακίνητα

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού επεκτείνεται, για λόγους ενιαίας φορολογικής αντιμετώπισης, και στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 του Κ.Φ.Ε. (προσωπικές εταιρείες, κοινωνίες αστικού δικαίου, κλπ.), καθώς και στις ατομικές επιχειρήσεις, ο τρόπος έκπτωσης των μισθωμάτων που καταβάλλουν οι ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, αλλοδαπές επιχειρήσεις με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, οι συνεταιρισμοί και οι δημόσιες ή δημοτικές επιχειρήσεις σε εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, όταν εκμισθώνουν ακίνητο για το οποίο έχει συναφθεί σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (υπεκμίσθωση).

Με τις νέες διατάξεις, από τα έσοδα από την υπεκμίσθωση θα αφαιρείται μόνο το μέρος των μισθωμάτων που καταβάλλονται προς την εταιρεία leasing, το οποίο αντιστοιχεί στο κτίριο, δεδομένου ότι οι επίμαχες διατάξεις της περίπτωσης ιστ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. δεν μπορούν να εφαρμοσθούν στα πιο πάνω πρόσωπα και ατομικές επιχειρήσεις, γιατί το εισόδημά τους από την εκμίσθωση ακινήτων χαρακτηρίζεται ως εισόδημα από ακίνητα και όχι από εμπορικές επιχειρήσεις.

Τα ανωτέρω ισχύουν, σύμφωνα με την παράγραφο 2, για μισθώματα leasing που καταβάλλονται από την 1^η Ιανουαρίου 2009 και μετά.

2. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 3 προβλέπεται ότι φορολογείται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες το κόστος κυκλοφορίας (π.χ. καύσιμα, τέλη, ασφάλιστρα), επισκευής και συντήρησης, αλλά και τυχόν μισθώματα, για πολυτελή αυτοκίνητα Ι.Χ. και «τζιπ» τα οποία αποκτώνται ή μισθώνονται από επιχειρήσεις, προκειμένου να χρησιμοποιούνται από πρόσωπα διοίκησης ή στελέχη. Το ίδιο ισχύει και για εκπροσώπους ή διαχειριστές γραφείων του α.ν. 89/1967 και του ν. 27/1975, εφόσον τα πρόσωπα αυτά έχουν ελληνικό διαβατήριο. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται απαραίτητη διότι ουσιαστικά πρόκειται για υπηρεσία που παρέχουν οι επιχειρήσεις προς τα εν λόγω στελέχη ως πρόσθετη αμοιβή έναντι των υπηρεσιών που παρέχουν στην επιχείρηση.

Τα ανωτέρω ισχύουν, σύμφωνα με την παράγραφο 4, για δαπάνες των πιο πάνω αυτοκινήτων που πραγματοποιούνται από την 1^η Ιανουαρίου 2010 και μετά.

3. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού μεταβάλλεται ο τρόπος υπολογισμού της ωφέλειας που αποκτούν τα μέλη διοικητικού συμβουλίου, στελέχη, διευθυντές ή το προσωπικό ημεδαπής ανώνυμης εταιρείας ή υποκαταστήματος αλλοδαπής εταιρείας κατά την άσκηση δικαιώματος

προαίρεσης αγοράς μετοχών της ίδιας ημεδαπής ή αλλοδαπής εταιρείας, που είναι εισηγμένες σε Χρηματιστήριο (stock options). Για τον υπολογισμό της ωφέλειας που υπόκειται σε φορολογία, λαμβάνεται υπόψη η διαφορά μεταξύ της τιμής κλεισίματος της μετοχής στο Χρηματιστήριο κατά την ημέρα που ασκείται το δικαίωμα και της τιμής που καταβάλλει ο δικαιούχος βάσει του προγράμματος, σε αντίθεση με το προϊσχύον καθεστώς, με το οποίο λαμβανόταν υπόψη η χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής κατά το χρόνο λήψης της απόφασης για τη χορήγηση του δικαιώματος από τη γενική συνέλευση. Η μεταβολή αυτή γίνεται για λόγους φορολογικής δικαιοσύνης, αφού στο εξής θα φορολογείται το πραγματικό εισόδημα του δικαιούχου και όχι πλασματικό εισόδημα.

4. Με τις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 προβλέπεται η φορολόγηση, ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα, της ίδιας ωφέλειας που αποκτούν οι δικαιούχοι, όταν έχουν αποχωρήσει από την εταιρεία που τους χορήγησε τα δικαιώματα για οποιοδήποτε λόγο (π.χ. συνταξιοδότηση ή αλλαγή εργασίας). Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή, σύμφωνα με την παράγραφο 7, για τα δικαιώματα που ασκούνται από τη δημοσίευση του νόμου και μετά, ανεξάρτητα από το χρόνο που έχει ληφθεί η απόφαση χορήγησης από το αρμόδιο όργανο της εταιρείας.

Άρθρο 10

Τόκοι ομολογιακών δανείων και τόκοι που καταβάλλουν φυσικά πρόσωπα στην αλλοδαπή

1. Με την παράγραφο 1 προστίθεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του Κ.Φ.Ε. καινούργιο εδάφιο με βάση το οποίο, οι τράπεζες πρέπει να διενεργούν παρακράτηση φόρου με 10% στους δεδουλευμένους τόκους που προκύπτουν κατά τη μεταβίβαση ομολόγου αλλοδαπής από κάτοικο Ελλάδας. Σημειώνεται, ότι η παρακράτηση αυτή ενεργείται και κατ' εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του Κ.Φ.Ε., αλλά πλέον ορίζεται ρητά με την ευκαιρία ανάλογης ρύθμισης που γίνεται με την παράγραφο 2 και για τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου.
2. Με την παράγραφο 2 επιβάλλεται παρακράτηση φόρου 10% στους δεδουλευμένους τόκους όταν μεταβιβάζονται ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου ή τοκομερίδια αυτών πριν από τη λήξη του τίτλου. Η παρακράτηση θα γίνεται από τη μεσολαβούσα τράπεζα και ο φόρος θα αποδίδεται στο Δημόσιο μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου από την παρακράτηση μήνα. Η ρύθμιση αποβλέπει στην εξάλειψη της φοροδιαφυγής που γινόταν με την (εικονική) μεταβίβαση των τίτλων σε κατοίκους αλλοδαπής πριν από τη λήξη τους, με αποτέλεσμα κατά την εξαργύρωση του τοκομεριδίου να μην ενεργείται παρακράτηση φόρου λόγω της απαλλαγής που τους παρέχεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 31 του ν.2682/1999. Τα ανωτέρω ισχύουν, σύμφωνα με την παράγραφο 3, για μεταβιβάσεις τίτλων που πραγματοποιούνται μετά την παρέλευση ενός μηνός από τη δημοσίευση του νόμου.
3. Με την παράγραφο 4 προβλέπεται η μη επιστροφή στις τράπεζες του πιστωτικού υπολοίπου που προκύπτει από τις δηλώσεις φορολογίας

εισοδήματος οικονομικού έτους 2010 όταν αυτή αφορά σε φόρο που παρακρατήθηκε μέσα στη χρήση 2009 σε τόκους από ομόλογα, καθόσον τα εισοδήματα αυτά για τις τράπεζες είναι φορολογούμενα κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Ανάλογη ρύθμιση υπήρξε με το ν. 2819/2000 μέχρι και τη χρήση 2007 (δηλώσεις οικονομικού έτους 2008).

4. Με την παράγραφο 5 επιβάλλεται παρακράτηση φόρου στους τόκους που καταβάλλουν φυσικά πρόσωπα στην αλλοδαπή για την εξόφληση δανείων που συνάπτουν με αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα, καθόσον και στην περίπτωση αυτή ο συγκεκριμένος, κάθε φορά, κάτοικος αλλοδαπής αποκτά εισόδημα από πηγή Ελλάδος. Με την παρακράτηση αυτή επέρχεται εξάντληση του αλλοδαπού δικαιούχου για τα πιο πάνω εισοδήματα. Επίσης, με τον τρόπο αυτό αντιμετωπίζονται ομοιόμορφα οι υπόψη τόκοι με τους τόκους που καταβάλλουν οι ημεδαπές εταιρείες στην αλλοδαπή. Τέλος, για την αποφυγή καταστρατηγήσεων, προβλέπεται ότι για τους εν λόγω τόκους θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 25 του Κ.Φ.Ε., σύμφωνα με τις οποίες, οι τόκοι για τους οποίους οφείλεται φόρος δεν μπορεί να είναι μικρότεροι από αυτούς που προκύπτουν με βάση το ελάχιστο επιτόκιο που ισχύει κάθε φορά για τα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου τρίμηνης διάρκειας κατά το χρόνο σύναψης του δανείου.

Άρθρο 11

Προσδιορισμός καθαρών κερδών των επιχειρήσεων

1. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού ρυθμίζεται το θέμα των τριγωνικών συναλλαγών που πραγματοποιούνται εντός Ελλάδος μέσω αλλοδαπών εξωχώριων εταιρειών (offshore). Ειδικότερα, με τις νέες διατάξεις, τα ακαθάριστα έσοδα της ελληνικής πωλήτριας επιχείρησης προσαυξάνονται με το επιπλέον ποσό που προκύπτει από την πώληση των αγαθών σε μεγαλύτερη τιμή από τη μεσολαβούσα εξωχώρια εταιρεία προς άλλη ημεδαπή επιχείρηση. Επίσης, προβλέπεται ότι σε περίπτωση που ελληνική επιχείρηση πωλεί σε αλλοδαπή εξωχώρια εταιρεία αγαθά σε τιμή μικρότερη από εκείνη που θα πωλούσε τα ίδια εμπορεύματα είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό, η επιπλέον διαφορά προστίθεται στα ακαθάριστα έσοδα της ελληνικής πωλήτριας επιχείρησης.
2. Με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 θεσπίζεται υποχρέωση για τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, αμέσως μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, τακτικού ή προσωρινού, να ενημερώνουν τον αρμόδιο ασφαλιστικό οργανισμό σχετικά με την απόδοση ή μη των ασφαλιστικών εισφορών, ώστε να επεμβαίνει άμεσα ο αρμόδιος κάθε φορά οργανισμός για την είσπραξη των οφειλόμενων εισφορών. Επίσης, με την ίδια ρύθμιση αυτή προβλέπονται και πειθαρχικές κυρώσεις σε βάρος των υπαλλήλων για παράλειψη της πιο πάνω υποχρέωσης. Τέλος, προβλέπεται η μη αναγνώριση των δαπανών αυτών σε περίπτωση μη εξόφλησής τους μέσω επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή επιταγών που εξοφλούνται μέσω των ίδιων λογαριασμών.
3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 καταργούνται οι διατάξεις για έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων των δωρεών προς τα αθλητικά σωματεία και περαιτέρω, περιορίζεται η έκπτωση των δωρεών στα λοιπά νομικά πρόσωπα (ιερούς ναούς, κοινωφελή ιδρύματα, νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, κλπ.) σε

ποσοστό 10% του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή των κερδών που προκύπτουν από ισολογισμούς.

4. Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 καταργούνται από την έναρξη ισχύος τους οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 3525/2007 για την έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα του φορολογούμενου ή τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης των ποσών των πολιτισμικών χορηγιών σε χρήμα ή σε είδος, καθόσον η έκπτωση των ποσών των χορηγιών αυτών σε χρήμα ρυθμίζεται από τις υφιστάμενες διατάξεις των άρθρων 8 και 31, κατά περίπτωση, του Κ.Φ.Ε. Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις προβλέπεται, ότι ειδικά τα ποσά των χορηγιών σε χρήμα που μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος έχουν εισπραχθεί μέσω ειδικού κωδικού εσόδου του Κρατικού Προϋπολογισμού, αναγνωρίζονται για έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα του φορολογούμενου ή τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης που προσέφεραν τη χορηγία.
5. Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 αντικαθίστανται το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε., ώστε να περιορισθεί η έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων των δαπανών μισθωμάτων που καταβάλλουν σε τρίτους (εταιρείες ενοικιάσεως αυτοκινήτων), για λόγους φορολογικής εξομείωσης με τα μισθώματα που καταβάλλουν σε εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης. Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις ορίζεται επακριβώς το ποσοστό των εκπιπτόμενων δαπανών, ενώ με τις προγενέστερες διατάξεις επαφίετο στη διακριτική ευχέρεια της επιχείρησης να καθορίσει το ποσοστό των αναγνωριζόμενων για έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδά της δαπανών.
6. Με τις προτεινόμενες διατάξεις αντικαθίσταται η περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 31. Ειδικότερα, με τις νέες διατάξεις επέρχονται οι ακόλουθες μεταβολές ως προς τους τόκους με τους οποίους επιβαρύνονται οι ελληνικές επιχειρήσεις: δεν εκπίπτουν οι τόκοι δανείου που λαμβάνεται για την αγορά μετοχών ή εταιρικών μεριδίων ή επιχειρήσεων γενικά, ημεδαπών ή αλλοδαπών, όταν η επιχείρηση που έλαβε το δάνειο μεταβιβάσει τις πιο πάνω συμμετοχές εντός δύο ετών από το χρόνο απόκτησής τους, προκειμένου με τον τρόπο αυτόν να ενθαρρυνθούν οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις και όχι να αναγνωρίζονται οι τόκοι όταν οι επιχειρήσεις κερδοσκοπούν μέσω της πώλησης σε σύντομο χρονικό διάστημα των συμμετοχών που αγοράζουν σε άλλες επιχειρήσεις. Επίσης, δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση οι τόκοι δανείων που χρησιμοποιήθηκαν για την αγορά μετοχών ή μεριδίων εξωχώριων εταιρειών, καθώς και οι τόκοι που καταβάλλονται στις εταιρείες αυτές, διότι οι υπόψη εταιρείες χρησιμοποιούνται ως μέσο μεταφοράς κερδών σε χώρες με εξαιρετικά ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς (υποπερ. γγ'). Περαιτέρω, με την υποπερίπτωση δδ' τροποποιούνται οι διατάξεις που ετέθησαν με την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3775/2009 περί υποκεφαλαιοδότησης. Συγκεκριμένα, ορίζεται πλέον ρητά ότι οι διατάξεις περί υποκεφαλαιοδότησης έχουν εφαρμογή και για τα ομολογιακά δάνεια, καθώς και ότι στα δάνεια που έχουν ληφθεί από συνδεδεμένες επιχειρήσεις συνυπολογίζονται και τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από τρίτες επιχειρήσεις για τα οποία όμως έχει χορηγηθεί εγγύηση από συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Από την εφαρμογή των διατάξεων αυτών εξαιρούνται οι ακόλουθες κατηγορίες επιχειρήσεων: οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, οι εταιρείες ειδικού σκοπού του ν. 3156/2003 και του ν. 3601/2007 με έδρα στην Ελλάδα, οι εταιρείες παροχής πιστώσεων, καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα, καθόσον αυτές

διέπονται από ειδικό θεσμικό πλαίσιο αναφορικά με την κεφαλαιακή τους επάρκεια και τους δείκτες φερεγγυότητας, ενώ εξ αντικειμένου έχουν εντελώς διαφορετικές ανάγκες χρηματοδότησης από τις λοιπές επιχειρήσεις.

7. Με τις διατάξεις της παραγράφου 8 αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε., με τις οποίες προβλεπόταν εξαίρεση των τραπεζικών, ασφαλιστικών επιχειρήσεων, εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων από την υποχρέωση αναμόρφωσης των αποτελεσμάτων τους με βάση τα οριζόμενα από τις διατάξεις της ίδιας παραγράφου. Με τις νέες διατάξεις, οι τραπεζικές επιχειρήσεις θα αναμορφώνουν τα αποτελέσματά τους με βάση τα οριζόμενα από την περίπτωση β' της παραγράφου 8 του πιο πάνω άρθρου (5% επί των εσόδων από μερίσματα), ενώ οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις και οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου θα υπολογίζουν τις δαπάνες που αντιστοιχούν στα αφορολόγητα έσοδά τους και στα εισοδήματα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο (προσθήκη λογιστικών διαφορών) όπως και όλες οι άλλες επιχειρήσεις.
8. Με τις διατάξεις της παραγράφου 9 τροποποιείται η παράγραφος 9 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε., ώστε οι αποζημιώσεις και οι πάσης φύσεως αμοιβές που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις με βάση δικαστική ή διαιτητική απόφαση, να αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδά τους, εφόσον κατατίθενται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι και έναν μήνα από τη λήξη της οικείας διαχειριστικής περιόδου μέσα στην οποία εκδόθηκαν οι αποφάσεις αυτές.
9. Με τις διατάξεις της παραγράφου 10 τροποποιούνται οι διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. και με τις νέες διατάξεις προστίθεται στις μη εκπιπτόμενες δαπάνες και τα μισθώματα που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις σε εξωχώριες εταιρείες, και τα οποία αφορούν μισθώσεις μηχανημάτων, μεταφορικών μέσων και λοιπών κινητών πραγμάτων. Επίσης, δεν αναγνωρίζονται πλέον και οι δαπάνες που πραγματοποιούν οι ημεδαπές επιχειρήσεις για λήψη υπηρεσιών από αλλοδαπή επιχείρηση την οποία αντιπροσωπεύει εξωχώρια εταιρεία ή λειτουργεί ως υπεργολάβος αυτής.
10. Η παράγραφος 11 αναφέρεται στην απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων των επιχειρήσεων και γίνεται για νομοτεχνικούς λόγους λόγω της καθυστερημένης δημοσίευσης του ν. 3814/2010.
11. Με τις διατάξεις της παραγράφου 12 καταργούνται οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε., που αφορούν τις δαπάνες των εξαγωγικών επιχειρήσεων. Η κατάργηση αυτή είναι τυπική, καθόσον έχουν ήδη πάψει να ισχύουν λόγω μη παρατάσεώς τους.

Άρθρο 12

Κατάργηση φορολογικών απαλλαγών νομικών προσώπων κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα

1. Με την παράγραφο 1 καταργούνται οι απαλλαγές από το φόρο εισοδήματος που έχουν χορηγηθεί κατά καιρούς με διάφορους ειδικούς ή γενικούς νόμους σε νομικά πρόσωπα κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, ανεξάρτητα αν είναι

δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Διατηρούνται σε ισχύ μόνο οι απαλλαγές των νομικών προσώπων που ορίζονται στο άρθρο 103 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, αυτές που προβλέπονται από τους αναπτυξιακούς νόμους λόγω πραγματοποίησης παραγωγικών επενδύσεων (ν.3299/2004, ν.2601/1998, ν.1262/1982, ν.1828/1989, ν.1116/1981 κλπ) ή λόγω μετασχηματισμού των επιχειρήσεων σε μεγάλες οικονομικές μονάδες (ν.δ. 1297/1972, ν.2166/1993, ν.2515/1997). Επίσης, διατηρούνται σε ισχύ οι απαλλαγές που προβλέπονται από τις διμερείς συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συνάψει η χώρα μας με άλλες χώρες, λόγω της αυξημένης τυπικής ισχύος τους, καθώς και από άλλες διεθνείς συμβάσεις που έχουν κυρωθεί από τη χώρα μας (ΟΗΕ, Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης κλπ). Τέλος, διατηρούνται σε ισχύ και απαλλαγές νομικών προσώπων που υπάγονται σε ειδικά καθεστώτα (π.χ. αμοιβαία κεφάλαια, Ταμείο Νέας Οικονομίας, ΟΔΔΗΧ ΑΕ κλπ.) λόγω της ειδικής συμβολής τους στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Με τον τρόπο αυτό διορθώνεται η διακριτική φορολογική μεταχείριση πολλών νομικών προσώπων, που είχε ως αποτέλεσμα αφ' ενός μεν την αδικία των λοιπών νομικών προσώπων και αφ' ετέρου την απώλεια εσόδων για το Δημόσιο. Επίσης, η ρύθμιση αυτή συμβάλλει στην ορθή εφαρμογή του ισχύοντος φορολογικού συστήματος και την αποτροπή χορηγήσεως απαλλαγών στο μέλλον.

2. Με την παράγραφο 2 αντικαθίσταται η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 103 του Κ.Φ.Ε., με την οποία ορίζονται τα νομικά πρόσωπα που εξακολουθούν να απαλλάσσονται της φορολογίας (Ελληνικό Δημόσιο, ΟΤΑ, κλπ.). Η απαλλαγή των νομικών αυτών προσώπων δεν καταλαμβάνει τα εισοδήματά τους που προέρχονται από κινητές αξίες (τόκοι καταθέσεων, ομολόγων γενικά, μερίσματα μετοχών, κλπ.), για τα οποία θα ενεργείται παρακράτηση φόρου σύμφωνα με όσα ορίζονται κατά περίπτωση (τόκοι καταθέσεων, ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, μερίσματα κλπ) από τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε. και με την παρακράτηση αυτή θα επέρχεται εξάντληση της φορολογικής τους υποχρέωσης για τα εν λόγω εισοδήματα.
3. Με την παράγραφο 3 καταργούνται οι περιπτώσεις β' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 103 του Κ.Φ.Ε. με βάση τις οποίες διάφορα νομικά πρόσωπα (Ιερές Μονές, Ιεροί Ναοί, Πατριαρχία, Άγιο Όρος, νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, κοινωφελή ιδρύματα, κλπ.) απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος για τα εισοδήματα που αποκτούν από οικοδομές και την εκμίσθωση γαιών. Τα νομικά αυτά πρόσωπα θα φορολογούνται πλέον, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 4, με συντελεστή 20%, για το καθαρό εισόδημα που αποκτούν από την εκμίσθωση οικοδομών ή γαιών από την 1^η Ιανουαρίου 2010 και μετά. Είναι αυτονόητο ότι αν τα υπόψη νομικά πρόσωπα ασκούν και εμπορική δραστηριότητα, τότε τα καθαρά τους κέρδη από τη δραστηριότητα αυτή εξακολουθούν να φορολογούνται με τον ισχύοντα, κάθε φορά, συντελεστή φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων, γιατί τα κέρδη αυτά δεν πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη του κοινωφελούς έργου τους.

Τα αναφερόμενα στις παραγράφους 2 και 3 ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται από την 1^η Ιανουαρίου 2010 και μετά.

Άρθρο 13
Φορολογία μερισμάτων και των κερδών που
διανέμουν τα λοιπά νομικά πρόσωπα

1. Με την παράγραφο 1 μεταβάλλεται ο συντελεστής παρακράτησης φόρου στα κέρδη που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες (μερίσματα, αμοιβές μελών Δ.Σ., κλπ.), ως εξής: για τα κέρδη που διανέμουν από τα έτη 2015 και μετά με συντελεστή 25%, ενώ όταν η διανομή γίνεται μέσα στο έτος 2011 με συντελεστή 21%, μέσα στο έτος 2012 με συντελεστή 22%, μέσα στο έτος 2013 με συντελεστή 23% και μέσα στο έτος 2014 με συντελεστή 24%. Με την μέχρι σήμερα ισχύουσα διάταξη ο παρακρατούμενος φόρος για τα μερίσματα ανερχόταν σε 10% και η παρακράτηση διενεργείτο σε επίπεδο νομικού προσώπου. Με τις ρυθμίσεις του άρθρου 13 τροποποιείται συνολικά ο τρόπος φορολόγησης των μερισμάτων. Ειδικότερα σε βάρος του νομικού προσώπου και για τα καθαρά του κέρδη προβλέπονται δύο φόροι: α) Ένας φόρος που επιβάλλεται στο καθαρό εισόδημα (κέρδη) ανεξαρτήτως αν αυτά διανέμονται ή παραμένουν στην εταιρεία. Ο συντελεστής φορολόγησης για τα κέρδη αυτά προσδιορίζεται στο άρθρο 109 του ΦΚΕ και ορίζεται σε 24% σήμερα, μειούμενος κατ' έτος κατά μία ποσοστιαία μονάδα μέχρι να φτάσει στο 20%. β) Στα προς διανομή από την επιχείρηση κέρδη προβλέπεται πρόσθετος φόρος με συντελεστή αυξανόμενο κατ' έτος κατά μία ποσοστιαία μονάδα από 21% μέχρι και 25%. Δίνεται έτσι κίνητρο στις επιχειρήσεις να μην διανέμουν κέρδη αλλά να επανεπενδύουν διατηρώντας τις θέσεις εργασίας και διευρύνοντας την επιχειρηματική τους δραστηριότητα. Περαιτέρω με την διάταξη επιδιώκεται να παρακρατείται ανταποδοτικός φόρος σε επίπεδο νομικού προσώπου για τα διανεμόμενα κέρδη, και να μην απαλλάσσεται ουσιαστικά από την φορολογική υποχρέωση το τμήμα αυτό του κεφαλαίου που διανέμεται, όπως μέχρι σήμερα. Όσο συνεπώς μειώνεται ο φορολογικός συντελεστής των μη διανεμομένων κερδών, αυξάνεται αντιστοίχως ο φορολογικός συντελεστής επί των προς διανομή κερδών ώστε το άθροισμά τους να ισούται με 45% , συντελεστή ίσο με τον μεγαλύτερο συντελεστή φορολόγησης εισοδήματος φυσικών προσώπων. Προκειμένου να μην φορολογηθεί ξανά το κεφάλαιο που αντιστοιχεί με το προς διανομή μερίσμα και σε επίπεδο φυσικού προσώπου όταν το τελευταίο εγγράψει στη δήλωση εισοδήματός του το μερίσμα, προβλέπεται η έκδοση πιστωτικής βεβαίωση εκ μέρους του διανεμόντος νομικού προσώπου προς τον μερισματούχο – φυσικό πρόσωπο. Κατά την εκκαθάριση του φόρου η φορολογική αρχή αθροίζει το εισόδημα που φορολογείται με την κλίμακα του άρθρου 9 και το ποσό των μερισμάτων που έλαβε ο φορολογούμενος και από τον φόρο που προκύπτει , εκπίπτει ο φόρος που έχει παρακρατηθεί για αυτά τα μερίσματα σε επίπεδο νομικού προσώπου , όπως προκύπτει από την πιστωτική βεβαίωση. Με τον τρόπο αυτό, προστατεύονται οι μέτοχοι και το συγκεκριμένο εισόδημά τους δεν επιβαρύνεται συνολικά με συντελεστή πάνω από 45%, όσο δηλαδή το άθροισμα του φόρου του νομικού προσώπου (Α.Ε.) και παρακρατούμενου φόρου και επιπλέον, οι μικρομέτοχοι δικαιούνται επιστροφής του φόρου που παρακρατήθηκε.

2. Με την παράγραφο 2 αντιμετωπίζονται τα μερίσματα αλλοδαπής που αποκτούν φυσικά πρόσωπα κάτοικοι Ελλάδος από αλλοδαπές ανώνυμες εταιρείες με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζονται πλέον και τα μερίσματα ημεδαπής, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με την παράγραφο 1.
3. Με την παράγραφο 3 θεσπίζεται, για λόγους ίσης φορολογικής μεταχείρισης, το καθεστώς που ισχύει για τα κέρδη που διανέμουν οι ανώνυμες εταιρείες και στα κέρδη που διανέμουν τα λοιπά νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε. (Ε.Π.Ε., συνεταιρισμοί, δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις).
4. Με την παράγραφο 4 προστίθεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 55 του Κ.Φ.Ε. περίπτωση η', με βάση την οποία ρυθμίζονται και τα κέρδη που αποκτά φυσικό πρόσωπο από τη συμμετοχή του σε αλλοδαπή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης κατά τον ίδιο τρόπο που ισχύει και για τα μερίσματα αλλοδαπής προέλευσης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.
5. Με την παράγραφο 5 τροποποιείται η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Κ.Φ.Ε., ούτως ώστε να παρακρατείται φόρος με 35% στους μισθούς που καταβάλλουν οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης στους εταίρους τους (αντί 25% που ισχύει μέχρι σήμερα), για λόγους φορολογικής εξομοίωσης με τις αντίστοιχες απολαβές των μελών του Δ.Σ. και λοιπών στελεχών της ανώνυμης εταιρείας. Ο νέος συντελεστής παρακράτησης φόρου θα εφαρμόζεται, σύμφωνα με την παράγραφο 6, για μισθούς ή απολαβές που καταβάλλονται από τη δημοσίευση του νόμου και μετά.
6. Με την παράγραφο 7 τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 114 για λόγους προσαρμογής (νομοτεχνικοί λόγοι) ενόψει των πιο πάνω τροποποιήσεων που επέρχονται στα κέρδη που διανέμουν οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, οι συνεταιρισμοί, οι δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις. Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις επεκτείνεται η παρακράτηση φόρου και στα κέρδη που εξάγουν τα υποκαταστήματα των αλλοδαπών εταιριών που λειτουργούν στην Ελλάδα, για λόγους φορολογικής εξομοίωσης προς τα μερίσματα που καταβάλλουν οι ελληνικές ανώνυμες εταιρείες στην αλλοδαπή. Η επέκταση ισχύει, με βάση την παράγραφο 8, για εξαγωγές κερδών που ενεργούνται από τη δημοσίευση του νόμου και μετά.
7. Με τις παραγράφους 9 και 10 καθιερώνεται διαφορετικός χρόνος κτήσης των εισοδημάτων από εμπορικές επιχειρήσεις που αποκτούν εταίροι Ε.Π.Ε. και μέλη των συνεταιρισμών, για λόγους φορολογικής εξομοίωσης με τα μερίσματα που διανέμουν οι Α.Ε. στους μετόχους τους. Με τις νέες διατάξεις, ορίζεται ως χρόνος κτήσης των εισοδημάτων αυτών ο χρόνος έγκρισης των διανεμομένων κερδών από τη συνέλευση των εταίρων ή τη γενική συνέλευση, κατά περίπτωση, και όχι ο χρόνος έγκρισης του ισολογισμού, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα. Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις αντικαθίσταται για λόγους νομοτεχνικούς η περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 28, σχετικά με το χρόνο κτήσης των εισοδημάτων που διανέμουν ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες εταιρείες, κοινοπραξίες, κοινωνίες και αστικές εταιρείες κερδοσκοπικού χαρακτήρα στους εταίρους ή μέλη τους.

8. Με την παράγραφο 11 επεκτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 54 σχετικά με τη φορολογία των κερδών που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες και των διατάξεων της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Κ.Φ.Ε. σχετικά με τη φορολογία των κερδών που διανέμουν οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, οι συνεταιρισμοί, οι δημόσιες, δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις και στα αφορολόγητα αποθεματικά που διανέμουν ή κεφαλαιοποιούν οι επιχειρήσεις αυτές και τα οποία έχουν σχηματίσει με βάση αναπτυξιακό νόμο (ν. 1262/1982, ν. 2601/1998, ν. 3299/2004, κλπ.), λόγω πραγματοποίησης παραγωγικών επενδύσεων. Η ρύθμιση αυτή γίνεται για την αποφυγή καταστρατηγήσεων των αναπτυξιακών νόμων και καταλαμβάνει διανομές ή κεφαλαιοποιήσεις που γίνονται από τη δημοσίευση του νόμου και μετά.

Άρθρο 14

Έκπτωση σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του φόρου και φορολογία συνεταιριστικών τραπεζών

1. Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού επεκτείνεται, για λόγους ενιαίας φορολογικής αντιμετώπισης, και στις συνεταιριστικές τράπεζες το καθεστώς που ισχύει για τις λοιπές τράπεζες για τα κέρδη που προκύπτουν σε μία διαχειριστική περίοδο από έσοδα αφορολόγητα ή εισοδήματα που φορολογήθηκαν κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης (τόκοι από ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, υπεραξία από εξαγορά μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, κλπ.) και εμφανίζονται στον ισολογισμό ως αδιανέμητα. Τα αδιανέμητα αυτά κέρδη, που προκύπτουν από τον ισολογισμό της 31.12.2009 και μετά, θα φορολογούνται στο εξής με τις γενικές διατάξεις με ιδιαίτερη δήλωση που θα υποβάλλεται μέχρι τον ένατο μήνα από τη λήξη της υπόψη διαχειριστικής περιόδου.
2. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 3 παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης ποσοστού ενάμισι τοις εκατό (1,5%), σε περίπτωση καταβολής μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, του συνολικού ποσού της οφειλής που προκύπτει με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του υπόχρεου νομικού προσώπου οποιασδήποτε νομικής μορφής.
Η επαναφορά του μέτρου αυτού κρίνεται αναγκαία για την είσπραξη των ποσών που οφείλονται με βάση τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέσα στο οικονομικό έτος που αφορούν, για την ομαλή εκτέλεση του προϋπολογισμού.
Η έκπτωση χορηγείται, σύμφωνα με την παράγραφο 4, από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2010 και μετά.
3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 111 του Κ.Φ.Ε., ώστε να επιτρέπεται ο συμψηφισμός από το ποσό της προκαταβολής που βεβαιώνεται κάθε οικονομικό έτος, των ποσών του φόρου που καταβλήθηκε με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε. επί μεταβιβάσεων εταιρικών μεριδίων, μερίδων, κλπ. και μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η ρύθμιση αυτή, η οποία καλύπτει πάγια διοικητική θέση, κρίνεται αναγκαία γιατί μετά την υπαγωγή της υπεραξίας που προκύπτει από τις πιο πάνω πράξεις με τις γενικές διατάξεις, ο φόρος που

καταβάλλει το ίδιο το νομικό πρόσωπο (μη παρακρατούμενος) στις μεταβιβάσεις αυτές συμψηφίζεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 109 από το φόρο εισοδήματος που προκύπτει από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου οικον. έτους, ενώ εκ παραδρομής δεν τροποποιήθηκαν οι επίμαχες διατάξεις του άρθρου 111.

Άρθρο 15 **Μερίσματα εισηγμένων εταιρειών**

1. Με την παράγραφο 1 προστίθεται παράγραφος 9 στο άρθρο 82, με την οποία υποχρεώνεται η ΕΧΑΕ να γνωστοποιεί στο Υπουργείο Οικονομικών μέχρι τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους τα πλήρη στοιχεία των μετόχων εισηγμένων εταιρειών που έλαβαν μέρισμα κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, τα στοιχεία της διανέμουσας εταιρείας καθώς και τα ποσά του μερίσματος και του φόρου που παρακρατήθηκε. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία για σκοπούς διασταύρωσης ενόψει της φορολόγησης των μερισμάτων με τις γενικές διατάξεις.
2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 καταργείται το απόρρητο επί άυλων ανωνύμων μετοχών έναντι της εκδότριας εταιρείας, προκειμένου να καταστεί δυνατό για τις εισηγμένες στο ΧΑ εταιρείες να λαμβάνουν στοιχεία (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση των μετόχων, κλπ.) από την Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. έτσι ώστε να εκδίδουν στη συνέχεια βεβαιώσεις για τα μερίσματα που λαμβάνουν οι μέτοχοί τους.

Άρθρο 16

Κέρδη από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.

1. Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιβάλλεται φορολογία στα κέρδη που αποκτούν φυσικά και νομικά πρόσωπα από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο εντός τριών μηνών από την απόκτηση τους (βραχυπρόθεσμη επένδυση), ενώ εξακολουθούν να απαλλάσσονται από το φόρο τα κέρδη που προκύπτουν από μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Με τον τρόπο αυτό ενθαρρύνονται οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις, ενώ προστατεύεται το ΧΑ από κερδοσκοπικές κινήσεις. Ειδικότερα, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 αντικαθίστανται οι παράγραφοι 3, 4 και 6 του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε, οι οποίες προστέθηκαν με το άρθρο 16 του ν. 3697/2008 και οι οποίες μετά από διαδοχικές αναβολές ουδέποτε εφαρμόστηκαν.

Συγκεκριμένα, με τη νέα παράγραφο 3 τα κέρδη που αποκτούν φυσικά πρόσωπα από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. εντός τριμήνου από την ημέρα απόκτησής τους φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται για μετοχές που αποκτώνται από 1.1.2011 και μετά.

Περαιτέρω, για τον υπολογισμό του κέρδους προβλέπεται ότι ως κόστος κτήσης των μετοχών λαμβάνεται η μέση τιμή απόκτησης αυτών, ενώ προσδιορίζεται το κόστος απόκτησης των μετοχών σε ειδικότερες περιπτώσεις, πέραν της αγοράς αυτών (π.χ. κληρονομιά, split - reverse split, παράγωγα, κλπ.). Τυχόν ζημία που προκύπτει από την ίδια αιτία λαμβάνεται υπόψη.

Επίσης, με τις νέες διατάξεις ορίζεται ότι στα κέρδη αυτά ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 15%, με την οποία δεν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του δικαιούχου. Ο φόρος αυτός παρακρατείται από την Α.Ε.Π.Ε.Υ. ή

το πιστωτικό ίδρυμα που μεσολαβεί για τη συναλλαγή και αποδίδεται στη Δ.Ο.Υ. που ανήκει εφάπαξ, με δήλωση που υποβάλλεται μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο μετά το κλείσιμο κάθε ημερολογιακού τριμήνου εντός του οποίου διενεργήθηκαν οι πιο πάνω συναλλαγές.

Με τη νέα παράγραφο 4 προβλέπεται ότι όταν επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής και ανεξάρτητα από την κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων (Α.Ε., Ε.Π.Ε., προσωπικές εταιρείες κλπ.) αποκτούν κέρδη από βραχυπρόθεσμες επενδύσεις (δηλ. εντός τριμήνου από την απόκτηση των μετοχών), αυτά φορολογούνται αυτοτελώς με συντελεστή 15%. Για τον υπολογισμό του κέρδους και την παρακράτηση του φόρου ισχύουν όσα ορίζονται με τη νέα παράγραφο 3.

Η επιχείρηση υποχρεούται εντός της προθεσμίας κλεισίματος του ισολογισμού να υποβάλλει στη Δ.Ο.Υ. που ανήκει δήλωση με την οποία δηλώνει το αποτέλεσμα που προέκυψε από την πώληση των πιο πάνω μετοχών με τα ποσά φόρου που παρακρατήθηκαν. Τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο επιστρέφεται. Όταν η επιχείρηση τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το κέρδος από την πώληση των πιο πάνω μετοχών, μετά την αφαίρεση ζημιών από την ίδια αιτία, εμφανίζεται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού το οποίο σε περίπτωση μεταγενέστερης διανομής ή κεφαλαιοποίησής του, φορολογείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και από τον οφειλόμενο φόρο εκπίπτει το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε. Αν στη λήξη της διαχειριστικής περιόδου προκύπτει ζημία, ανεξάρτητα αν προέρχεται από την πώληση μετοχών εισηγμένων ή μη, αυτή μειώνει το πιο πάνω αποθεματικό και σε περίπτωση που αυτό δεν επαρκεί ή δεν υφίσταται, το υπόλοιπο της ζημίας ή ολόκληρο το ποσό αυτής, κατά περίπτωση, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα, αλλά μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό προκειμένου να συμψηφιστεί με κέρδη που τυχόν θα προκύψουν στο μέλλον από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.

Εξακολουθούν να απαλλάσσονται από το φόρο τα κέρδη που αποκομίζουν οι επιχειρήσεις από την πώληση μετοχών μετά την παρέλευση τριμήνου από την απόκτησή τους. Για τα κέρδη αυτά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε.

Με τη νέα παράγραφο 6 ορίζεται ότι οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5 όπως ισχύουν εφαρμόζονται και για πωλήσεις μετοχών εισηγμένων σε αλλοδαπό χρηματιστήριο αξιών ή σε άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό.

2. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση της παραγράφου 5 του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε.

3. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εξακολουθούν να ισχύουν για εισηγμένες μετοχές οι οποίες έχουν αποκτηθεί μέχρι τις 31.12.2010 ανεξάρτητα από το χρόνο πώλησης αυτών.

4. Με τις διατάξεις αυτές ορίζεται ότι ο φόρος 1,5‰, όπως προβλέπεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 9 του ν. 2579/1998 και την παράγραφο 2 του άρθρου 27 του ν. 2703/1999, εξακολουθεί να επιβάλλεται για εισηγμένες μετοχές που αποκτώνται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2010, καθώς και για εισηγμένες μετοχές οι οποίες αποκτώνται από την ημερομηνία αυτή και μετά και πωλούνται μετά την παρέλευση τριών μηνών από το χρόνο απόκτησής τους.

5. Με τη διάταξη αυτή γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση της παραγράφου 12 του άρθρου 106 του Κ.Φ.Ε.

6. Με τις διατάξεις αυτές προβλέπεται η επιβολή του φόρου 1,5% σε περίπτωση μεταφοράς μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. προς αλλοδαπό χρηματιστήριο στο οποίο είναι εισηγμένες μετοχές της ίδιας εταιρείας. Ο φόρος υπολογίζεται επί της τιμής κλεισίματος της μετοχής κατά την ημέρα της μεταφοράς.

Άρθρο 17

Υποχρεώσεις υπηρεσιών, νομικών προσώπων και οργανώσεων γενικά για υποβολή πληροφοριών και στοιχείων, ρυθμίσεις θεμάτων λογιστών – φοροτεχνικών και πιστοποιητικό νόμιμων ελεγκτών

1. Με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 4 και 5 του άρθρου αυτού θεσπίζεται η υποχρέωση των δημόσιων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, πιστωτικών ιδρυμάτων και πάσης φύσεως αρχών, φορέων και οργανισμών, να υποβάλλουν ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών στοιχεία και πληροφορίες οικονομικού και φορολογικού ενδιαφέροντος, για την περαιτέρω αξιοποίησή τους στο πλαίσιο σχετικών διασταυρώσεων και λοιπών ελεγκτικών ενεργειών με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής.
Περαιτέρω, παρέχεται η εξουσιοδότηση έκδοσης σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων για την εξειδίκευση εφαρμογής των παραπάνω διατάξεων.
2. Με την παράγραφο 3 καθιερώνεται η υποχρέωση στους νόμιμους ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία που είναι εγγεγραμμένοι στο δημόσιο μητρώο του ν. 3693/2008 και διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, για έκδοση ετήσιου πιστοποιητικού. Ειδικότερα, με τις νέες διατάξεις υποχρεούνται τα πιο πάνω πρόσωπα να διενεργούν, παράλληλα με τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης, έλεγχο για όλα τα φορολογικά αντικείμενα και να εκδίδουν σχετικό πιστοποιητικό, το οποίο θα περιλαμβάνει παρατηρήσεις και παραβάσεις των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας. Το πιστοποιητικό αυτό θα κοινοποιείται στη συνέχεια, με ευθύνη του νόμιμου ελεγκτή ή ελεγκτικού γραφείου, στη Διεύθυνση Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την έκδοσή του. Κάθε παράλειψη των πιο πάνω προσώπων διώκεται και τιμωρείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ν. 3693/2008.
3. Με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού προβλέπεται πλέον πέραν της υποχρέωσης χορήγησης μίας βεβαίωσης αποδοχών από μισθωτές υπηρεσίες και η υποχρέωση χορήγησης από τον υπόχρεο μίας βεβαίωσης αμοιβών από ελευθέρια επαγγέλματα. Επίσης, προβλέπεται η χορήγηση από τον υπόχρεο μίας βεβαίωσης για εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις. Τα πλήρη στοιχεία των βεβαιώσεων αυτών, υποβάλλονται ηλεκτρονικά στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μαζί με την οριστική δήλωση ελευθερίων επαγγελματιών ή την οριστική δήλωση εμπορικών επιχειρήσεων κατά περίπτωση. Ακόμα προβλέπεται ότι με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στη εφημερίδα της κυβερνήσεως, μπορεί να ορίζεται ότι ορισμένες κατηγορίες υποχρέων υποβάλλουν στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας τις ίδιες πληροφορίες με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων και δικτυακών υποδομών ή σε μαγνητικά μέσα κατά περίπτωση.
4. Με την παράγραφο 7 καθιερώνεται η υποχρέωση του λογιστή φοροτεχνικού, κατόχου ειδικής άδειας ασκήσεως επαγγέλματος του ν. 2515/1997, για απόκτηση

πιστοποιητικού από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος. Με τις ίδιες διατάξεις προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Οικονομικών για τον καθορισμό του περιεχομένου, των προϋποθέσεων, των κριτηρίων με βάση τα οποία χορηγείται το πιστοποιητικό αυτό, καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

5. Με την παράγραφο 8 καθιερώνεται η υποχρέωση του λογιστή φοροτεχνικού για απόκτηση ψηφιακής υπογραφής για την επικοινωνία του με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών. Με τις ίδιες διατάξεις προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία θα καθορισθούν όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.
6. Με την παράγραφο 9 στοχεύεται, πέραν της αναβάθμισης του επαγγέλματος του λογιστή-φοροτεχνικού, και στο να καταστήσει τους λογιστές υπεύθυνους, έναντι των πελατών τους και έναντι των συμφερόντων του Δημοσίου, για την ακρίβεια και ειλικρίνεια των δηλώσεων που υποβάλλουν ως προς τη συμφωνία αυτών με τα φορολογικά και οικονομικά δεδομένα που προκύπτουν κατά τη μεταφορά τους από τα στοιχεία στα βιβλία και από τα βιβλία στις κατά περίπτωση δηλώσεις. Επίσης, οι λογιστές φοροτεχνικοί καθίστανται πλέον υπεύθυνοι και για την ορθή φορολογική αναμόρφωση των αποτελεσμάτων με τις δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται και οι οποίες θα αποτυπώνονται αναλυτικά σε κατάσταση που θα συνυποβάλλεται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και το περιεχόμενο της οποίας δεν είναι δεσμευτικό για τη φορολογούσα αρχή, καθώς και για την ορθή υποβολή όλων των δηλώσεων παρακρατούμενου φόρου εισοδήματος και απόδοσης των έμμεσων φόρων, το οποίο θα δηλώνεται μαζί με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος.
Με τις ίδιες διατάξεις θεσμοθετείται και νομοθετικά η υποχρέωση των λογιστών φοροτεχνικών για υπογραφή, πέραν των δηλώσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 38 του ν. 2873/2000, και των συνυποβαλλόμενων εντύπων ή καταστάσεων, όπως αυτά καθορίζονται κάθε φορά με τις οικείες αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, με υποχρεωτική αναγραφή, κατά την υποβολή των δηλώσεων, του ονοματεπωνύμου τους, της διεύθυνσης κατοικίας τους ή της έδρας του επαγγέλματός τους, κατά περίπτωση, του Α.Φ.Μ. τους, της αρμόδιας Δ.Ο.Υ για τη φορολογία τους, του αριθμού μητρώου της άδειας άσκησης επαγγέλματός τους και της κατηγορίας της αδείας τους.
7. Με την παράγραφο 10 καταργείται για νομοτεχνικούς λόγους το άρθρο 49 του ν. 2065/1992, αφού το ίδιο θέμα ρυθμίζεται με το άρθρο 38 του ν. 2873/2000.

Άρθρο 18

Ενθάρρυνση επαναπατρισμού κεφαλαίων

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού αποσκοπείται ο επαναπατρισμός στη χώρα μας των κεφαλαίων τα οποία είναι κατατεθειμένα από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα, σε οποιαδήποτε τρίτη χώρα. Με τη ρύθμιση αυτή, προσδοκείται η εισαγωγή κεφαλαίων από τα εξωτερικό, η οποία αναμένεται να φέρει πολλαπλά οφέλη για τη ελληνική οικονομία, όπως αύξηση της ρευστότητας των τραπεζών, ενίσχυση των επενδύσεων και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, κλπ.

1. Ειδικότερα, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 προβλέπεται η εισαγωγή κεφαλαίων ή μέρους αυτών από την αλλοδαπή και η κατάθεσή τους σε προθεσμιακό λογαριασμό στην Ελλάδα, διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους, με την προϋπόθεση καταβολής φόρου με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) επί της αξίας των καταθέσεων. Σε

περίπτωση που τα κεφάλαια παραμείνουν κατατεθειμένα στην αλλοδαπή, ο συντελεστής φόρου ορίζεται σε οκτώ τοις εκατό (8%). Απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών είναι τα εισαγόμενα κεφάλαια να είναι κατατεθειμένα στην αλλοδαπή κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού.

2. Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ο τρόπος εισαγωγής των κεφαλαίων στην Ελλάδα, καθώς και ο υπόχρεος σε παρακράτηση και απόδοση του οφειλόμενου φόρου 5% και 8%, ανάλογα αν τα κεφάλαια εισάγονται στην Ελλάδα ή παραμένουν κατατεθειμένα στην αλλοδαπή.

3. Με την παράγραφο 3 θεσπίζεται η υποχρέωση τήρησης του τραπεζικού και φορολογικού απορρήτου σχετικά με τα εισαγόμενα αυτά κεφάλαια.

4. Με την παράγραφο 4 προβλέπεται, ότι με την καταβολή του οφειλόμενου φόρου επί της αξίας των κεφαλαίων εξαντλείται κάθε φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου φυσικού ή νομικού προσώπου για τα κεφάλαια που εισάγει. Συγκεκριμένα, για τα κεφάλαια αυτά δεν εξετάζεται ούτε ο τρόπος απόκτησής τους, ούτε λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της διαφοράς μεταξύ της συνολικής δαπάνης που προκύπτει, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κ.Φ.Ε. και του εισοδήματος που δηλώνεται ή προσδιορίζεται από την Φορολογούσα Αρχή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19 του ίδιου νόμου. Αντίθετα, δεν επηρεάζεται η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2331/1995 για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και του ν. 3034/2002 για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

5. Με την παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα επιστροφής, άτοκα, του 50% του καταβληθέντος φόρου στις περιπτώσεις τοποθέτησης των κεφαλαίων σε επενδυτικές δραστηριότητες, που στόχο έχουν την τόνωση της αγοράς, όπως αγορά τίτλων δανείων του Ελληνικού Δημοσίου και διακράτησή τους τουλάχιστον για δύο έτη από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εισήγαγε τα κεφάλαια, αγορά ακινήτου, ανέγερση οποιουδήποτε είδους οικοδομής στην Ελλάδα ή για οποιαδήποτε άλλη επένδυση επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σε περίπτωση που επενδυθεί μέρος του κεφαλαίου που εισήχθη, επιστρέφεται το μέρος του επιστρεπτέου φόρου που αναλογεί στην αξία της επένδυσης.

6. Με την παράγραφο 6 προβλέπεται η έκδοση αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών για την εξειδίκευση της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού.

7. Με την παράγραφο 7 προβλέπεται, ότι μετά την παρέλευση της προθεσμίας των έξι μηνών, οι ελληνικές αρχές ενεργοποιούν κάθε διεθνή ή ευρωπαϊκή συμφωνία προκειμένου να διαπιστώσουν τις καταθέσεις, που έχουν τα πρόσωπα αυτά σε τράπεζες της αλλοδαπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων

1. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 αντικαθίστανται τα 4 τελευταία εδάφια της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του ΚΒΣ και περιορίζονται οι κατηγορίες επιτηδευματιών που απαλλάσσονται από την τήρηση βιβλίων. Με τις νέες διατάξεις παύουν να είναι απαλλασσόμενοι από την τήρηση βιβλίων οι επιτηδευματίες που παρέχουν υπηρεσίες από επαγγελματική εγκατάσταση ακόμη και εάν δηλώνουν έσοδα κάτω των 5.000 ευρώ (π.χ. κομμωτήρια καθώς και αυτοί

που παρέχουν υπηρεσίες επισκευής ή συντήρησης τεχνικών έργων ή εγκαταστάσεων επιτηδευματιών ή μη (π.χ. υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι κ.λπ.). Η ρύθμιση αυτή κρίνεται σκόπιμη για να είναι δυνατές οι λογιστικές επαληθεύσεις και εφικτός ο λογιστικός προσδιορισμός του εισοδήματος των πιο πάνω κατηγοριών επιτηδευματιών που δεν έχουν αντικειμενικές δυσχέρειες στην τήρηση του βιβλίου εσόδων - εξόδων και έκδοσης στοιχείων, ενόψει και της εφαρμογής του μέτρου θέσπισης αφορολόγητου ορίου εισοδήματος με αποδείξεις καθώς και για την διευκόλυνση του φορολογικού ελέγχου.

2. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 2 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ΚΒΣ και εντάσσονται στη Β' κατηγορία βιβλίων ανεξαρτήτως ύψους εσόδων οι πωλητές αγροτικών προϊόντων στις λαϊκές αγορές ή πλανοδίως, τα πρατήρια υγρών καυσίμων για την εμπορία βενζίνης και πετρελαίου και οι εκμεταλλευτές περιπτέρου, οι οποίοι είχαν ειδική ένταξη στο βιβλίο αγορών. Επίσης εντάσσονται στη Β' κατηγορία βιβλίων, ανεξαρτήτως ύψους εσόδων, και οι εκμεταλλευτές κινητών καντινών. Η ρύθμιση αυτή διευκολύνει τους εν λόγω επιτηδευματίες χωρίς να δυσχεραίνει τις ελεγκτικές επαληθεύσεις.

3. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 3 καταργούνται οι παράγραφοι 4 και 6 του άρθρου 4 του ΚΒΣ. Με τις καταργούμενες διατάξεις καταργείται η ένταξη στην Α' κατηγορία βιβλίων (Αγορών), του πωλητή αγροτικών προϊόντων στις λαϊκές αγορές ή πλανοδίως, των πρατηρίων υγρών καυσίμων για την εμπορία βενζίνης και πετρελαίου, του εκμεταλλευτή περιπτέρου και των φυσικών προσώπων που πωλούν αγαθά σε πόλεις κάτω των 5.000 κατοίκων. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται σκόπιμη για να είναι εφικτός ο λογιστικός προσδιορισμός του εισοδήματος των πιο πάνω κατηγοριών επιτηδευματιών στην τήρηση του βιβλίου εσόδων - εξόδων και έκδοσης στοιχείων, ενόψει και της εφαρμογής του μέτρου θέσπισης αφορολόγητου ορίου εισοδήματος με αποδείξεις καθώς και για τη διευκόλυνση του φορολογικού ελέγχου.

4. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 4 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του ΚΒΣ, με την οποία ορίζονται τα όρια τήρησης των βιβλίων. Η αντικατάσταση αυτή γίνεται για νομοτεχνικούς λόγους λόγω της κατάργησης της τήρησης του βιβλίου αγορών.

5. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 5 προστίθεται δεύτερο εδάφιο στη παράγραφο 8 του άρθρου 4 του ΚΒΣ και παρέχεται η δυνατότητα στον επιτηδευματία που τηρεί βιβλίο αγορών και για το λόγο αυτό δεν εκδίδει αποδείξεις λιανικής πώλησης ή παροχής υπηρεσιών στο κοινό να τηρήσει προαιρετικά βιβλίο εσόδων – εξόδων και κατά την διάρκεια της χρήσης. Με την ρύθμιση αυτή διευκολύνεται η πιο πάνω κατηγορία επιτηδευματιών που επιθυμεί να εκδίδει αποδείξεις λιανικής πώλησης, ενόψει και της εφαρμογής του μέτρου θέσπισης αφορολόγητου ορίου στη φορολογία εισοδήματος με αποδείξεις αλλά και λόγω της σταδιακής ένταξης εντός του 2010 στο βιβλίο εσόδων – εξόδων.

6. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 6 καταργείται το άρθρο 5 του ΚΒΣ με το οποίο ορίζεται ο τρόπος τήρησης του βιβλίου αγορών. Η ρύθμιση αυτή γίνεται για νομοτεχνικούς λόγους λόγω της κατάργησης της ένταξης των επιτηδευματιών στην Α' κατηγορία βιβλίων.

7. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 7 αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του ΚΒΣ. Η ρύθμιση αυτή είναι νομοτεχνική λόγω της κατάργησης του άρθρου 5 «Βιβλίο αγορών».

8. Με τις διατάξεις της παραγράφου 8 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ΚΒΣ και ορίζεται το όριο τήρησης βιβλίου

απογραφών στο 10% του ορίου τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας (1.500.000 ευρώ) χωρίς να υπάρχει επί της ουσίας αλλαγή του μέχρι τώρα ισχύοντος ορίου για την υποχρέωση απογραφής των 150.000 ευρώ. Η αντικατάσταση αυτή γίνεται για νομοτεχνικούς λόγους.

9. Με την προτεινόμενη διατάξεις της παραγράφου 9 αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 7 του ΚΒΣ.

Η ρύθμιση αυτή γίνεται για νομοτεχνικούς λόγους λόγω της κατάργησης του άρθρου 5 «Βιβλίο αγορών».

10. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 10 αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 8 του ΚΒΣ και επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) Απαλλάσσεται από την τήρηση βιβλίου αποθήκης ο επιτηδευματίας που αποκλειστικά επεξεργάζεται αγαθά τρίτων, β) Απαλλάσσεται ο επιτηδευματίας από την τήρηση βιβλίου αποθήκης για τις βοηθητικές ύλες και τα υλικά συσκευασίας. Με τις προτεινόμενες διατάξεις διευκολύνονται οι επιχειρήσεις χωρίς να περιορίζονται ουσιαστικές ελεγκτικές επαληθεύσεις.

11. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 11 αντικαθίσταται το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ΚΒΣ και απαλλάσσεται ο επιτηδευματίας από την τήρηση ιδιαίτερου βιβλίου αποθήκης για το υποκατάστημα με εξηρημένη λογιστική ανεξάρτητα του τόπου που βρίσκεται αυτό. Με την προτεινόμενη διάταξη διευκολύνονται οι επιχειρήσεις χωρίς να παρεμποδίζονται οι ελεγκτικές επαληθεύσεις.

12. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 12 αντικαθίστανται τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ΚΒΣ για νομοτεχνικούς λόγους, συνεπεία της απαλλαγής του υποκαταστήματος από την τήρηση ιδιαίτερου βιβλίου αποθήκης.

13. Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 13 και 14 αντικαθίστανται οι περιπτώσεις Α και Β της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του ΚΒΣ. Η ρύθμιση αυτή γίνεται για νομοτεχνικούς λόγους λόγω της κατάργησης της υποχρέωσης τήρησης βιβλίου αποθήκης για τις βοηθητικές ύλες και υλικά συσκευασίας με την παράγραφο 10 του παρόντος και της κατάργησης της υποχρέωσης τήρησης ιδιαίτερου βιβλίου αποθήκης στα υποκαταστήματα με την παράγραφο 11 του παρόντος.

14. Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 15 και 16 αντικαθίσταται η υποπερίπτωση α' της περίπτωσης Α της παραγράφου 8 του άρθρου 8 του ΚΒΣ αναφορικά με την τήρηση του βιβλίου τεχνικών προδιαγραφών για τις βοηθητικές ύλες και τα υλικά συσκευασίας και η υποπερίπτωση α' της περίπτωσης Β της ίδιας παραγράφου και άρθρου. Οι ρυθμίσεις αυτές γίνονται για νομοτεχνικούς λόγους λόγω της κατάργησης της υποχρέωσης τήρησης βιβλίου αποθήκης για τις βοηθητικές ύλες και τα υλικά συσκευασίας με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του παρόντος.

15. Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 17 και 18 συμπληρώνονται οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 9 του ΚΒΣ και απαλλάσσονται από την τήρηση βιβλίων τα υποκαταστήματα όλων των επιτηδευματιών (Α', Β', Γ' κατηγορίας) ανεξάρτητα του τόπου που βρίσκονται. Με τη ρύθμιση αυτή διευκολύνονται οι επιχειρήσεις χωρίς να δυσχεραίνεται ο έλεγχος.

16. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 19 από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ΚΒΣ απαλείφεται η περίπτωση γ'. Η ρύθμιση αυτή γίνεται για νομοτεχνικούς λόγους λόγω της απαλλαγής με τις διατάξεις των δύο προηγούμενων παραγράφων του υποκαταστήματος από την τήρηση βιβλίων.

17. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 20 θεσπίζεται υποχρέωση έκδοσης σε κάθε περίπτωση αγοράς από επιτηδευματία αγροτικών προϊόντων από τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ΚΒΣ (αγρότες, αγροτικές εκμεταλλεύσεις του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ) συνενωμένου στοιχείου δελτίου αποστολής – τιμολογίου είτε διακινούνται με σκοπό την αγορά είτε αγοράζονται άμεσα, για διευκόλυνση του ελέγχου όλου του φάσματος διακίνησης και διάθεσης στην τελική κατανάλωση των προϊόντων αυτών και διασφάλισης του ύψους των συναλλαγών των αγροτών.

18. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 21 αντικαθίσταται η παράγραφος 6 του άρθρου 12 συνεπεία της ρύθμισης της προηγούμενης παραγράφου για τους ίδιους λόγους.

19. Με την προτεινόμενη παράγραφο 22 αντικαθίσταται το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 13 του ΚΒΣ ούτως ώστε να εναρμονιστεί ο χρόνος έκδοσης των αποδείξεων παροχής υπηρεσιών των ασκούντων ελεύθεριο επάγγελμα με τον χρόνο έκδοσης των αποδείξεων και των λοιπών περιπτώσεων παροχής υπηρεσιών όλων των επιτηδευματιών, πλην της περίπτωσης είσπραξης των σχετικών αμοιβών τους από το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ. Έτσι με τις νέες διατάξεις η απόδειξη παροχής υπηρεσίας των ελεύθερων επαγγελματιών εκδίδεται με την ολοκλήρωση της παροχής. Όταν δε η παροχή υπηρεσίας διαρκεί, η απόδειξη παροχής υπηρεσίας εκδίδεται κατά το χρόνο που καθίσταται απαιτητό μέρος της αμοιβής, για το μέρος αυτό και την υπηρεσία που παρασχέθηκε. Πάντως, η απόδειξη παροχής υπηρεσίας δεν μπορεί να εκδοθεί πέραν της διαχειριστικής περιόδου που παρασχέθηκε η υπηρεσία.

Στη συνέχεια παρατίθενται χαρακτηριστικά παραδείγματα συναλλαγών ελεύθερων επαγγελματιών:

α) Ορθοδοντικός συμφωνεί τον Οκτώβριο θεραπεία με ιδιώτη πελάτη του διάρκειας έξη μηνών αντί ποσού 2.000 ευρώ. Στο τέλος του έτους (λήξη διαχειριστικής περιόδου) πρέπει να εκδώσει α.π.υ. (απόδειξη παροχής υπηρεσίας) με ποσό 1.000 ευρώ ανεξάρτητα εάν θα εισπράξει ή όχι το αντάλλαγμα.

β) Δικηγόρος συμφωνεί με πελάτη του, ο οποίος διεκδικεί αποζημίωση από τον αντίδικο, αμοιβή ίση με το δέκα τοις εκατό αυτής, όταν τελεσιδικήσει. Με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου στο τελευταίο βαθμό (ή εάν επέλθει προηγούμενα συμβιβασμός), καθότι τότε ολοκληρώνεται η παροχή υπηρεσίας και καθίσταται βέβαιη η απαίτηση, πρέπει να εκδώσει α.π.υ. με το ποσό αυτό ανεξάρτητα εάν θα εισπράξει ή όχι το αντάλλαγμα.

γ) Γιατρός παρέχει υπηρεσίες σε ασφαλισμένους Δημόσιου Ταμείου κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους και εισπράττει την αμοιβή του στις 23 Μαρτίου του επόμενου έτους οπότε και εκδίδει την α.π.υ.

δ) Γιατρός εξετάζει ασθενή του και του συστήνει να κάνει μια σειρά εξετάσεων με συμφωνηθείσα αμοιβή 100 ευρώ. Κατά την αποχώρηση του εν λόγω ασθενή από το ιατρείο θα εκδοθεί α.π.υ. αξίας 100 ευρώ, ενώ στην επόμενη επίσκεψη για τον έλεγχο των εξετάσεων δεν θα εκδοθεί κανένα στοιχείο.

ε) Οδοντογίατρος αναλαμβάνει την απονεύρωση δύο δοντιών σε ασθενή του. Ο πελάτης πραγματοποιεί τρεις επισκέψεις και στην τελευταία επίσκεψη ολοκληρώνεται η απονεύρωση άρα και οι προσφερόμενες υπηρεσίες. Η α.π.υ. εκδίδεται στη τελευταία (τρίτη) επίσκεψη. Εάν η τελευταία αυτή επίσκεψη είναι στο επόμενο έτος (διαχειριστική περίοδος) η α.π.υ. θα εκδοθεί τότε, δεδομένου ότι στις 31 Δεκεμβρίου δεν έχει ολοκληρωθεί η προσφερόμενη υπηρεσία αλλά ούτε και μέρος αυτής.

20.Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 23 αντικαθίσταται για νομοτεχνικούς λόγους, συνεπεία της απαλλαγής του υποκαταστήματος από την τήρηση βιβλίων με τις διατάξεις των παραγράφων 17 και 18 του παρόντος νόμου, η φράση «Τα δεδομένα των βιβλίων του υποκαταστήματος μεταφέρονται στα βιβλία της έδρας» του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 17 του ΚΒΣ.

21.Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 24 αντικαθίστανται τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 6 του άρθρου 17 του ΚΒΣ και θεσπίζεται δυνατότητα παράτασης του χρόνου ενημέρωσης των βιβλίων για μία φορά μέσα στο έτος μέχρι 50 ημέρες, με υποβολή γνωστοποίησης στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. αντί της έγκρισης που απαιτείτο με τις προϊσχύουσες διατάξεις. Με τη ρύθμιση αυτή διευκολύνονται οι επιχειρήσεις αλλά και βελτιώνεται η λειτουργικότητα των Δ.Ο.Υ.

22.Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 25 αντικαθίστανται το δεύτερο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του Κ.Β.Σ. (π.δ. 186/1992) και αντίστοιχα μειώνεται το όριο άνω του οποίου υπάρχει υποχρέωση εξόφλησης τιμολογίων από το λήπτη με επιταγές ή μέσω τραπεζικού λογαριασμού από τα 15.000 ευρώ στα 3.000 ευρώ και για αγορές αγροτικών προϊόντων γενικά σε 1.000 ευρώ. Οι διατάξεις αυτές κρίνονται απαραίτητες για την διασφάλιση της εμφάνισης περισσότερων συναλλαγών και την αποτροπή της έκδοσης για μια συναλλαγή περισσότερων στοιχείων με μεγαλύτερη αξία. Επίσης θεσπίζεται υποχρέωση έκδοσης λογιστικού στοιχείου για τη παράδοση επιταγών για τη καλύτερη παρακολούθηση αυτών.

23.Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 26 τροποποιείται η προθεσμία υποβολής των καταστάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ΚΒΣ από τις 30 Σεπτεμβρίου που ίσχυε στις 25 Μαΐου για την ταχύτερη επεξεργασία των δεδομένων που υποβάλλονται.

Με την ίδια παράγραφο προστίθεται νέο εδάφιο στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ΚΒΣ και θεσμοθετείται το όριο (αξία) συναλλαγών των 300 ευρώ κάτω του οποίου δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής στοιχείων για διασταύρωση συναλλαγών. Ουσιαστικά αφορά νομοτεχνική τακτοποίηση για λόγους διαμόρφωσης κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ πολιτών και Υπουργείου Οικονομικών καθότι η δυνατότητα αυτή ισχύει ήδη με εκδιδόμενη κατ' έτος Υπουργική Απόφαση.

24.Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 27 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του Κ.Β.Σ. ούτως ώστε η τήρηση των φορολογικών στοιχείων σε σημασμένα από τη Δ.Ο.Υ. μέσα (CD-ROM, οπτικοί δίσκοι κ.λ.π.) να μπορεί να γίνεται από όλους τους επιτηδευματίες και όχι μόνο για ορισμένους (επιχειρήσεις και Οργανισμοί του Δημοσίου, Τράπεζες κ.λ.π.)

25.Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 28 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 25 του ΚΒΣ, αναφορικά με τη μη τήρηση βιβλίων υποκαταστήματος που είναι συνδεδεμένα on line με την έδρα και παρέχεται πλέον η δυνατότητα να δίνονται άμεσα πληροφορίες στον έλεγχο. Η ρύθμιση αυτή γίνεται επειδή με τις νέες προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 11, 17 και 18 απαλλάσσεται το υποκατάστημα από την τήρηση ιδιαίτερων βιβλίων συμπεριλαμβανομένου και του βιβλίου αποθήκης.

26.Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 29 αντικαθίστανται για νομοτεχνικούς λόγους συνεπεία της κατάργησης της ένταξης στην Α' κατηγορία βιβλίων, οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του ΚΒΣ, με τις οποίες υπήρχε η δυνατότητα στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. να απαλλάσσει τον

επιτηδευματία από την τήρηση βιβλίων Α΄ κατηγορίας ή να τον εντάσσει από την Β΄ κατηγορία στην Α΄.

27. Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 30 και 31 τροποποιούνται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 36 του Κ.Β.Σ. και καταργούνται οι διατάξεις της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου, ούτως ώστε να αρθεί η σύγχυση του περιεχομένου των διατάξεων αυτών όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ της «κατάσχεσης ανεπισήμων» και της «παραλαβής επισήμων» δεδομένων από τα οποία προκύπτει απόκρυψη φορολογητέας ύλης και να παραμείνει μόνο ο όρος της κατάσχεσης των δεδομένων (βιβλίων ή στοιχείων, επισήμων ή ανεπισήμων) και να αποφεύγεται κάθε παρερμηνεία των διατάξεων αυτών – γενεσιουργός αιτία έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων Διοικητικών Δικαστηρίων.

28. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 32 εντάσσονται την 1^η Ιουλίου 2010 στη Β΄ κατηγορία βιβλίων οι επιτηδευματίες εκμεταλλευτές καντινών και ασκούντες δραστηριότητα σε πόλη ή χωριό με πληθυσμό 5.000 κατοίκων μη τουριστικών περιοχών που τηρούν βιβλίο αγορών καθώς και οι επιτηδευματίες που δεν απαλλάσσονται πλέον από την τήρηση βιβλίων (πρακτορεία ΠΡΟ-ΠΟ, ΛΟΤΤΟ κ.α.). Η διάταξη αυτή κρίνεται σκόπιμη για την υποχρέωση τήρησης βιβλίων εσόδων – εξόδων στη διάρκεια της χρήσης, που δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων Στοιχείων, ενόψει του λογιστικού προσδιορισμού του εισοδήματος όλων των επιτηδευματιών και της θέσπισης αφορολόγητου ορίου με αποδείξεις.

Άρθρο 20

Διασφάλιση και Έλεγχος Συναλλαγών.

1. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 καθιερώνεται η διαβίβαση των φορολογικών στοιχείων που αφορούν συναλλαγές άνω των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ μεταξύ επιτηδευματιών και προσώπων της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. (Δημόσιο, ΝΠΔΔ, κ.λ.π.) μέσω ηλεκτρονικού συστήματος σε υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών. Οι διατάξεις αυτές κρίνονται απαραίτητες για την εξασφάλιση της γνησιότητας των σχετικών συναλλαγών και παραστατικών και για τη διενέργεια άμεσων ηλεκτρονικών διασταυρώσεων των σχετικών συναλλαγών με την δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία των συναλλαγών αυτών.

2. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 2 καθιερώνεται η εξόφληση φορολογικών στοιχείων αξίας άνω των 3.000 ευρώ μέσω επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών. Οι διατάξεις αυτές κρίνονται απαραίτητες για την εξασφάλιση της γνησιότητας των σχετικών συναλλαγών και παραστατικών και για τη διενέργεια άμεσων διασταυρώσεων των σχετικών συναλλαγών.

3. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 3 καθιερώνεται η εξόφληση των φορολογικών στοιχείων αξίας χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ και άνω που εκδίδονται για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες αποκλειστικά μέσω τράπεζας, με χρεωστικές ή πιστωτικές κάρτες και με επιταγές για την εξασφάλιση της γνησιότητας των σχετικών συναλλαγών και παραστατικών.

4. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του προτεινόμενου άρθρου καθιερώνεται διαδικασία επαλήθευσης των στοιχείων των εκδοτών φορολογικών στοιχείων, μέσω βάσης δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών

Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) του Υπουργείου Οικονομικών, για την ακρίβεια των στοιχείων τους και την καταπολέμηση της έκδοσης πλαστών και εικονικών στοιχείων από φορολογικά ανύπαρκτα πρόσωπα. Οι λήπτες των στοιχείων άνω των 3.000 ευρώ θα έχουν υποχρέωση επιβεβαίωσης των στοιχείων των εκδοτών μέσω της συγκεκριμένης βάσης.

5. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 5 θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη και παρέχεται αρμοδιότητα στο Υπουργό Οικονομικών με Αποφάσεις του να ρυθμίσει τις αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων των παραπάνω παραγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ- ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΔΩΡΕΕΣ-ΓΟΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ-ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΛΑΧΕΙΑ

Άρθρο 21 Απαλλαγή πρώτης κατοικίας

1. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1, καταρχήν, επαναδιατυπώνεται η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 για λόγους απλοποίησης και νομοτεχνικής αρτιότητας, δεδομένου ότι έχει υποστεί αλλεπάλληλες τροποποιήσεις με προηγούμενες νομοθετικές διατάξεις. Επίσης, τροποποιείται και επικαιροποιείται η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου για λόγους εναρμόνισής της με την ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία.

Περαιτέρω, επέρχονται οι ακόλουθες νομοθετικές ρυθμίσεις:

α) Συμπληρώνεται η διάταξη ως προς τη μη χορήγηση απαλλαγής πριν από την παρέλευση πενταετίας από τη μεταβίβαση της επικαρπίας ή της οίκησης ακινήτου του αγοραστή που πληρούσε τις στεγαστικές του ανάγκες και, ειδικότερα, ορίζεται ότι στην ίδια ρύθμιση υπάγεται και η περίπτωση της μεταβίβασης ποσοστού εξ αδιαιρέτου κυριότητας επί ακινήτου του αγοραστή. Επίσης, ορίζεται ότι το ανωτέρω χρονικό διάστημα απαιτείται και όταν η μεταβίβαση αφορά ακίνητα της συζύγου ή των ανήλικων τέκνων του αγοραστή. Συνεπώς, η απαγόρευση χορήγησης της απαλλαγής για χρονικό διάστημα 5 ετών θα ισχύει όχι μόνο στην περίπτωση μεταβίβασης της επικαρπίας αλλά και στην περίπτωση μεταβίβασης ιδανικού μεριδίου επί ακινήτου της οικογένειας, το οποίο κατά το χρόνο της μεταβίβασης καλύπτει τις στεγαστικές της ανάγκες. Στόχος της ρύθμισης είναι ο περιορισμός της συστηματικής καταστρατήγησης της νομοθεσίας που παρατηρείται με τη μεταβίβαση ποσοστού ή ποσοστών πλήρους κυριότητας των ακινήτων του αγοραστή ή της οικογένειάς του -που καλύπτουν τις στεγαστικές τους ανάγκες- σε συγγενικά πρόσωπα (τα οποία επανακτούν στη συνέχεια μετά την αγορά), προκειμένου κατά το χρόνο της αγοράς του νέου ακινήτου να εμφανισθεί με μειωμένες στεγαστικές ανάγκες και να τύχει απαλλαγής.

β) Καταργείται το σύστημα χορήγησης απαλλαγής πρώτης κατοικίας για αγορά ακινήτου μέχρι 200 τ.μ. (ανεξάρτητα από την αξία του), το οποίο ευνοούσε μόνο τους αγοραστές ακινήτων πολύ μεγάλης αξίας -και μάλιστα ανεξάρτητα από την οικογενειακή τους κατάσταση- και θεσπίζεται νέο σύστημα απαλλαγής με συγκεκριμένα αφορολόγητα ποσά, τα οποία προσαιξάνονται ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση του δικαιούχου. Με την προτεινόμενη ρύθμιση το

σύστημα της απαλλαγής καθίσταται απλούστερο, κοινωνικά δίκαιο και ενισχύει το θεσμό της οικογένειας μέσω της φορολογικής απαλλαγής.

Επίσης, παρέχεται για πρώτη φορά απαλλαγή για μία θέση στάθμευσης αυτοκινήτου και μία αποθήκη που μεταβιβάζονται μαζί με την κατοικία (είτε ως τμήματα της ενιαίας κατοικίας είτε ως παρακολουθήματα είτε ως αυτοτελείς οριζόντιες ιδιοκτησίες που βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο), επιφάνειας μέχρι 20 τ.μ. η καθεμία, δεδομένου ότι οι χώροι αυτοί λόγω της χρηστικής τους αξίας είναι αναγκαίοι στις σύγχρονες κατοικίες. Το θεσπιζόμενο όριο των 20 τ.μ., μέχρι του οποίου παρέχεται απαλλαγή, κρίνεται επιβεβλημένο, προκειμένου να αποφευχθούν περιπτώσεις καταστρατήγησης με την αυθαίρετη μετατροπή των βοηθητικών χώρων σε χώρους κύριας χρήσης (π.χ. αποθηκευτικοί χώροι μεζονετών).

γ) Απαριθμούνται περιοριστικά στο νόμο οι κατηγορίες δικαιούχων απαλλαγής πρώτης κατοικίας και παρέχεται για πρώτη φορά απαλλαγή (εκτός από τους Έλληνες, τους ομογενείς από Αλβανία, Τουρκία και χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και τους πολίτες κρατών μελών της Ε.Ε., στους οποίους χορηγείτο μέχρι σήμερα απαλλαγή βάσει ερμηνευτικών εγκυκλίων) στους πολίτες τρίτων χωρών που απολαύουν του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, καθώς και στους αναγνωρισμένους πρόσφυγες. Η επέκταση του δικαιώματος απαλλαγής στις ανωτέρω κατηγορίες κρίνεται επιβεβλημένη στα πλαίσια της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στην κοινοτική Οδηγία 2003/109/ΕΚ της 25-11-2003 (που αναφέρεται μεταξύ άλλων στην ίση φορολογική μεταχείριση των πολιτών τρίτων χωρών που απολαύουν του ανωτέρω καθεστώτος) καθώς και της εφαρμογής των κανόνων που απορρέουν από Διεθνείς Συμβάσεις (για το καθεστώς των προσφύγων).

Επισημαίνεται ότι η απαλλαγή παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι ο αγοραστής – σε οποιαδήποτε κατηγορία και αν υπάγεται- κατοικεί μόνιμα στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός (1) έτους.

δ) Καταργείται η απαλλαγή των Ελλήνων ή ομογενών κατοίκων εξωτερικού, που έχουν εργαστεί για τουλάχιστον έξι χρόνια (στο εξωτερικό) και στους οποίους παρέχεται απαλλαγή, παρά το γεγονός ότι δεν κατοικούν στην Ελλάδα κατά το χρόνο της αγοράς. Η κατάργηση της απαλλαγής αυτής –η οποία αποτελεί τη μοναδική εξαίρεση από τη βασική προϋπόθεση του νόμου για μόνιμη κατοικία του αγοραστή στην Ελλάδα- κρίνεται επιβεβλημένη, διότι έρχεται σε αντίθεση με το σκοπό του νόμου, ο οποίος είναι η απόκτηση στέγης από όσους τη στερούνται και κατοικούν στην Ελλάδα κατά το χρόνο της αγοράς. Περαιτέρω, επειδή θεωρείται ότι με την επίμαχη διάταξη εισάγεται δυσμενής διακριτική μεταχείριση μεταξύ Ελλήνων και κοινοτικών υπηκόων, η χώρα μας έχει παραπεμφθεί στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Υπόθεση C-155/2009) και η αποδοχή των αιτιάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το Δικαστήριο στην εν λόγω υπόθεση φαίνεται σφόδρα πιθανή. Κατά συνέπεια, η κατάργηση της εν λόγω απαλλαγής θα συμβάλει στην απεμπλοκή της χώρας από άσκοπες νομικές διενέξεις και διαδικασίες με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως επακόλουθο μιας καταδικαστικής απόφασης του ΔΕΕ.

2. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 2 τροποποιείται η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 για τη μη χορήγηση απαλλαγής σε αγορές μεταξύ συγγενών α' βαθμού και ορίζεται ότι η ίδια ρύθμιση ισχύει και στις αγορές που συντελούνται μεταξύ συζύγων, δεδομένου ότι οι αγορές αυτές θεωρούνται κατά κανόνα εικονικές.

3. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 3 καταργείται η διάταξη της παραγράφου 10 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 στα πλαίσια αναμόρφωσης και απλοποίησης της νομοθεσίας, διότι πρόκειται για αποσπασματική και εξειδικευμένη διάταξη, η οποία στερείται πεδίου εφαρμογής. Επίσης, καταργείται η παράγραφος 14 του ίδιου άρθρου για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, διότι δυνάμει του παρόντος άρθρου έχει ενσωματωθεί στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980.

4. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 4 προστίθεται στο τέλος του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 νέα παράγραφος 14, σύμφωνα με την οποία οι ισχύουσες διατάξεις για την απαλλαγή πρώτης κατοικίας εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης και αντιμετωπίζονται ως σύζυγοι (για την εφαρμογή του νόμου). Επίσης, προς αποφυγή καταστρατηγήσεων, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων τίθεται το σύμφωνο να έχει καταρτισθεί τουλάχιστον 2 έτη πριν από την αγορά.

Άρθρο 22

Συντελεστές του φόρου μεταβίβασης ακινήτων

Με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο οι συντελεστές του φόρου μεταβίβασης ακινήτων έχουν ως εξής: Για ακίνητα που βρίσκονται είτε εκτός είτε εντός σχεδίου πόλης, εφόσον στο δημοτικό διαμέρισμα στο οποίο βρίσκεται το ακίνητο δε λειτουργεί πυροσβεστική υπηρεσία, εφαρμόζεται συντελεστής 7% μέχρι του ποσού των 15.000 ευρώ της αξίας του ακινήτου και 9% για το επιπλέον ποσό. Για τα εντός σχεδίου πόλης ακίνητα των δημοτικών διαμερισμάτων, στα οποία λειτουργεί πυροσβεστική υπηρεσία, εφαρμόζονται οι συντελεστές 9% και 11% αντίστοιχα.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού τροποποιείται και απλοποιείται ο τρόπος υπολογισμού του φόρου μεταβίβασης ακινήτων. Συγκεκριμένα, οι φορολογικοί συντελεστές αποσυνδέονται από το κριτήριο της ύπαρξης πυροσβεστικής υπηρεσίας και μειώνονται από τρεις σε δύο, ενώ, παράλληλα, αυξάνεται το ποσό της αξίας που υπάγεται στο μειωμένο συντελεστή και μειώνεται ο ανώτερος συντελεστής, στον οποίο υπάγεται και το μεγαλύτερο τμήμα της φορολογητέας αξίας.

Επίσης, ως αναγκαίο επακόλουθο της ανωτέρω ρύθμισης, καταργούνται οι διατάξεις που αναφέρονται στη διαφοροποίηση των συντελεστών λόγω της ύπαρξης πυροσβεστικής υπηρεσίας καθώς και οι λοιπές σχετικές διατάξεις, ως στερούμενες πεδίου εφαρμογής.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εντάσσονται στα πλαίσια της απλοποίησης και εξορθολογισμού του φορολογικού συστήματος καθώς επίσης της ενίσχυσης της κτηματαγοράς.

Άρθρο 23

Κατάργηση φόρου αυτομάτου υπερτιμήματος και τέλους συναλλαγής ακινήτων

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 23 καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 2-19 του ν. 3427/2005, με τις οποίες επιβλήθηκε στις με επαχθή αιτία μεταβιβάσεις ακινήτων, που έχουν αποκτηθεί μετά την 1.1.2006, ο φόρος

αυτομάτου υπερτιμήματος και το τέλος συναλλαγής ακινήτων. Η κατάργηση αυτή κρίνεται επιβεβλημένη, καθώς θα συμβάλει στην απλοποίηση του φορολογικού συστήματος, τη μείωση του διαχειριστικού κόστους καθώς επίσης στη δικαιότερη και ίση φορολογική μεταχείριση των συναλλασσομένων. Παράλληλα, δε, θα επιφέρει σημαντική αύξηση των δημοσίων εσόδων. Σημειώνεται ότι για το έτος 2009 η μείωση των φορολογικών εσόδων που προήλθαν από τις αγοραπωλησίες ακινήτων ανήλθε περίπου στο ποσό των 130 εκ. ευρώ.

Άρθρο 24 **Επαναφορά Διατάξεων**

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 24 επαναφέρονται σε ισχύ οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 13 του ν. 634/1977, όπως ίσχυαν με τις τροποποιήσεις τους, οι οποίες αναφέρονται στις προϋποθέσεις χορήγησης αγροτικής απαλλαγής καθώς και στις περιπτώσεις άρσης της απαλλαγής αυτής, διότι εκ παραδρομής είχε λήξει η ισχύς τους με τη διάταξη του άρθρου 30 του ν. 2520/1997.

Άρθρο 25 **Φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών**

1. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 1 περ. α' καταργείται η μέχρι σήμερα παρεχόμενη μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης μέχρι του χρόνου της καταβολής της αποζημίωσης για τα απαλλοτριούμενα και τα ρυμοτομούμενα ακίνητα στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών, ώστε οι φορολογούμενοι να μην έχουν σε εκκρεμότητα τις υποθέσεις αυτές και να μην επιβαρύνονται με φόρο σε χρόνο κατά τον οποίο πιθανόν να έχουν ήδη μεταβιβάσει τα ακίνητά τους. Παρέχεται μάλιστα μεγάλη, ετήσια προθεσμία σ' αυτούς, για να υποβάλουν τις αντίστοιχες δηλώσεις στις υποθέσεις στις οποίες, εκ του νόμου, είχε μετατεθεί ο χρόνος φορολογίας.

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 1 περ. β' καταργείται η μέχρι σήμερα παρεχόμενη, με απόφαση του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, στις περιπτώσεις που ο υπόχρεος σε φόρο, κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου, διέμενε μόνιμα στην αλλοδαπή, δεδομένου ότι η μετάθεση εν προκειμένω μπορεί να παρατείνει για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα την εκκρεμότητα στις υποθέσεις αυτές. Επιπλέον, η ισχύουσα ρύθμιση δεν κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι αφενός στην πράξη είχε πολύ περιορισμένη εφαρμογή και αφετέρου γιατί η προθεσμία του ενός έτους που ορίζεται στην παράγραφο 1 περ. β' του άρθρου 62 του κώδικα κληρονομιών, για την υποβολή της δήλωσης, αν ο κληρονόμος ή κληροδόχος διέμενε στην αλλοδαπή κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου - η οποία μάλιστα μπορεί να παραταθεί μέχρι τρεις (3) ακόμη μήνες κατά το άρθρο 64 παρ. 1, είναι επαρκής για τον υπόχρεο.

2. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου γίνεται μια προσπάθεια μείωσης της φοροδιαφυγής που συντελείται μέσω των off shore εταιρειών και ορίζεται ότι, στις περιπτώσεις που θα διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο ότι μεταβιβάστηκαν μερίδια, μερίδες, μετοχές ή οποιοδήποτε τίτλοι εταιρειών ακινήτων (που υπόκεινται στον ειδικό φόρο επί των ακινήτων) και δεν

έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα η οικεία φορολογική δήλωση, η επιβολή του φόρου θα γίνεται επί της αξίας των ακινήτων των εταιρειών αυτών και όχι επί της αξίας των μεταβιβαζόμενων τίτλων. Με τον τρόπο αυτό θα οφείλεται ο ίδιος φόρος με εκείνον που θα οφειλόταν κατά τη μεταβίβαση απευθείας του ακινήτου και όχι της εταιρείας.

3. Με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του Κώδικα φορολογίας κληρονομιών, δωρεών και με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι, σε μεταβίβαση για αόριστο χρόνο - με χαριστική αιτία ή αιτία θανάτου - του δικαιώματος ενάσκησης επικαρπίας σε άλλο πρόσωπο εκτός του ψιλού κυρίου, η αξία αυτής προσδιορίζεται σε ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας κατά το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης με βάση όχι την ηλικία του επικαρπωτή (δικαιούχου του εμπραγμάτου δικαιώματος της επικαρπίας, ο οποίος μεταβίβαζε την ενάσκηση αυτής) αλλά με βάση την ηλικία του μεγαλύτερου μεταξύ του επικαρπωτή και του προσώπου που αποκτά το δικαίωμα ενάσκησης. Σκοπός της τροποποίησης της διάταξης αυτής είναι η δικαιότερη αλλά και ορθότερη στο πλαίσιο του νόμου φορολογική αντιμετώπιση του αποκτώντος το δικαίωμα ενάσκησης της επικαρπίας, ώστε αυτός να μην φορολογηθεί για χρόνο που υπερβαίνει αυτόν κατά τον οποίο τουλάχιστον συμπίπτει η διάρκεια ζωής του δικαιούχου του εμπραγμάτου δικαιώματος της επικαρπίας με τη διάρκεια της ζωής του ενασκούντος το (ενοχικό) δικαίωμα. Στην πράξη βέβαια τούτο εφαρμοζόταν ήδη, αφού το συνήθως συμβαίνουν είναι να παραχωρείται το ενοχικό δικαίωμα της ενάσκησης της επικαρπίας από τον πλήρη κύριο και όχι από τον επικαρπωτή, σε συνδυασμό με τη σχετική ρύθμιση της παραγράφου 7 του άρθρου 15 του Κώδικα, σύμφωνα με την οποία η αξία της επικαρπίας, όταν αυτή εξαρτάται από τη ζωή τρίτου προσώπου, προσδιορίζεται με βάση την ηλικία του μεγαλύτερου μεταξύ του επικαρπωτή και του τρίτου προσώπου.

4. Με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου τροποποιούνται οι περιπτώσεις δ και ε της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του Κώδικα και με τις προτεινόμενες ορίζεται ότι:

α) η ψιλή κυριότητα ακινήτων υπόκειται σε φόρο όταν ο ψιλός κύριος αποκτήσει την ενάσκηση του δικαιώματος επικαρπίας και με δωρεά ή γονική παροχή, πέραν της περίπτωσης της εξαγοράς αυτού, δεδομένου ότι δεν συντρέχει λόγος διαφορετικής φορολογικής αντιμετώπισης και διάκρισης μεταξύ εξαγοράς και κτήσης με δωρεά ή γονική παροχή του δικαιώματος ενάσκησης, ούτως ώστε να φορολογηθεί πλήρως ο ψιλός κύριος στο πρόσωπο του οποίου γίνεται ουσιαστικά συνένωση ψιλής κυριότητας και επικαρπίας.

β) σε περίπτωση που ο ψιλός κύριος ζητήσει την άμεση φορολόγηση της ψιλής κυριότητας, οπότε χρόνος φορολογίας είναι, όπως ορίζεται στο νόμο, ο χρόνος υποβολής της δήλωσης σε όσες περιπτώσεις το αίτημα για την άμεση φορολόγηση της ψιλής κυριότητας υποβάλλεται με την εμπρόθεσμη δήλωση, χρόνος φορολογίας είναι ο οριζόμενος στα άρθρα 6, 7 και 8 του Κώδικα. Η προσθήκη της διευκρίνισης αυτής στην εν λόγω διάταξη κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να αρθούν αμφισβητήσεις και διχογνωμίες ως προς το χρόνο φορολογίας εν προκειμένω αλλά και ενόψει της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής της παρούσας διάταξης, η προσθήκη στην οποία δεν συνιστά τροποποίηση επί της ουσίας αλλά διευκρίνιση προς άρση αμφισβητήσεων και αποφυγή εσφαλμένων ερμηνειών. Τούτο δε γιατί, δεν είναι δυνατόν να υποστηρίζεται ότι το δικαίωμα που παρέχει ο νόμος για υποβολή δήλωσης φόρου κληρονομιάς μέσα σε ένα εξάμηνο από το χρόνο θανάτου, προκειμένου να

παρέλθει το πρώτο πένθιμο χρονικό διάστημα αλλά και να συγκεντρωθούν τα απαραίτητα δικαιολογητικά, δεν εφαρμόζεται και για τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτώνται κατά ψιλή κυριότητα και συνεπώς ο ψιλός κύριος να βρίσκεται σε δυσμενέστερη θέση από τον πλήρη κύριο.

5. Με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου προστίθεται παράγραφος 7 στο άρθρο 16 του Κώδικα, με την οποία ορίζεται ότι, σε περίπτωση παρακράτησης ή μεταβίβασης με χαριστική αιτία ή αιτία θανάτου του δικαιώματος οίκησης, ο κύριος του ακινήτου εξομοιούται με ψιλό κύριο.

Η προσθήκη της διάταξης αυτής κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου να καλυφθεί το κενό νόμου που υπήρχε εν προκειμένω, δεδομένου ότι ο νόμος, ενώ ορίζει ρητά ότι η οίκηση εξομοιώνεται φορολογικά με επικαρπία, δεν ρυθμίζει τη φορολόγηση του κυρίου του ακινήτου, με αποτέλεσμα να υπάρχει σύγχυση και αμφισβητήσεις, οι οποίες αίρονται με την προτεινόμενη διάταξη. Εξάλλου θα διευκολυνθούν σε μεγάλο βαθμό οι καθημερινές συναλλαγές, γιατί η παρακράτηση ή η μεταβίβαση του δικαιώματος της οίκησης συναντάται πολύ συχνά και δεν υπάρχει – μέχρι σήμερα – ομοιόμορφη αντιμετώπιση του κυρίου από τις φορολογικές υπηρεσίες είτε κατά τη χορήγηση απαλλαγής πρώτης κατοικίας είτε κατά την απόσβεση του δικαιώματος της οίκησης.

6. Με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου επαναφέρεται σε ισχύ, ως είχε πριν την τροποποίησή του, το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του Κώδικα, το οποίο είχε τροποποιηθεί με την παράγραφο 4 του άρθρου 1 του ν. 3634/2008, λόγω της καθιέρωσης της αυτοτελούς φορολόγησης των ακινήτων με συντελεστή 1% για τους κληρονόμους που υπάγονταν στην Α' και στη Β' κατηγορία. Η επαναφορά αυτή υπαγορεύτηκε μετά την πρόσφατη τροποποίηση του άρθρου 29 και την καθιέρωση εκ νέου των κλιμάκων υπολογισμού του φόρου κληρονομιών στις κατηγορίες αυτές. Συνεπώς, στις περιπτώσεις που ο βεβαρημένος με καταπίστευμα (ανεξάρτητα σε ποια κατηγορία ανήκει) μεταβιβάζει την καταπιστευτική περιουσία με τη συναίνεση του καταπιστευματοδόχου, οφείλει, κατά το χρόνο αυτό, φόρο για την πλήρη κυριότητα, στον οποίο όμως θα συμψηφισθεί ο φόρος που είχε βεβαιωθεί για την επικαρπία.

7. Με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου καταργείται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 24, το οποίο αναφερόταν στον τρόπο υπολογισμού των εκπιπτόμενων από την κληρονομιά χρεών και το οποίο είχε προστεθεί με την παράγραφο 5 του άρθρου 1 του ν. 3634/2008, λόγω της καθιέρωσης της αυτοτελούς φορολόγησης για τους κληρονόμους που υπάγονταν στην Α' και στη Β' κατηγορία ανάλογα με το είδος των κληρονομιών περιουσιακών στοιχείων. Η επαναφορά αυτή υπαγορεύεται από την τροποποίηση του άρθρου 29 και την επαναφορά ενιαίων κλιμάκων υπολογισμού του φόρου κληρονομιών για όλα τα περιουσιακά στοιχεία στις κατηγορίες αυτές.

8. Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 του παρόντος άρθρου περιορίζονται δραστικά οι παρεχόμενες μέχρι σήμερα απαλλαγές από το φόρο κληρονομιών. Οι υποκειμενικές απαλλαγές καταργούνται και παραμένει σε ισχύ μόνο απαλλαγή του Δημοσίου και των λογαριασμών που δημιουργούνται υπέρ του Δημοσίου, αφού έτσι κι αλλιώς, (λόγω σύγχυσης) το Δημόσιο θα ήταν και ο υπόχρεος και ο δικαιούχος του φόρου. Η κατάργηση των απαλλαγών υπαγορεύτηκε τόσο για λόγους ισότητας των πολιτών έναντι του νόμου, όσο και λόγω της μεγάλης απώλειας εσόδων του Δημοσίου (ενόψει μάλιστα και των δυσχερών οικονομικών συνθηκών που αντιμετωπίζουμε). Μάλιστα, στο τέλος του παρόντος άρθρου, με τη ρύθμιση της ενότητας Β, ρητά ορίζεται ότι οποιαδήποτε

άλλη τυχόν απαλλαγή έχει θεσπιστεί μέχρι σήμερα με ειδικό νόμο και υφίσταται, παύει πλέον να υφίσταται και τούτο γιατί, δυστυχώς έχουν θεσπιστεί φορολογικές απαλλαγές με μη φορολογικούς νόμους, με αποτέλεσμα να είναι σχεδόν αδύνατο να καταγραφούν και να μνημονευθούν όλες.

Διατηρούνται σε ισχύ μόνο ελάχιστες απαλλαγές όπως π.χ. κοινωνικού χαρακτήρα (όπως για τα περιουσιακά στοιχεία που επανέρχονται στους γονείς μετά το θάνατο των παιδιών ή το ποσό των τετρακοσίων χιλιάδων για σύζυγο και ανήλικα τέκνα του κληρονομούμενου ή η κληρονομία η οποία περιέρχεται σε σύζυγο, τέκνα, γονείς ή αδέρφια στρατιωτικού που απεβίωσε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας) ή οικονομικού χαρακτήρα (η απαλλαγή του κοινού λογαριασμού και των πλοίων άνω των 1.500 κόρων) ή για λόγους διεθνούς δικαίου (αλλοδαποί με τον όρο της αμοιβαιότητας).

Από τα λοιπά (πλην του Δημοσίου) απαλλασσόμενα πρόσωπα παραμένει, για λόγους κοινωνικής - κατά κύριο λόγο – πολιτικής, μία κατηγορία προσώπων, τα οποία θα υπόκεινται σε φόρο αυτοτελώς με χαμηλό συντελεστή 10% για τα χρηματικά ποσά που τους περιέρχονται και 5% για τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία (π.χ. ν.π.δ.δ., δήμοι και κοινότητες, νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα, ιδρύματα, ιεροί ναοί κ.λπ.).

9. Με την παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου τροποποιούνται οι παράγραφοι 1 και 2 της ενότητας Α του άρθρου 26 του Κώδικα, που αναφέρονται στην απαλλαγή από το φόρο της πρώτης κατοικίας που αποκτάται με κληρονομιά. Με τις προτεινόμενες διατάξεις:

α) καταργείται η απαλλαγή με βάση την επιφάνεια του αποκτώμενου ακινήτου και επανέρχονται τα αφορολόγητα όρια, με διάκριση και διαφοροποίηση των απαλλασσόμενων ποσών μεταξύ κατοικίας και οικοπέδου καθώς και μεταξύ αγάμου και εγγάμου ή (διαζευγμένου, χήρου ή άγαμου) γονέα (για κατοικία: 200.000 ευρώ για τον άγαμο και 250.000 ευρώ για τον έγγαμο, και για οικόπεδο: 50.000 ευρώ για τον άγαμο και 100.000 ευρώ για τον έγγαμο), ο οποίος λαμβάνει και προσαύξηση για τα ανήλικα τέκνα του, εφόσον όμως ο κληρονόμος αποκτά μία μόνο κατοικία εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαιρέτου,

β) για πρώτη φορά θεσπίζεται απαλλαγή από το φόρο και μιας θέσης στάθμευσης και μιας αποθήκης που βρίσκονται στην ίδια οικοδομή με την κατοικία για την οποία ζητείται η απαλλαγή και κληρονομούνται ταυτόχρονα. Η απαλλαγή παρέχεται για την αξία τους που αναλογεί σε επιφάνεια μέχρι 20 τ.μ. για καθεμία από αυτές. Η συνολική απαλλαγή για την κατοικία, τη θέση στάθμευσης και την αποθήκη δεν μπορεί να υπερβεί τα πιο πάνω ποσά,

γ) τροποποιούνται ή διευκρινίζονται οι προϋποθέσεις απαλλαγής. Ειδικότερα: i) διευκρινίζεται πλέον και ρητά η δυνατότητα απαλλαγής σε ποσοστό εξ αδιαιρέτου κληρονομιαίου ακινήτου, ii) διαφοροποιείται ο τρόπος υπολογισμού της κάλυψης ή μη των στεγαστικών αναγκών και για τον προσδιορισμό αυτών αθροίζεται πλέον το εμβαδόν όλων των ακινήτων του δικαιούχου που ήδη έχει (κατά πλήρη κυριότητα, επικαρπία ή οίκηση) καθώς και των λοιπών που ταυτόχρονα κληρονομεί (πλην εκείνου για το οποίο ζητείται η απαλλαγή),

δ) ορίζεται ρητά ότι δικαιούχοι της απαλλαγής είναι οι Έλληνες και οι πολίτες κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δικαιούχοι πρέπει να κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα.

ε) ορίζεται ρητά ότι ο σύζυγος που βρίσκεται σε διάσταση και έχει την επιμέλεια των ανηλικών τέκνων δικαιούται της απαλλαγής του εγγάμου,

στ) ορίζεται ότι, τόσο κατά τη χορήγηση της απαλλαγής όσο και κατά τον έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων της απαλλαγής, τα πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης αντιμετωπίζονται ως σύζυγοι, εφόσον η συμβίωση είχε τουλάχιστον διετή διάρκεια μέχρι το χρόνο θανάτου,

ζ) διευκρινίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απόδειξη της οικοδομησιμότητας του οικοπέδου που αποτελεί αντικείμενο της απαλλαγής ή επί του οποίου βρίσκεται η κληρονομιαία κατοικία και γίνεται παραπομπή για την έννοια αυτού στις πολεοδομικές διατάξεις.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις κρίθηκαν επιβεβλημένες, προκειμένου καταρχήν να περιοριστούν οι απώλειες εσόδων από την προηγούμενη - σχεδόν πλήρη στις περισσότερες περιπτώσεις - απαλλαγή από το φόρο κατά την απόκτηση πρώτης κατοικίας. Η θέσπιση ανώτατου ορίου απαλλαγής κρίνεται ορθότερη σε κάθε περίπτωση, επιτρέποντας ταυτόχρονα και την είσπραξη εσόδων από το κράτος και την ελάφρυνση των φορολογουμένων από το φόρο, διατηρώντας με τον τρόπο αυτό στο ακέραιο τον αρχικό σκοπό θέσπισης της απαλλαγής από το φόρο όσων πολιτών στερούνται κατοικίας (λόγοι κοινωνικής μέριμνας). Περαιτέρω εναρμονίζονται σε αρκετά σημεία οι διατάξεις των κληρονομιών (και γονικών παροχών) με τις αντίστοιχες της κτήσης πρώτης κατοικίας με αγοραπωλησία, ενόψει της απλούστευσης και ομοιόμορφης κατά το δυνατόν αντιμετώπισης όλων των περιπτώσεων απαλλαγής και ρυθμίζονται ρητά ζητήματα που είχαν ανακύψει κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας και έχρηζαν αντιμετώπισης, οπότε διευκολύνονται και οι πολίτες και οι υπηρεσίες κατά την εφαρμογή του νόμου.

10. Με την παράγραφο 11 του παρόντος άρθρου προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 3 της ενότητας Α του άρθρου 26 του Κώδικα, με την οποία ορίζεται ότι, εάν ο σύζυγος ή ανήλικο τέκνο του δικαιούχου είχε ήδη τύχει απαλλαγής από το φόρο μεταβίβασης ή κληρονομιάς ή γονικής παροχής για την απόκτηση πρώτης κατοικίας, ο αιτών την απαλλαγή κληρονόμος μπορεί να την λάβει μόνο κατ' εφαρμογή των διατάξεων της χορήγησης νέας απαλλαγής.

Η τροποποίηση κρίθηκε επιβεβλημένη ενόψει της εναρμόνισης με τα ισχύοντα κατά την κτήση πρώτης κατοικίας με αγοραπωλησία, αλλά και για την παρεμπόδιση διαφυγής εσόδων.

11. Με την παράγραφο 12 του παρόντος άρθρου προστίθεται εδάφιο πριν από το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 της ενότητας Α του άρθρου 26, με το οποίο ορίζεται για πρώτη φορά ότι, εφόσον είχε χορηγηθεί απαλλαγή σε οικοπέδο και ο οικοπεδούχος, σε εκτέλεση των όρων εργολαβικού προσυμφώνου, μεταβιβάσει μέσα στην πενταετία από την κτήση στον εργολάβο τα υποσχεθέντα σε αυτόν χιλιοστά οικοπέδου, ως εργολαβικό αντάλλαγμα, δεν αίρεται η χορηγηθείσα απαλλαγή. Η απαλλαγή αίρεται αν μέσα στην πενταετία ο οικοπεδούχος μεταβιβάσει κάποιο από τα ακίνητα που του περιήλθαν κατά τους όρους της αντιπαροχής.

Η τροποποίηση κρίθηκε επιβεβλημένη στα πλαίσια τόσο ορθότερης όσο και δικαιότερης για το φορολογούμενο εφαρμογής του νόμου, δεδομένου ότι στις περιπτώσεις εργολαβικών προσυμφώνων, με την ανωτέρω μεταβίβαση χιλιοστών προς τον εργολάβο, δεν αναιρείται ο σκοπός του νόμου, που είναι η υποχρεωτική διατήρηση του αποκτώμενου με απαλλαγή ακινήτου για μία πενταετία - εφόσον ο οικοπεδούχος διατηρεί τα δικά του χιλιοστά και τα εκ της αντιπαροχής ακίνητα - και ταυτόχρονα διευκολύνεται η οικοδομική δραστηριότητα χωρίς τις δυσμενείς για τον οικοπεδούχο συνέπειες της άρσης της απαλλαγής.

12. Με την παράγραφο 13 του παρόντος άρθρου καταργούνται όλες οι παρεχόμενες γεωργικές απαλλαγές από το φόρο κληρονομιών. Η κατάργηση κρίθηκε επιβεβλημένη αφενός μέσα στα πλαίσια της συνταγματικής επιταγής για ισότητα όλων των πολιτών απέναντι (και στο φορολογικό) νόμο, αφετέρου στην προσπάθεια μείωσης των παρεχόμενων απαλλαγών από το φόρο. Εξάλλου, στην πράξη οι παρεχόμενες απαλλαγές δεν θα είχαν και τόσο μεγάλο αντικείμενο, αφού με την πρόσφατη (ν.3815/2010) αύξηση του αφορολογήτου στην Α΄ κατηγορία (από 95.000 σε 150.000 ευρώ), με την απαλλαγή περιουσίας μέχρι 400.000 ευρώ που περιέρχεται σε σύζυγο και ανήλικα τέκνα και με την καθιέρωση φορολογικών κλιμάκων με συντελεστές από 1 έως 10 %, ο οφειλόμενος φόρος θα είναι ασήμαντος. Για παράδειγμα ο σύζυγος δεν θα επιβαρύνεται με φόρο για περιουσία μέχρι 400.000 ευρώ ή το τέκνο για περιουσία 300.000 ευρώ θα επιβαρύνεται μόνο με 1.500 ευρώ. Ενδεικτικά δε αναφέρεται ότι η απαλλασσόμενη αξία των 150.000 ευρώ αντιστοιχεί σε 428,5 στρέμματα αγροτικής έκτασης στο Κάτω Νευροκόπι Δράμας, σε 300 στρέμματα στο νομό Γρεβενών, σε 187,5 στρέμματα στο νομό Καρδίτσας, σε 166,6 στρέμματα στο νομό Λάρισας, σε 83,3 στρέμματα στη Ζαχάρω Ηλείας, σε 312,5 έως 681,8 στρέμματα στο νομό Ευρυτανίας, σε 272,7 στρέμματα στο Δομοκό Φθιώτιδας, σε 187,5 στρέμματα στη Νεμέα Αργολίδας, σε 300 στρέμματα στη Μεγαλόπολη Αρκαδίας, σε 230,7 στρέμματα στη Σάμο, σε 150 στρέμματα στο Αρκαλοχώρι Ηρακλείου, σε 214,2 στρέμματα στο Οροπέδιο Λασιθίου κ.ο.κ.

13. Η προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 14 του παρόντος άρθρου στο μεγαλύτερο μέρος της επαναλαμβάνει τα όσα πρόσφατα θεσπίστηκαν με το ν.3815/2010. Η επανάληψη αυτή κρίθηκε απόλυτα επιβεβλημένη, προκειμένου να μπορεί, ανά πάσα στιγμή, ο κάθε πολίτης να υπολογίζει με ευκολία τον αναλογούντα φόρο κληρονομιών. Ειδικότερα δε, με την παρούσα διάταξη υλοποιείται ένα πάγιο αίτημα, που υποβλήθηκε τόσο κατά τη συζήτηση του πρόσφατου ν.3815/2010 όσο και κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης που διεξήχθη με τους σχετικούς φορείς στα πλαίσια της αναμόρφωσης του φορολογικού συστήματος. Συγκεκριμένα, καταργείται η αυτοτελής φορολόγηση με χαμηλούς συντελεστές (από 0,6 έως 2,4%) που ίσχυε κατά τη μεταβίβαση μετοχών, επιχειρήσεων κ.λπ. Επίσης γίνεται δεκτό το αίτημα να φορολογούνται με βάση τη φορολογική κλίμακα και αφορολόγητο ποσό, και όχι με αυτοτελή συντελεστή, τα χρηματικά ποσά που κληρονομούνται, δεδομένου ότι η μεθόδευση της φοροαποφυγής με τη μέθοδο των άτυπων δωρεών χρηματικών ποσών δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι βρίσκει έδαφος στις κληρονομίες. Στην ίδια αυτή παράγραφο καθορίζονται και οι συντελεστές φορολόγησης (5 και 10%) που αναφέρθηκαν πιο πάνω, για τις ρυθμίσεις των παραγράφων 8 και 9, και που αφορούν κάποιες κατηγορίες απαλλασσόμενων μέχρι σήμερα προσώπων.

14. Με την παράγραφο 15 του παρόντος άρθρου αντικαθίσταται η ενότητα Α του άρθρου 43 του Κώδικα. Με τις προτεινόμενες διατάξεις: α) τροποποιείται η απαλλαγή πρώτης κατοικίας κατά τη μεταβίβαση με γονική παροχή ακινήτου και ορίζεται ότι χορηγείται αυτή με τους όρους και τις προϋποθέσεις της κτήσης πρώτης κατοικίας αιτία θανάτου. Διαφοροποίηση υπάρχει μόνο ως προς την προϋπόθεση που τίθεται κατά την κτήση αιτία γονικής παροχής, να αποκτάται το ακίνητο εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι κατά ποσοστό εξ αδιαιρέτου, β) θεσπίζεται για πρώτη φορά υποχρέωση του δικαιούχου της απαλλαγής (καθώς και του συζύγου και των ανηλίκων τέκνων του), να μην μεταβιβάσουν, ενόψει της απόκτησης πρώτης κατοικίας με γονική παροχή, και για χρονικό διάστημα 5 ετών πριν την κτήση, την επικαρπία, οίκηση, ιδανικό μερίδιο

κατοικίας ή οικοπέδου καθώς και ψιλή κυριότητα οικοπέδου, το εμβαδόν των οποίων πληρούσε τις στεγαστικές τους ανάγκες κατά το χρόνο μεταβίβασης, γ) διευκρινίζεται ότι το τέκνο μπορεί να αποκτήσει ακίνητο από τους δύο γονείς του και να τύχει της απαλλαγής, εφόσον η μεταβίβαση γίνεται ταυτόχρονα και με το ίδιο συμβόλαιο.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις κρίθηκαν επιβεβλημένες ενόψει της εναρμόνισης των διατάξεων και στις τρεις φορολογίες (μεταβίβασης ακινήτων, κληρονομιών και γονικών παροχών), για να αποφευχθούν καταστρατηγήσεις του νόμου από τους φορολογούμενους και μεθοδεύσεις, αλλά και ενόψει της ορθότερης εφαρμογής του φορολογικού νόμου.

15. Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 16 και 17 του παρόντος άρθρου περιορίζονται δραστικά οι παρεχόμενες μέχρι σήμερα απαλλαγές από το φόρο δωρεών, αντίστοιχα με εκείνες των κληρονομιών και για τους ίδιους λόγους. Ειδικότερα: Παραμένει σε ισχύ μόνο απαλλαγή του Δημοσίου, των λογαριασμών που δημιουργούνται υπέρ του Δημοσίου και ελάχιστες μόνο απαλλαγές όπως π.χ. για τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται από τα ασφαλιστικά Ταμεία, για τις παραχωρήσεις κινητών ή ακινήτων του Δημοσίου, δήμων ή κοινοτήτων και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και για τα χρηματικά ποσά μέχρι ογδόντα χιλιάδες που καταβάλλονται σε σύζυγο και ανήλικα τέκνα στρατιωτικού που απεβίωσε κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας. Όπως και στη φορολογία κληρονομιών, υπόκεινται σε φόρο αυτοτελώς με χαμηλό συντελεστή 10% για τα χρηματικά ποσά που τους περιέρχονται και 5% για τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία μικρή μερίδα απαλλασσόμενων μέχρι σήμερα προσώπων. Οι γεωργικές απαλλαγές καταργούνται όπως και στη φορολογία κληρονομιών και για τους ίδιους λόγους.

Με ρητή νέα διάταξη, μετά την κατάργηση των φοροαπαλλαγών, θεσπίζεται ρητά απαλλαγή από το φόρο δωρεάς αλλά και από την υποχρέωση υποβολής των δηλώσεων φόρου των δωρεών χρηματικών ποσών ή άλλων κινητών περιουσιακών στοιχείων από ανώνυμους και μη δωρητές, εφόσον οι δωρεές αυτές διοργανώνονται σε πανελλαδικό επίπεδο με την πρωτοβουλία φορέων για σκοπούς αποδειγμένα φιλανθρωπικούς (π.χ. ραδιοφωνικοί ή τηλεοπτικοί μαραθώνιοι που οργανώνονται για να αντιμετωπίσουν κάποια έκτακτα και σημαντικά γεγονότα, όπως σεισμοί, πυρκαγιές, πόλεμοι ή ακόμη την ανέγερση κάποιου νοσοκομείου κ.λπ.). Η διάταξη αυτή θεσπίζεται για πρώτη φορά, προκειμένου να μη δημιουργηθούν προβλήματα τόσο πρακτικά όσο και φορολογικά σε τέτοιες διοργανώσεις και δραστηριότητες, μετά τη θέσπιση της αυτοτελούς φορολόγησης των χρηματικών δωρεών.

16. Η προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 18 του παρόντος άρθρου στο μεγαλύτερο μέρος της επαναλαμβάνει τα όσα πρόσφατα θεσπίστηκαν με το ν.3815/2010, παραπέμποντας στην αντίστοιχη διάταξη που αναφέρεται στον τρόπο υπολογισμού του φόρου κληρονομιών. Η μόνη διαφοροποίηση στον τρόπο υπολογισμού του φόρου στις δύο αυτές φορολογίες υφίσταται στη φορολόγηση των χρηματικών δωρεών, οι οποίες στη φορολογία δωρεών και γονικών παροχών εξακολουθούν να φορολογούνται αυτοτελώς με τον ανώτερο συντελεστή της κάθε κατηγορίας (10 και 20% αντίστοιχα). Η αυτοτελής φορολόγηση των χρηματικών δωρεών και στη Γ' κατηγορία (με τον ανώτερο συντελεστή της κατηγορίας 40%) κρίθηκε επιβεβλημένη, δεδομένης κυρίως της αδικίας που θα υπήρχε και της άνισης μεταχείρισης, αν θα παρέμενε για τις δωρεές αυτές αφορολόγητο ποσό, σε αντίθεση με την Α' και Β' κατηγορία. Όπως και στη φορολογία κληρονομιών, με την παρούσα διάταξη υλοποιείται το πάγιο

αίτημα, που υποβλήθηκε τόσο κατά τη συζήτηση του πρόσφατου ν.3815/2010 όσο και κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης που διεξήχθη με τους σχετικούς φορείς στα πλαίσια της αναμόρφωσης του φορολογικού συστήματος, για την κατάργηση της αυτοτελούς φορολόγησης με χαμηλούς συντελεστές (από 0,6 έως 2,4%) που ίσχυε κατά τη μεταβίβαση μετοχών, επιχειρήσεων κ.λπ.

17. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 19 του παρόντος άρθρου τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 73 του Κώδικα, που αφορά τον προσδιορισμό προσωρινής αξίας στην αιτία θανάτου κτήση. Σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς, ο προσδιορισμός προσωρινής αξίας στις κληρονομίες μπορεί να γίνει από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., εφόσον το ζητήσει ο φορολογούμενος, ο οποίος εάν μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία έξι (6) μηνών από την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης, υποβάλει συμπληρωματική δήλωση σύμφωνη με την αξία που προσδιόρισε ο προϊστάμενος, η συμπληρωματική δήλωση θεωρείται ειλικρινής και δεν επιβάλλεται σε βάρος του πρόσθετος φόρος και πρόστιμο. Στην πράξη ωστόσο δεν είναι συχνή η εφαρμογή της διάταξης αυτής, λόγω φόρτου εργασίας αλλά και αδυναμίας των Δ.Ο.Υ., οι οποίες προβαίνουν - κατά κανόνα - στον έλεγχο των δηλώσεων λίγο πριν την εκπνοή της δεκαετούς παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για επιβολή φόρων και προστίμων, ενώ ένας μεγάλος αριθμός υποθέσεων θα μπορούσε να περαιωθεί άμεσα στα πλαίσια της διαδικασίας της προσωρινής εκτίμησης με σημαντικά οφέλη για τα δημόσια έσοδα. Η εφαρμογή της διάταξης ωστόσο έχει καταδείξει πολλαπλές αδυναμίες, εφόσον στην πράξη σπάνια μπορεί να ολοκληρωθεί η εν λόγω διαδικασία στην προθεσμία των έξι (6) μηνών του νόμου. Περαιτέρω, η έλλειψη προσδιορισμού συγκεκριμένης προθεσμίας στον υπόχρεο για να ζητήσει τον προσωρινό προσδιορισμό περιορίζει ακόμη περισσότερο τις πιθανότητες εφαρμογής της διάταξης, εφόσον το αίτημά του μπορεί θεωρητικά να υποβληθεί μέχρι την εκπνοή της εξάμηνης αποκλειστικής προθεσμίας του νόμου.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρατείνεται η προθεσμία μέσα στην οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί ο προσδιορισμός προσωρινής αξίας από έξι (6) μήνες σε δώδεκα (12) και ορίζεται ότι ο υπόχρεος θα πρέπει να διατυπώνει ρητό περί αυτού αίτημα στην εμπρόθεσμη δήλωση. Αφού δε πραγματοποιηθεί ο προσωρινός προσδιορισμός της αξίας, ο φορολογούμενος θα καλείται με απόδειξη από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. μέσα σε ένα μήνα από τον προσδιορισμό, να προσέλθει μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία ενός (1) μηνός από την πρόσκλησή του, για να υποβάλει συμπληρωματική δήλωση σύμφωνη με την προσωρινή αξία που προσδιορίστηκε. Στην περίπτωση αυτή η συμπληρωματική δήλωση θα θεωρείται ειλικρινής και δεν θα επιβάλλεται σε βάρος του πρόσθετος φόρος και πρόστιμο, εφόσον δεν υφίσταται άλλη ανακρίβεια της δήλωσης. Περαιτέρω ορίζεται ότι, αν ο προϊστάμενος δεν προσδιορίσει προσωρινή αξία, κατά τον έλεγχο της υπόθεσης και τον οριστικό προσδιορισμό του αναλογούντος φόρου δεν επιβάλλεται πρόσθετος φόρος στη διαφορά του φόρου που προκύπτει με βάση την αξία που δηλώθηκε και αυτή που οριστικά προσδιορίστηκε ή πρόστιμο, στην περίπτωση που δεν προκύπτει διαφορά φόρου για καταβολή.

Με τον τρόπο αυτό αίρονται οι δυσλειτουργίες οι οποίες εμπόδιζαν μέχρι σήμερα την ουσιαστική ενεργοποίηση της προσωρινής εκτίμησης στις κληρονομίες, εφόσον αυξάνεται αρκετά το χρονικό περιθώριο για την πραγματοποίησή της και επιπλέον προσδιορίζονται επακριβώς οι προθεσμίες των αναγκαίων ενεργειών τόσο για το φορολογούμενο όσο και για τον προϊστάμενο, οπότε καθορίζεται με σαφήνεια το πλαίσιο της διαδικασίας. Η νέα

ρύθμιση θα έχει ως αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός υποθέσεων να μπορούν να περαιωθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα - αρκετό ωστόσο για την πραγματοποίηση της διαδικασίας- με σύντομη καταβολή των φόρων αλλά και ελάφρυνση των Δ.Ο.Υ. από μέρος των προς έλεγχο υποθέσεων. Ταυτόχρονα, η νέα ρύθμιση αποτελεί ένα ευεργετικό μέτρο για τους φορολογούμενους, οι οποίοι, εφόσον ζητήσουν με τη δήλωσή τους τον προσωρινό προσδιορισμό, έχουν τη δυνατότητα να απαλλαγούν από πρόσθετους φόρους ή πρόστιμα ακόμη και στην περίπτωση που ο προϊστάμενος δεν προβεί τελικά στην διαδικασία της προσωρινής εκτίμησης.

18. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 20 του παρόντος άρθρου τροποποιείται η παράγραφος 5 του άρθρου 102 του Κώδικα, που αφορά τη γενική παραγραφή του δικαιώματος του δημοσίου για επιβολή φόρου κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών και παρατείνεται αυτή στις υποθέσεις, στις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι 31/12/1994. Με βάση την τροποποιούμενη διάταξη το δικαίωμα του δημοσίου θεωρείται παραγεγραμμένο μέχρι 31/12/1989, δηλαδή παρατείνεται επί μία πενταετία.

Με τη ρύθμιση αυτή διευκολύνονται τόσο οι συναλλαγές (φορολογούμενοι, συμβολαιογράφοι, δικαστήρια κ.λπ.), αφού δεν απαιτείται πλέον πιστοποιητικό φόρου κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών για τις υποθέσεις αυτές, όσο και οι φορολογικές υπηρεσίες, αφού δεν θα σπαταλούν χρόνο για τη χορήγηση πιστοποιητικών σε τόσο παλαιές υποθέσεις, οι οποίες και στην πράξη έχουν παραγραφεί, αφού το δημόσιο δεν μπορεί να προβεί σε κοινοποίηση πράξης μετά την πάροδο δεκαπενταετίας από το χρόνο φορολογίας, αν δεν έχει υποβληθεί η οικεία δήλωση.

Άρθρο 26

Φορολογία κερδών από λαχεία, παιχνίδια, τηλεοπτικά έπαθλα κ.λπ.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του άρθρου αυτού τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από λαχεία, οι οποίες αναφέρονται στα θέματα της φορολόγησης των κερδών από λαχεία, λαχειοφόρες αγορές, παιχνίδια, στοιχήματα και διαγωνισμούς.

Ειδικότερα: α) διευρύνεται το αντικείμενο του φόρου, αφού πλέον υπόκεινται σε φορολογία όχι μόνο τα κέρδη από λαχεία, λαχειοφόρες αγορές και λαχειοφόρες ομολογίες και τα χρηματικά ποσά από συμμετοχή σε διαγωνισμούς, αλλά στο εξής θα φορολογούνται και τα κέρδη από όλα τα παιχνίδια και τα στοιχήματα που διενεργούνται από τον ΟΠΑΠ ΑΕ και από τον ΟΔΙΕ ΑΕ καθώς και οι κάθε είδους παροχές (χρήματα, λοιπά κινητά, ακίνητα) που προσφέρονται σε παιχνίδια και διαγωνισμούς ραδιο-τηλεοπτικούς ή οποιασδήποτε μορφής,

β) ο φόρος υπολογίζεται μετά την αφαίρεση αφορολόγητου ποσού 100 ευρώ ανά στήλη παιχνιδιού ή στοιχήματος ή ανά γραμμάτιο λαχείου, με δύο συντελεστές: 10 % για τα μικρά κέρδη μέχρι 1.000 ευρώ και 15% για τα μεγάλα κέρδη από 1.001 ευρώ. Για τις παροχές από λαχειοφόρες αγορές και διαγωνισμούς ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 20% μετά την αφαίρεση 1.000 ευρώ ανά αντικείμενο,

γ) επιβάλλεται φόρος με συντελεστή 20% στα αδιάθετα ποσά κάθε οικονομικού έτους του ΟΠΑΠ ΑΕ και του ΟΔΙΕ ΑΕ,

Η ρύθμιση κρίθηκε επιβεβλημένη, δεδομένου ότι με το ν.3808/2009 είχε ανασταλεί, μέχρι 30 Απριλίου 2010, η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 35 του ν.3775/2009, με τις οποίες επίσης είχαν τροποποιηθεί οι ίδιες διατάξεις του Κώδικα οι οποίες όμως είχαν δημιουργήσει πλείστα προβλήματα τόσο τεχνικά όσο και ερμηνευτικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Στα πλαίσια της αναμόρφωσης της φορολογικής νομοθεσίας και ειδικότερα αυτής που διέπει την φορολογία της ακίνητης περιουσίας υλοποιείται η εξαγγελθείσα κατάργηση του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων και η θέσπιση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας. Η επιβολή του φόρου αυτού αιτιολογείται από το γεγονός ότι η κατοχή ακίνητου πλούτου αποφέρει οφέλη, όπως ανεξαρτησία, ασφάλεια, επιρροή. κ.λπ.

Ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας επιβάλλεται με προοδευτικό συντελεστή στα φυσικά πρόσωπα με σκοπό τη θέσπιση ενός συστήματος δικαιότερης κατανομής των φορολογικών βαρών. Περαιτέρω, προβλέπεται υψηλό αφορολόγητο ποσό το οποίο ανέρχεται σε 400.000,00€ ανά ιδιοκτήτη.

Τα νομικά πρόσωπα φορολογούνται με βάση τον κερδοσκοπικό ή μη χαρακτήρα τους. Επιβάλλεται μειωμένος συντελεστής στα ακίνητα των μη κερδοσκοπικών προσώπων γεγονός που καταδεικνύει την ευαισθησία και την αναγνώριση της Πολιτείας στο έργο που επιτελούν τα συγκεκριμένα νομικά πρόσωπα. Περαιτέρω, μειωμένος συντελεστής επιβάλλεται στα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα των νομικών προσώπων ώστε να διευκολύνεται η άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Επίσης, στο κεφάλαιο αυτό θεσμοθετείται το Περιουσιολόγιο Ακίνητης Περιουσίας το οποίο αποτελεί την πρώτη ολοκληρωμένη καταγραφή του συνόλου της ακίνητης περιουσίας όλων των φυσικών και νομικών προσώπων, αλλοδαπών και ημεδαπών, στην ελληνική επικράτεια, που θα διατηρείται στο διηνεκές. Η καταγραφή αυτή παρέχει μια ολοκληρωμένη και κάθε φορά επίκαιρη εικόνα των εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων στη χώρα μας και αποτελεί βασικό εργαλείο διαφάνειας, προάσπισης των συμφερόντων του ελληνικού δημοσίου και των φορολογουμένων και άσκησης φορολογικής πολιτικής.

Άρθρο 27 Αντικείμενο του φόρου

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του παρόντος άρθρου ορίζεται το αντικείμενο του φόρου ακίνητης περιουσίας. Αντικείμενο του φόρου αποτελεί η ακίνητη περιουσία που ανήκει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα την 1^η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας. Συγκεκριμένα, ως ακίνητη περιουσία θεωρείται το δικαίωμα της πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης επί ακινήτων καθώς και το δικαίωμα της αποκλειστικής χρήσης θέσεων στάθμευσης, βοηθητικών χώρων και κολυμβητικών δεξαμενών. Λοιπά εμπράγματα δικαιώματα τα οποία δεν αναφέρονται ρητά στο αντικείμενο του φόρου δεν υπόκεινται σε αυτόν.

Άρθρο 28 **Υποκείμενο του φόρου**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται το υποκείμενο του φόρου ακίνητης περιουσίας. Συγκεκριμένα, προσδιορίζονται ρητώς οι υπόχρεοι σε φόρο, ώστε να μην υφίσταται αμφισβήτηση για τη φορολογική υποχρέωση. Από το 2011 και για τα επόμενα έτη, ορίζεται ότι αποκλειστικά για την εφαρμογή του φόρου ακίνητης περιουσίας, υπόχρεος είναι ο εργολάβος για ακίνητα τα οποία συμφωνήθηκε να μεταβιβαστούν από τον οικοπεδούχο στον εργολάβο ή σε τρίτα πρόσωπα που αυτός θα υποδείξει, εφόσον έχουν παρέλθει τρία έτη από τη χορήγηση της αρχικής οικοδομικής άδειας και δεν έχουν μεταβιβαστεί ή έχουν εκμισθωθεί ή χρησιμοποιηθεί με οποιοδήποτε τρόπο εντός των τριών αυτών ετών. Με τον ορισμό του εργολάβου ως υποκείμενου στο φόρο, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, αποσκοπείται να ανατραπεί μια αδικία που υφίσταται εις βάρος των οικοπεδούχων καθώς αυτοί είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν φόρο για κτίσματα τα οποία μεν τους ανήκουν ωστόσο δε μπορούν επί της ουσίας να χρησιμοποιήσουν διότι αποτελούν το εργολαβικό αντάλλαγμα.

Ακόμη, με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται ότι κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο είναι υποκείμενο σε φόρο για την ακίνητη περιουσία του της 1^{ης} Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, ανεξάρτητα από τις μεταβολές που τυχόν επέρχονται σε αυτήν κατά τη διάρκεια του έτους.

Άρθρο 29 **Απαλλαγές από το φόρο**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζονται οι απαλλαγές από το φόρο ακίνητης περιουσίας. Οι απαλλαγές απαριθμούνται ρητά και περιοριστικά και αφορούν ακίνητα που φέρουν ειδική κατηγορία βάρους και ακίνητα νομικών προσώπων που επιτελούν δημόσιο σκοπό.

Συγκεκριμένα:

Απαλλάσσονται τα αγροτεμάχια, επί των οποίων έχουν δικαίωμα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας φυσικά πρόσωπα.

Απαλλάσσονται τα δάση και οι δασικές εκτάσεις. Ο χαρακτηρισμός μιας έκτασης ως δάσους ή δασικής ή μη ανάγεται στη Διοίκηση και σε περίπτωση αμφισβήτησης στο ΣΤΕ.

Απαλλάσσονται τα ξένα κράτη, για τα ακίνητα που ανήκουν σε αυτά και τα οποία χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση των πρεσβειών και προξενείων τους, με τον όρο της αμοιβαιότητας. Επίσης, οι ξένοι πρεσβευτές και λοιποί διπλωματικοί αντιπρόσωποι και πράκτορες, για τα ακίνητά τους, με τον όρο της αμοιβαιότητας, πρόξενοι και προξενικοί πράκτορες καθώς και το κατώτερο προσωπικό των ξένων πρεσβειών και προξενείων, για τα ακίνητά τους, με τον όρο της αμοιβαιότητας και εφόσον έχουν την ιθαγένεια του κράτους που αντιπροσωπεύουν και δεν ασκούν εμπόριο ή βιομηχανία ή δεν είναι διευθυντές επιχειρήσεων στην Ελλάδα και με την επιφύλαξη των όρων των διεθνών συμβάσεων.

Απαλλάσσονται τα ακίνητα που έχουν δεσμευθεί από την αρχαιολογική υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, αποκλειστικά και μόνο για αρχαιολογική έρευνα, τα κτίσματα για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια ή πρωτόκολλο κατεδάφισης, υπό την προϋπόθεση ότι είναι σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου του έτους

φορολογίας και τα επιταγμένα από το στρατό ακίνητα, για όσο χρόνο διαρκεί η επίταξή τους.

Απαλλάσσονται τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού καθώς και τα κοινής χρήσεως πράγματα που ανήκουν σε Δήμο ή Κοινότητα (π.χ. πλατείες, πεζοδρόμια, εξωτερικές στοές, υπόγειες διαβάσεις, γέφυρες, δημόσια άλση, δημόσιοι κήποι, λιμάνια, όρμοι, αιγιαλός, όχθες πλεύσιμων ποταμών και μεγάλων λιμνών, η κοίτη ποταμού, τα ελευθέρως και αενάως ρέοντα ύδατα, βραχονησίδες, οι πηγές, τα υδραγωγεία, οι αγωγοί ύδρευσης και αποχέτευσης, οι δημοτικοί ή κοινοτικοί οδοί, οι ιδιωτικές οδοί που προϋπάρχουν του 1923 και οι αγροτικοί δρόμοι που έχουν δοθεί σε δημόσια χρήση εφόσον δεν ανήκουν στο Δημόσιο κ.λπ., σύμφωνα με το άρθρο 967 του Α.Κ.).

Με δεδομένο ότι, με βάση το Σύνταγμα, το Κράτος οφείλει να μεριμνά για: α) την υγεία των πολιτών του και να παίρνει ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας και του γήρατος (παρ. 3, άρθρο 21 και παρ. 5, άρθρο 5), β) την παιδεία κάθε βαθμίδας εκπαίδευσης (παρ. 2-8, άρθρο 16) και γ) τον αθλητισμό (παρ. 9, άρθρο 16), απαλλάσσονται του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας τα ακίνητα που παραχωρούνται κατά χρήση χωρίς αντάλλαγμα στο Ελληνικό Δημόσιο και στα Ν.Π.Δ.Δ. εφόσον αυτά προορίζονται για την εξυπηρέτηση δημόσιων σκοπών εκπαίδευσης, υγείας, νεότητας, πρόνοιας και τρίτης ηλικίας. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται αποκλειστικά για το μέρος των ακινήτων που χρησιμοποιούνται για την επιτέλεση των ανωτέρω δημόσιων σκοπών και δεν περιλαμβάνει λοιπές χρήσεις του ιδίου ακινήτου (π.χ. κυλικεία, αναψυκτήρια, καταστήματα, κ.λπ.). Σε περιπτώσεις ανέγερσης δημόσιων κτιρίων απαιτούνται δυο πράξεις, ο χαρακτηρισμός αφορισμού του χώρου για ανέγερση δημόσιου κτιρίου με το σχέδιο πόλεως και η πράξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης του χώρου. Συνεπώς, από τη στιγμή που συντελούνται οι δυο αυτές πράξεις, ακόμη και πριν την έναρξη των εργασιών ανέγερσης του κτιρίου, το ακίνητο θα απαλλάσσεται του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας.

Η ομαλή διεξαγωγή των μεταφορών και η διασφάλιση επαρκών δικτύων μεταφορών και ενέργειας όχι μόνο αποτελούν πρωτεύοντα αναπτυξιακό στόχο, αλλά επιπροσθέτως αποτελούν και το αναγκαίο μέσο για την επιτέλεση του αντίστοιχου ειδικού δημόσιου σκοπού. Επομένως, οι λωρίδες γης, στις οποίες βρίσκονται σιδηροτροχιές που κινούνται μέσα μαζικής μεταφοράς (συρμοί) και λειτουργούν χάριν κοινής ωφέλειας, απαλλάσσονται του ενιαίου τέλους ακινήτων. Το ίδιο ισχύει και για τα εδαφοτεμάχια έδρασης πύργων των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Απαλλάσσονται τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα κάθε είδους ταμεία ή οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, η Αρχαιολογική Εταιρεία, η Τράπεζα της Ελλάδος, τα Μουσεία όπως ορίζονται με τις διατάξεις του ν. 3059/2002, το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών και οι Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούν.

Απαλλάσσονται οι κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος γνωστές θρησκείες και δόγματα, το Ιερό Κοινό του Πανάγιου Τάφου, η Ιερά Μονή του όρους Σινά, το Άγιο Όρος, το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας, για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητά τους, καθώς και για αυτά που χρησιμοποιούν για να επιτελούν το λατρευτικό τους έργο. Στην έννοια των απαλλασσόμενων ακινήτων, συμπεριλαμβάνονται: α) οι κάθε είδους ναοί (ενοριακοί, ιδρυμάτων, νεκροταφείων, παρεκκλήσια, εξωκλήσια κ.λπ.), β) Οι ιερές

μονές, γ) Οι τόποι γενικά κοινής λατρείας. Επίσης, καθώς με την παρ. 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος κάθε γνωστή θρησκεία είναι ελεύθερη και τα σχετικά με τη λατρεία της τελούνται ανεμπόδιστα, τα ημιτελή κτίσματα που προορίζονται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση των λατρευτικών σκοπών κάθε γνωστής θρησκείας ή δόγματος, απαλλάσσονται του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας.

Απαλλάσσονται οι ιδιωτικοί ναοί κάθε γνωστής θρησκείας ή δόγματος, εφόσον αυτοί έχουν τεθεί σε δημόσια λατρεία.

Απαλλάσσονται, από το έτος 2011, τα κτίσματα που ανεγείρονται για τρία (3) έτη από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας, εκτός αν στο διάστημα αυτό έχουν εκμισθωθεί ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο χρησιμοποιηθεί.

Επίσης, από το έτος 2011 και επόμενα, απαλλάσσονται τα διατηρητέα ακίνητα, εφόσον εκτελούνται εργασίες συντήρησής τους, για όσο διάστημα διαρκούν αυτές και όχι περισσότερο από πέντε έτη από την έκδοση της οικείας άδειας. Καθώς και το περαιτέρω δικαίωμα δόμησης (δικαίωμα υψούν) σε οικόπεδα με κατοικίες ή επαγγελματικές στέγες, εφόσον αυτά βρίσκονται σε πυκνοδομημένες περιοχές. Οι απαλλαγές αυτές χορηγούνται ως κίνητρα και ελαφρύνσεις για τη διατήρηση αδόμητης γης σε πυκνοδομημένες περιοχές και για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς

Οι απαλλαγές οι οποίες ορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι ρητές και προβλέπεται ότι καμία άλλη διάταξη, πλην των ανωτέρω, που αφορά απαλλαγές από φόρους ή τέλη δεν έχει εφαρμογή.

Άρθρο 30 **Προσδιορισμός αξίας ακινήτων** **Γενικά**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του παρόντος άρθρου ορίζονται γενικά θέματα τα οποία άπτονται του τρόπου υπολογισμού της αξίας των ακινήτων. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι προκειμένου να υπολογιστεί ο φόρος λαμβάνεται υπόψη η αξία που έχουν τα ακίνητα την 1^η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας. Περαιτέρω, προσδιορίζεται ο τρόπος που προκύπτει η αξία σε περίπτωση ύπαρξης του εμπράγματος δικαιώματος της επικαρπίας. Η αξία της επικαρπίας προσδιορίζεται από την ηλικία του επικαρπωτή. Επιπρόσθετα, ορίζεται ότι για την επιβολή του φόρου η οίκηση εξομοιώνεται με την επικαρπία. Σε αυτήν την περίπτωση ο πλήρης κύριος του ακινήτου φορολογείται ως ψιλός κύριος.

Άρθρο 31 **Προσδιορισμός αξίας ακινήτων νομικών προσώπων**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι η αξία των ακινήτων ή των εμπράγματων δικαιωμάτων των νομικών προσώπων προσδιορίζεται με τις διατάξεις των άρθρων 41 και 41Α του ν. 1249/1982, όπου εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού, και με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του α.ν. 1521/1950, στις λοιπές περιπτώσεις.

Άρθρο 32

Προσδιορισμός αξίας ακινήτων φυσικών προσώπων

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του παρόντος άρθρου ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο προκύπτει η αξία των ακινήτων των φυσικών προσώπων. Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι ο ορισμός των εννοιών τιμή ζώνης ή εκκίνησης, συντελεστής εμπορικότητας, συντελεστής αξιοποίησης οικοπέδου, συντελεστής οικοπέδου, τιμή οικοπέδου αλλά και η κατάταξη ενός ακινήτου σε κατηγορίες, για τον υπολογισμό της φορολογητέας αξίας, προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 41 και 41Α του ν.1249/1982 όπως ισχύουν, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Περαιτέρω, με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού προσδιορίζονται, για κάθε κατηγορία ακινήτου και ανάλογα με το εάν το ακίνητο βρίσκεται σε περιοχή στην οποία εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας ή όχι, οι συντελεστές οι οποίοι χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της αξίας του.

Ακόμη, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ορίζουν ότι σε περιοχές όπου δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα η αξία των οικοπέδων καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με βάση την κατώτερη τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο του δήμου ή της κοινότητας, όπως προκύπτει από την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του α.ν. 1521/1950.

Τέλος, προβλέπεται εξουσιοδοτική διάταξη ώστε με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών να καθορίζεται κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που απαιτείται για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 33

Δήλωση νομικών προσώπων – Προθεσμία υποβολής

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι τα νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν ακίνητο την 1^η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας οφείλουν να υποβάλουν δήλωση φόρου ακίνητης περιουσίας μέχρι και τη 15^η Μαΐου του οικείου έτους. Η διαδικασία υποβολής της δήλωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το τελευταίο ψηφίο του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου, με αρχή το ψηφίο 1 και ολοκλήρωση όλων των ψηφίων μέσα σε έντεκα εργάσιμες ημέρες.

Ειδικά για το έτος 2010, ορίζεται ότι η δήλωση φόρου ακίνητης περιουσίας υποβάλλεται μέχρι και τη 15^η Ιουνίου, με την ίδια διαδικασία που περιγράφηκε ανωτέρω, ώστε να έχει ολοκληρωθεί η ψήφιση και η απαραίτητη δημοσιότητα του παρόντος νόμου.

Επιπρόσθετα, με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζονται τα πρόσωπα που υποχρεούνται σε υποβολή της δήλωσης φόρου ακίνητης περιουσίας σε ειδικές περιπτώσεις, όπως κληρονομιαίας περιουσίας που τελεί υπό εκκαθάριση, νομικού προσώπου που έχει τεθεί σε εκκαθάριση ή νομικού προσώπου που έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης.

Περαιτέρω, ορίζεται η διαδικασία υποβολής από τα νομικά πρόσωπα αρχικής ή συμπληρωματικής δήλωσης φόρου ακίνητης περιουσίας, μετά την παρέλευση της οριζόμενης προθεσμίας και πριν την καταχώριση στο οικείο βιβλίο του φύλλου ελέγχου και προσδιορίζονται τα είδη των δηλώσεων που θεωρούνται συμπληρωματικές.

Ακόμη, με τις προτεινόμενες διατάξεις προσδιορίζεται η διαδικασία υποβολής από τα νομικά πρόσωπα ανακλητικής δήλωσης ή δήλωσης με επιφύλαξη και οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

Τέλος, με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται εξουσιοδοτική διάταξη ώστε με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών να καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φόρου ακίνητης περιουσίας, τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που υποβάλλονται μαζί με αυτή και να παρατείνεται η προθεσμία υποβολής της δήλωσης.

Άρθρο 34 **Δήλωση φυσικών προσώπων**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι για την επιβολή του φόρου ακίνητης περιουσίας φυσικών προσώπων το πρώτο έτος εφαρμογής, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο της ακίνητης περιουσίας τους την 1^η Ιανουαρίου του 2010, η οποία περιλαμβάνεται στις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων ετών 2005 έως 2010. Τα επόμενα έτη ο φόρος ακίνητης περιουσίας προκύπτει από τη δήλωση φόρου ακίνητης περιουσίας του προηγούμενου έτους, με τις ενδεχόμενες μεταβολές της περιουσιακής ή οικογενειακής κατάστασης που επήλθαν και για τις οποίες υποβάλλεται δήλωση στοιχείων ακινήτων το αντίστοιχο έτος.

Επιπρόσθετα, με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι η δήλωση φόρου ακίνητης περιουσίας των φυσικών προσώπων συντίθεται μηχανογραφικά και ο υπόχρεος λαμβάνει γνώση της περιουσιακής του κατάστασης και της φορολογητέας αξίας αυτής μέσω του εκκαθαριστικού του φόρου ακίνητης περιουσίας που του αποστέλλεται, το οποίο επέχει και θέση δήλωσης φόρου ακίνητης περιουσίας του οικείου έτους.

Περαιτέρω, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 5 ορίζονται μια σειρά από παραδοχές σε περίπτωση ύπαρξης τυπικών λαθών και ελλείψεων στα στοιχεία ακινήτων των δηλώσεων Ε9 ώστε να είναι δυνατή η αποκατάσταση αυτών και η δημιουργία της δήλωσης του φόρου ακίνητης περιουσίας. Οι παραδοχές αυτές κρίνονται απαραίτητες προκειμένου να είναι δυνατή η δημιουργία της δήλωσης φόρου ακίνητης περιουσίας και να προκύπτει το ελάχιστο δυνατό κόστος, τόσο για το φορολογούμενο όσο και για τις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες της χώρας. Ακόμη, προβλέπεται συγκεκριμένη προθεσμία εντός της οποίας οι φορολογούμενοι οφείλουν να προβούν στις απαιτούμενες διορθώσεις των στοιχείων εκείνων που έχουν προκύψει βάση παραδοχών.

Τέλος, ορίζεται εξουσιοδοτική διάταξη, ώστε με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών να καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης και του εκκαθαριστικού φόρου ακίνητης περιουσίας καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 35 **Υπολογισμός του φόρου νομικών προσώπων**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζονται οι συντελεστές του φόρου ακίνητης περιουσίας για τα νομικά πρόσωπα.

Συγκεκριμένα, η αξία των ακινήτων των νομικών προσώπων φορολογείται με συντελεστή 6%.

Με συντελεστή 3% φορολογείται η αξία των ακινήτων των ημεδαπών και αλλοδαπών, με τον όρο της αμοιβαιότητας, νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εφόσον επιδιώκουν αποδεδειγμένα σκοπούς κοινωφελείς, θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς και εκπαιδευτικούς, καθώς και τα υποκείμενα σε τέλος ακίνητα των νομικών προσώπων των περιπτώσεων β', ιγ', ιδ' και ιε' του άρθρου 29 του παρόντος νόμου.

Με συντελεστή 1% φορολογούνται:

- α) Η αξία των κτισμάτων των ακινήτων τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας από επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών.
- β) Η αξία των κτισμάτων των ακινήτων τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
- γ) Τα υποκείμενα σε τέλος ακίνητα των περιπτώσεων η' και ια' του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τα ακίνητα των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που φορολογούνται με συντελεστή τρία τοις χιλίοις (3%).
- δ) Η αξία των ακινήτων που περιλαμβάνονται στο ενεργητικό των εταιρειών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία και των Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ακίνητης Περιουσίας. Το νομικό πλαίσιο και οι ορισμοί για τις Εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία και τα Αμοιβαία Κεφάλαια Ακίνητης Περιουσίας δίνονται στις διατάξεις του ν. 2778/1999, όπως ισχύει.

Ακόμη, ορίζεται ότι ο φόρος που αναλογεί στη συνολική αξία των κτισμάτων δε μπορεί να είναι μικρότερος από ένα ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, με εξαίρεση τα ημιτελή κτίσματα και τα γεωργικά και κτηνοτροφικά κτήρια.

Σε περιπτώσεις που ακίνητο βρίσκεται εντός συστήματος Α.Π.Α.Α. και απαιτείται διαχωρισμός της αξίας του κτίσματος από την ενσωματωμένη αξία του οικοπέδου λόγω ιδιοχρησιμοποίησης, χρησιμοποιούνται αντίστοιχα τα έντυπα προσδιορισμού αξίας των ακινήτων 1, 2, 4 και 5 καθώς και το έντυπο 3 αξία οικοπέδου. Για τον προσδιορισμό της αξίας του οικοπέδου στο έντυπο 3 συμπληρώνεται η περίπτωση 1 του συντελεστή ποσοστού αξίας οικοπέδου. Η αξία του κτίσματος είναι η διαφορά της συνολικής αξίας του ακινήτου μείον την αξία του οικοπέδου, όπως αυτή προσδιορίστηκε σύμφωνα με τα προηγούμενα. Εάν προκύπτει αρνητική αξία για το ιδιοχρησιμοποιούμενο κτίσμα, μετά την αφαίρεση της αξίας του αναλογούντος οικοπέδου, το εν λόγω κτίσμα θα αναγραφεί ενδεικτικά με αξία 1€ και το οικόπεδο θα φορολογηθεί στην αξία που υπολογίζεται με βάση τον πίνακα Η1 του εντύπου του οικοπέδου με συντελεστή 6%.

Τέλος, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι για το έτος 2010 η αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής φορολογείται με συντελεστή 0,33% και για τα κτίσματα αυτά δεν έχει εφαρμογή το ελάχιστο όριο του ενός ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο. Προκειμένου να έχει εφαρμογή η εν λόγω διάταξη θα πρέπει να υπάρχει άδεια λειτουργίας ξενοδοχειακής επιχείρησης, τα ακίνητα να ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα ή επικαρπία στην επιχείρηση και να χρησιμοποιούνται για τις λειτουργικές ανάγκες της ως ξενοδοχειακής.

Άρθρο 36

Υπολογισμός του φόρου φυσικών προσώπων

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζονται η κλίμακα και οι συντελεστές του φόρου ακίνητης περιουσίας για τα φυσικά πρόσωπα.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι μέχρι του ποσού των 400.000,00€ κάθε φυσικό πρόσωπο δεν καταβάλλει Φόρο Ακίνητης Περιουσίας. Από το ποσό αυτό άνω η αξία της ακίνητης περιουσίας των φυσικών προσώπων φορολογείται με προοδευτική κλίμακα.

Ειδικά για τα έτη 2010, 2011 και 2012 σε φορολογητέα αξία περιουσίας μεγαλύτερη των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000,00) ευρώ, ο συντελεστής φορολόγησης ορίζεται σε ποσοστό δύο (2) τοις εκατό.

Άρθρο 37

Καταβολή του φόρου νομικών προσώπων

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας που αναλογεί στα νομικά πρόσωπα καταβάλλεται σε τρεις ίσες διμηνιαίες δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη καταβάλλεται με την εμπρόθεσμη δήλωση.

Τέλος, ορίζεται ότι δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή της πρώτης δόσης θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

Άρθρο 38

Καταβολή του φόρου φυσικών προσώπων

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας που αναλογεί στα φυσικά πρόσωπα, καταβάλλεται σε τρεις ίσες διμηνιαίες δόσεις, αν έχει βεβαιωθεί μέχρι το μήνα Ιούλιο του οικείου έτους και σε δύο ίσες διμηνιαίες δόσεις, αν έχει βεβαιωθεί μέχρι τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο του οικείου έτους.

Αν ο φόρος βεβαιώνεται το μήνα Οκτώβριο ή αν το συνολικό ποσό της οφειλής είναι μέχρι διακόσια πενήντα (250) ευρώ, αθροιστικά λαμβανόμενο, αυτός καταβάλλεται εφάπαξ.

Άρθρο 39

Πρόσθετοι φόροι νομικών προσώπων

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι για την επιβολή των πρόσθετων φόρων και προστίμων των νομικών προσώπων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν.

Άρθρο 40

Πρόσθετοι φόροι φυσικών προσώπων

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι για την επιβολή των πρόσθετων φόρων και προστίμων των φυσικών προσώπων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν.

Ημερομηνία επιβολής των πρόσθετων φόρων και προστίμων της προηγούμενης παραγράφου ορίζεται η επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής δήλωσης Ε9 του οικείου έτους.

Εάν έχει επιβληθεί αυτοτελές πρόστιμο για τη δήλωση στοιχείων ακινήτων δεν επιβάλλεται το αυτοτελές πρόστιμο όταν δεν προκύπτει διαφορά φόρου για καταβολή.

Άρθρο 41

Αρμόδιος προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας νομικών προσώπων

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ως αρμόδιος προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας αυτός που είναι αρμόδιος για τη φορολογία εισοδήματος.

Τέλος, με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται εξουσιοδοτική διάταξη, ώστε με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών να μπορεί να τροποποιείται η αρμοδιότητα αυτή.

Άρθρο 42

Αρμόδιος προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας φυσικών προσώπων

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας που είναι αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος κατά την ημερομηνία εκκαθάρισης της δήλωσης.

Τέλος, με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται εξουσιοδοτική διάταξη, ώστε με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών να μπορεί να τροποποιείται η αρμοδιότητα αυτή.

Άρθρο 43

Μεταγραφή δηλώσεων

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι οι δηλώσεις, ανάλογα με τη χρονολογική σειρά επίδοσής, τους καταχωρούνται σε βιβλίο μεταγραφής.

Άρθρο 44

Βεβαίωση του φόρου

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία βεβαίωσης του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας από τον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ.

Επίσης, ορίζεται ότι δε βεβαιώνεται ποσό φόρου έως 27 ευρώ ανά δήλωση.

Άρθρο 45

Διαδικασία βεβαίωσης του φόρου – Παραγραφή

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι για τη διαδικασία καταχώρησης των δηλώσεων, την έκδοση των πράξεων επιβολής του φόρου, την επίδοση των προσκλήσεων, των πράξεων και των υπόλοιπων εγγράφων, την εξώδικη λύση των διαφορών, το απόρρητο των φορολογικών

στοιχείων και γενικά τη διαδικασία βεβαίωσης του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, εκτός αν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου ορίζεται διαφορετικά.

Επίσης, ορίζεται ο χρόνος παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για την επιβολή του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας.

Άρθρο 46 **Φορολογικό απόρρητο**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζονται ότι οι δηλώσεις Φόρου Ακίνητης Περιουσίας χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για φορολογικούς σκοπούς και δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίησή τους για δίωξη εκείνου που υπέβαλε τη δήλωση για παράβαση των κειμένων διατάξεων.

Επίσης, προτείνεται οι δηλώσεις Φόρου Ακίνητης Περιουσίας και τα στοιχεία που εμπεριέχουν να αποτελούν φορολογικό απόρρητο και να μη δύνανται άτομα, πέραν των φορολογουμένων, να έχουν πρόσβαση σε αυτές. Με αυτόν τον τρόπο αποσκοπείται διασφάλιση των συμφερόντων του φορολογουμένου και η εδραίωση της πεποίθησης μεταξύ των φορολογουμένων ότι τα φορολογικά τους στοιχεία δεν θα περιέλθουν σε γνώση οποιουδήποτε τρίτου, ακόμα κι αν ο τρίτος προβάλλει έννομο συμφέρον. Από την καθολικότητα της εφαρμογής του απόρρητου ωστόσο προβλέπονται ρητές εξαιρέσεις.

Άρθρο 47 **Ευθύνες και δικαιώματα των τελευταίων κυρίων ή επικαρπωτών ακινήτων**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι οι τελευταίοι κύριοι και επικαρπωτές των ακινήτων ευθύνονται σε ολόκληρο, μαζί με τους υπόχρεους, για την πληρωμή του τέλους που τα βαρύνει.

Ο φόρος που βαρύνει το κατεχόμενο ακίνητο υπολογίζεται με επιμερισμό του ολικού φόρου που αναλογεί στο σύνολο της ακίνητης περιουσίας, προς την αξία του ακινήτου αυτού. Ο επιμερισμός αυτός γίνεται από τον προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας.

Επίσης ορίζεται ότι οι νόμιμοι αντιπρόσωποι των υπόχρεων σε τέλος, ευθύνονται εις ολόκληρο, μαζί με τους υπόχρεους, για τη πληρωμή των προσθέτων φόρων, που γεννήθηκαν και οφείλονται από δικές τους πράξεις ή παραλείψεις.

Άρθρο 48 **Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων και υποθηκοφυλάκων προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου, απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο μεταβιβάζεται η κυριότητα ενός ακινήτου ή μεταβιβάζονται ή δημιουργούνται εμπράγματα δικαιώματα σε αυτό, αν δεν επισυναφθεί από το συμβολαιογράφο, πιστοποιητικό καταβολής του τέλους που αναλογεί στην αξία του ακινήτου αυτού.

Οι φύλακες μεταγραφών και οι προϊστάμενοι των κτηματολογικών γραφείων υποχρεούνται να αρνηθούν τη μεταγραφή ή την καταχώριση στα

κτηματολογικά βιβλία συμβολαιογραφικού εγγράφου στο οποίο δεν έχει επισυναφθεί το ανωτέρω πιστοποιητικό.

Τέλος, με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται εξουσιοδοτική διάταξη ώστε με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών να καθορίζεται η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για το περιεχόμενο του πιστοποιητικού.

Άρθρο 49 Κυρώσεις

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η επιβολή προστίμου σε όσους συμβολαιογράφους, φύλακες μεταγραφών και προϊσταμένους των κτηματολογικών γραφείων παραβαίνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 48 του παρόντος. Τα πρόστιμα αυτά επιβάλλονται με ιδιαίτερη πράξη του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. της αρμόδιας για τη φορολογία της συγκεκριμένης συμβολαιογραφικής πράξης.

Επίσης, προβλέπονται κυρώσεις σε υποχρέους που ζητούν πιστοποιητικό για ακίνητο πριν την παρέλευση εξαμήνου από τυχόν εκπρόθεσμη δήλωση αυτού. Από τη δήλωσή του. Τα πρόστιμα αυτά επιβάλλονται με ιδιαίτερη πράξη του αρμόδιου προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ.

Άρθρο 50

Μη επιβολή φόρου και δικαιωμάτων για λογαριασμό τρίτων – εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι κανένας άλλος φόρος, τέλος δικαίωμα ή εισφορά για λογαριασμό του Δημοσίου ή τρίτου δε βεβαιώνεται μαζί με το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας.

Επιπλέον ορίζεται ότι ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος των φυσικών και νομικών προσώπων.

Τέλος, με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται εξουσιοδοτική διάταξη ώστε με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών να προσδιορίζει, εγκρίνει και δίνει εντολές για κάθε δαπάνη που είναι αναγκαία για την εκτέλεση και εφαρμογή των διατάξεων του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας .

Άρθρο 51

Δήλωση στοιχείων ακινήτων

Η παράγραφος 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, όπως ισχύει, ορίζει ότι υπόχρεο να υποβάλει δήλωση στοιχείων ακινήτων είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έχει την 1^η Ιανουαρίου εμπράγματο δικαίωμα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε ακίνητο που βρίσκεται στην Ελλάδα. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου προσδιορίζονται επ' ακριβώς οι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων, ώστε να μην υφίσταται αμφισβήτηση ως προς τη φορολογική υποχρέωση και να προκύπτει με σαφήνεια το πρόσωπο που έχει υποχρέωση υποβολής της δήλωσης στοιχείων ακινήτων.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 του ν. 3634/2008, από το έτος 2008 η δήλωση στοιχείων ακινήτων υποβάλλεται αυτοτελώς, ανεξάρτητα από τη δήλωση φόρου

εισοδήματος, ωστόσο υποβάλλεται στις ίδιες ημερομηνίες με την τελευταία. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 52 του παρόντος προτείνεται η υποβολή της δήλωσης στοιχείων ακινήτων να πραγματοποιείται, από το έτος 2011 και επόμενα, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ανεξάρτητα από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Με αυτόν τον τρόπο επιδιώκεται η απλοποίηση της διαδικασίας υποβολής της δήλωσης στοιχείων ακινήτων και η πλήρης αποδέσμευσή της από τη φορολογία εισοδήματος. Με δεδομένο ότι η υποχρέωση για υποβολή της δήλωσης στοιχείων ακινήτων είναι καθολική και δε διαφοροποιείται για τα φυσικά πρόσωπα, όπως συμβαίνει με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, όπου η ημερομηνία υποβολής της δήλωσης εξαρτάται από την πηγή του εισοδήματος, ανακύπτει η ανάγκη καθιέρωσης ενιαίας ημερομηνίας υποβολής της δήλωσης για όλα τα φυσικά πρόσωπα. Περαιτέρω, με δεδομένο ότι η δήλωση στοιχείων ακινήτων είναι απαραίτητη προκειμένου να προκύψει η δήλωση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας του φυσικού προσώπου στο οικείο έτος, ο ορισμός της 15^{ης} Φεβρουαρίου ως ημερομηνίας έναρξης της διαδικασίας υποβολής δηλώσεων δικαιολογείται από την ανάγκη ταχείας ολοκλήρωσής της με σκοπό την άμεση εκκαθάριση της δήλωσης Φόρου Ακίνητης Περιουσίας.

Όσον αφορά στα νομικά πρόσωπα, ως ημερομηνία έναρξης της διαδικασίας υποβολής της δήλωσης στοιχείων ακινήτων προτείνεται η 15^η Μαΐου ώστε να συμπίπτει με την ημερομηνία υποβολής εκ μέρους τους της δήλωσης Φόρου Ακίνητης Περιουσίας, ώστε να περιορίζεται η ανάγκη προσέλευσης των εκπροσώπων των νομικών προσώπων στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες και να μειώνεται το διοικητικό κόστος.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 52 του παρόντος νόμου ορίζεται ο αρμόδιος για την παραλαβή και τον έλεγχο των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων, ο οποίος είναι ο προϊστάμενος της αρμόδιας για τη φορολογία εισοδήματος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας.

Επιπρόσθετα, με δεδομένο ότι οι δηλώσεις στοιχείων ακινήτων ενημερώνουν το περιεχόμενο του Περιουσιολογίου, προτείνεται η υποχρέωση υποβολής της δήλωσης να μην υπόκειται σε παραγραφή, ώστε με αυτόν τον τρόπο να επιτυγχάνεται η κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο ορθή απεικόνιση της περιουσιακής κατάστασης των υποχρέων – φυσικών και νομικών προσώπων – και να υφίσταται συνέπεια ως προς τα στοιχεία που περιέχει.

Επίσης, προτείνεται οι δηλώσεις στοιχείων ακινήτων και τα στοιχεία που εμπεριέχουν να αποτελούν φορολογικό απόρρητο και να μη δύνανται άτομα, πέραν των ιδίων προσώπων, να έχουν πρόσβαση σε αυτές. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζονται τα συμφέροντα του φορολογουμένου και εδραιώνεται η πεποίθηση μεταξύ των φορολογουμένων ότι τα φορολογικά τους στοιχεία δεν θα περιέλθουν σε γνώση οποιουδήποτε τρίτου, ακόμα κι αν ο τρίτος προβάλλει έννομο συμφέρον. Από την καθολικότητα της εφαρμογής του απόρρητου ωστόσο προβλέπονται ρητές εξαιρέσεις οι οποίες εξυπηρετούν συγκεκριμένους σκοπούς.

Τέλος, προβλέπεται ότι για λοιπά θέματα τα οποία δεν ορίζονται σαφώς έχουν εφαρμογή, κατ' αναλογία, οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Άρθρο 52 **Περιουσιολόγιο Ακινήτων**

Με τις διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, όπως ισχύει, ορίστηκε ότι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει εμπράγματα δικαιώματα της

πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης επί ακινήτων υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων με σκοπό τη δημιουργία του Περιουσιολογίου Ακινήτων στο Υπουργείο Οικονομικών. Με τις προτεινόμενες διατάξεις του παρόντος άρθρου θεσμοθετείται το Περιουσιολόγιο Ακινήτων. Συγκεκριμένα, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 παρέχεται ο ορισμός του Περιουσιολογίου, σύμφωνα με τον οποίο ως Περιουσιολόγιο Ακινήτων ορίζεται το σύνολο της ακίνητης περιουσίας κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου η οποία αποτελείται από τα εμπράγματα δικαιώματα της πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης επί ακινήτων καθώς και το δικαίωμα της αποκλειστικής χρήσης θέσεων στάθμευσης, βοηθητικών χώρων και κολυμβητικών δεξαμενών που βρίσκονται σε κοινόκτητο τμήμα υπογείου, πυλωτής, δώματος ή ακαλύπτου χώρου οικοδομής των πιο πάνω ακινήτων την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 2 ορίζεται το έτος δημιουργίας του Περιουσιολογίου, το οποίο είναι το 2008, και προσδιορίζεται ότι προέκυψε από τις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων που υπέβαλαν οι υπόχρεοι – φυσικά και νομικά πρόσωπα – κατά τα έτη 2005 έως και 2008.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 3 προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο ενημερώνεται το περιεχόμενο του Περιουσιολογίου, σύμφωνα με τον οποίο η ενημέρωσή του πραγματοποιείται μέσω των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων που υποβάλλουν οι υπόχρεοι προκειμένου να τροποποιήσουν την περιουσιακή τους κατάσταση, κατά το έτος που προκύπτει τέτοια υποχρέωση.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 4 ορίζεται ότι το περιεχόμενο του Περιουσιολογίου είναι απόρρητο και γίνεται ανάλογη αναφορά στις διατάξεις περί φορολογικού απόρρητου των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 5 ορίζεται ότι το περιεχόμενο του Περιουσιολογίου διαφυλάσσεται και διατηρείται στο διηνεκές από το Υπουργείο Οικονομικών, ώστε να υπάρχει συνέπεια στα στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται σε αυτό καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του.

Τέλος, θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη ώστε με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών να προσδιορίζεται, εγκρίνεται και δίνονται εντολές για κάθε δαπάνη που είναι αναγκαία για την εκτέλεση και εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 53

Ολοκλήρωση εκκαθάρισης Ενιαίου Τέλους Ακινήτων έτους 2008

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι φυσικά πρόσωπα τα οποία ενώ ήταν υποκείμενα σε ενιαίο τέλος ακινήτων δεν εκδόθηκε εκκαθαριστικό ενιαίου τέλους ακινήτων για το έτος 2008, υποχρεούνται να υποβάλλουν στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας δήλωση στοιχείων ακινήτων έτους 2008 προκειμένου να δηλώσουν την ακίνητη περιουσία τους της 1^{ης} Ιανουαρίου του έτους αυτού, χωρίς την επιβολή κυρώσεων.

Επίσης, θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη ώστε με απόφαση του ο Υπουργός Οικονομικών να καθορίζεται η διαδικασία εφαρμογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια και να δύναται να παρατείνονται οι προθεσμίες υποβολής των δηλώσεων αυτών.

Άρθρο 54 **Πρόστιμο Ενιαίου Τέλους Ακινήτων νομικών προσώπων**

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 16 του ν. 3634/2008, όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 7 του άρθρου 6 του ν. 3763/2009, επιβάλλεται αυτοτελής πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000,00€) στα νομικά πρόσωπα τα οποία δεν υπέβαλαν αρχικές δηλώσεις ενιαίου τέλους ακινήτων μετά από παρέλευση τριών μηνών από την καταληκτική προθεσμία υποβολής της δήλωσης. Σε περίπτωση διοικητικής επίλυσης της διαφοράς ή δικαστικού συμβιβασμού το εν λόγω πρόστιμο περιορίζεται στα τρία πέμπτα (3/5) αυτού.

Ο σκοπός της επιβολής του ανωτέρω προστίμου ήταν αφενός η προσπάθεια πάταξης της φοροδιαφυγής εκ μέρους των νομικών προσώπων, και ιδίως αυτών με μεγάλη ακίνητη περιουσία, και αφετέρου η λειτουργία του ως αρνητικού κινήτρου στη μη υποβολή δήλωσης Ενιαίου Τέλους Ακινήτων.

Ωστόσο, η εφαρμογή της διάταξης που επιβάλλει το ανωτέρω πρόστιμο καταδεικνύει προβλήματα και δυσκολίες που δημιουργούνται λόγω του ύψους αυτού. Συγκεκριμένα, το ύψος του προστίμου είναι αντίθετο με την αρχή της αναλογικότητας μεταξύ της φορολογικής υποχρέωσης και της φορολογικής παράβασης. Ακόμη, πολλές φορές, είναι δυσανάλογο με το ποσό του φόρου που υποχρεούται να καταβάλει το φορολογούμενο νομικό πρόσωπο. Τέλος, παρ' ότι σκοπός της εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων ήταν η προτροπή των νομικών προσώπων σε υποβολή δήλωσης, παρατηρείται η μη υποβολή δήλωσης από αυτά, μετά την παρέλευση της οριζόμενης προθεσμίας, ακριβώς λόγω του ύψους του.

Για τους λόγους που αναφέρθηκαν ανωτέρω και με δεδομένο ότι θα πρέπει να υπάρχει μέριμνα για τη διευκόλυνση της ολοκλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων των φορολογουμένων, ιδίως των νομικών προσώπων και ενόψει της οικονομικής συγκυρίας, προτείνονται οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου οι οποίες επιφέρουν μείωση στο ύψος του ποσού του προστίμου.

Άρθρο 55 **Μεταβατική διάταξη**

Οι διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου ρυθμίζουν τις υποθέσεις για τις οποίες έχει επιβληθεί το αυτοτελής πρόστιμο της παραγράφου 4 του άρθρου 16 του ν. 3634/2008, όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 7 του άρθρου 6 του ν. 3763/2009.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται η δυνατότητα επιστροφής ή συμψηφισμού του ποσού που έχουν καταβάλει τα νομικά πρόσωπα δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων. Η διαδικασία αυτή κρίνεται αναγκαία και υπαγορεύεται, κατ' αρχήν, από την αρχή της ισονομίας κατά την οποία όλοι είναι ίσοι απέναντι στο νόμο και δε δύναται να υπάρχει διαφορετική αντιμετώπιση για νομικά πρόσωπα που έχουν την ίδια φορολογική υποχρέωση και διαπράττουν την ίδια φορολογική παράβαση. Με δεδομένο λοιπόν ότι η προτεινόμενη διάταξη επιφέρει μείωση στο ύψος του αυτοτελούς προστίμου καθώς και ότι αυτό έχει ήδη επιβληθεί, με την ισχύουσα μορφή του, σε νομικά πρόσωπα, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για τη ρύθμιση αυτών των υποθέσεων ώστε να αποτραπούν αδικίες κατά τη μετάβαση στις νέες διατάξεις.

Επιπλέον, η διαδικασία επιστροφής ή συμψηφισμού, κατά περίπτωση, του ποσού που προβλέπεται στη μεταβατική διάταξη είναι απαραίτητη ώστε να ενισχυθεί η ασφάλεια την οποία πρέπει να αισθάνονται τα φυσικά και νομικά πρόσωπα στο νόμο και να μη διαταραχθεί η εμπιστοσύνη τους στην αρχή του κράτους δικαίου.

Τέλος, με την παράγραφο 2 της μεταβατικής διάταξης ορίζεται χρονικό διάστημα εντός του οποίου τα νομικά πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 1, δηλαδή τη σύνταξη Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης για την επιστροφή ή τον συμψηφισμό του ποσού που έχουν καταβάλει για το αυτοτελές πρόστιμο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 16 του ν. 3634/2008, όπως ισχύει. Ο ορισμός προθεσμίας για την πραγματοποίηση της ανωτέρω διαδικασίας αποσκοπεί στην ολοκλήρωση των υποθέσεων που ρυθμίζονται με τη μεταβατική διάταξη εντός εύλογου διαστήματος, ώστε να μην παραμένουν εκκρεμείς για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 56 **Κατάργηση του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού, μετά την επιβολή του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας, καταργείται το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων, από το έτος 2010.

Οι καταργούμενες διατάξεις εφαρμόζονται και μετά την κατάργησή τους για υποθέσεις Ενιαίου Τέλους Ακινήτων, των οποίων η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι την κατάργησή τους.

Άρθρο 57 **Ειδικός φόρος επί των ακινήτων**

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 (Φ.Ε.Κ 330Α'), όπως ισχύει, επιβλήθηκε ειδικός φόρος σε εταιρείες που έχουν εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα. Ο συντελεστής με τον οποίο προσδιορίζεται ο ειδικός φόρος είναι 3% επί της αξίας των ακινήτων.

Η επιβολή του ειδικού φόρου επί των ακινήτων αποσκοπεί στη δημιουργία αντικινήτρων και την πάταξη της φοροαποφυγής που παρατηρείται σε ακίνητα τα οποία ανήκουν σε εξωχώριες εταιρείες.

Με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του νομικού πλαισίου που περιβάλλει τα ακίνητα των εξωχώριων εταιρειών επέρχεται αύξηση του συντελεστή από 3% σε 15%. Περαιτέρω, διευρύνεται η κατηγορία των υπόχρεων σε ειδικό φόρο ώστε, πέραν των εταιρειών, να μπορούν να συμπεριληφθούν στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, όπως ισχύει, και αλλοδαπά νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες ανεξάρτητα από τη νομική μορφή με την οποία έχουν συσταθεί στη χώρα στην οποία έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους.

Ως νομικές οντότητες νοούνται νομικά μορφώματα των οποίων η μορφή και ο τρόπος σύστασής τους δεν προβλέπονται στην ελληνική νομοθεσία ωστόσο ιδρύονται και λειτουργούν με βάση αλλοδαπά δικαϊκά συστήματα.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 57 του παρόντος νόμου προστίθενται δύο κατηγορίες νομικών προσώπων τα οποία απαλλάσσονται από την

υποχρέωση καταβολής του ειδικού φόρου επί των ακινήτων. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα, με τον όρο της αμοιβαιότητας, καθώς και τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα τα οποία αποδεδειγμένα επιδιώκουν στην Ελλάδα κοινωφελείς σκοπούς απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του ειδικού φόρου επί των ακινήτων. Η συγκεκριμένη απαλλαγή δικαιολογείται από το γεγονός ότι σκοπός της επιβολής του ειδικού φόρου δεν είναι η επιβάρυνση των νομικών προσώπων που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς αλλά η δημιουργία αντικινήτρων και η πάταξη της φοροαποφυγής που παρατηρείται σε ακίνητα τα οποία ανήκουν σε εξωχώριες εταιρείες.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 57 του παρόντος νόμου ορίζει ότι τα φυσικά πρόσωπα τα οποία κατέχουν ονομαστικές μετοχές ανώνυμων εταιρειών, εταιρικά μερίδια εταιρειών περιορισμένης ευθύνης ή εταιρικές μερίδες προσωπικών εταιρειών, ατομικά ή μέσω νομικών προσώπων που έχουν το σύνολο ή μέρος των μετοχών, μεριδίων ή μερίδων των ανωτέρω εταιρειών, θα πρέπει να έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα. Σε περίπτωση μη ύπαρξης αριθμού φορολογικού μητρώου προγενέστερα θα πρέπει τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες έκδοσης αριθμού φορολογικού μητρώου, ώστε να χορηγηθεί η απαλλαγή. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι η υποχρέωση έκδοσης αριθμού φορολογικού μητρώου να λειτουργήσει ως αντικίνητρο σε ενδεχόμενη αναληθή δήλωση περί των φυσικών προσώπων, πραγματικών φορέων των νομικών προσώπων που έχουν μέρος ή σύνολο των μετοχών, μεριδίων ή μερίδων των εν λόγω εταιρειών. Η προσθήκη αυτή κρίνεται επιβεβλημένη καθώς αποτελεί συνήθη πρακτική η δήλωση ως φυσικών προσώπων – φορέων νομικών προσώπων - άλλων από αυτών που πραγματικά είναι (αχυράνθρωποι, *nominees*, *trustees*). Επίσης, σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο, ο οποίος πραγματοποιείται σε εταιρεία, διαπιστωθεί ότι τα δηλωθέντα φυσικά πρόσωπα δεν είναι οι πραγματικοί φορείς της επιχείρησης των ανωτέρω περιπτώσεων υπό στοιχεία α – γ, τότε, από την ημερομηνία διαπίστωσης της παράβασης μέχρι και την ολοκλήρωση των διαδικασιών του ελέγχου, δεν παρέχονται από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ., για το συγκεκριμένο ακίνητο, τα προβλεπόμενα φορολογικά πιστοποιητικά τα οποία απαιτούνται κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων που αφορούν το ακίνητο αυτό.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 57 του παρόντος νόμου τροποποιείται η παράγραφος 3 του ν. 3091/2002, όπως ισχύει, και διασαφηνίζεται ότι για να τύχουν απαλλαγής του ειδικού φόρου επί των ακινήτων εταιρείες οι οποίες έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα ή σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σύνολο ή μέρος των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων τους ανήκει σε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που έχει την έδρα του σύμφωνα με το καταστατικό του σε τρίτη χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτείται να συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, όπως ισχύει.

Με την παράγραφο 6 του άρθρου 57 του παρόντος νόμου ορίζεται ότι η απαλλαγή από τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων στα νομικά πρόσωπα των περιπτώσεων γ', ε', και στ' της παραγράφου 2 καθώς και της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 χορηγείται κατόπιν αίτησης των εν λόγω νομικών προσώπων στο Υπουργείο Οικονομικών. Η διάταξη αυτή έχει ως σκοπό να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο ελέγχου ως προς τις απαλλαγές από τον

ειδικό φόρο επί των ακινήτων στα εν λόγω νομικά πρόσωπα και να μη γίνεται καταστρατήγησή τους. Περαιτέρω, ορίζεται ότι με Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών προσδιορίζονται τα δικαιολογητικά τα οποία πρέπει να προσκομίζουν τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα αλλά και κάθε άλλη λεπτομέρεια, ώστε να τύχουν της απαλλαγής.

Με την παράγραφο 6 του άρθρου 57 του παρόντος νόμου προσδιορίζονται περαιτέρω τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης ειδικού φόρου επί των ακινήτων, αποσαφηνίζοντας περαιτέρω τα υπόχρεα προς τούτο πρόσωπα.

Επιπρόσθετα, ορίζεται ότι οι συμβολαιογράφοι, οι οποίοι συντάσσουν συμβόλαια αγοραπωλησίας ακινήτων, εφόσον διαπιστώνουν κατά τον έλεγχο νομιμοποίησης των συμβαλλομένων ότι αγοραστής είναι αλλοδαπή εταιρεία ή άλλο νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ή ημεδαπή εταιρεία στην οποία μετέχει αλλοδαπή εταιρεία ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα οφείλουν κατά την αποστολή των συμβολαίων αυτών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., δυνάμει του άρθρου 16 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών και Γονικών Παροχών και του άρθρου 14 του α.ν. 1521/1950, να αποστείλουν δεύτερο αντίγραφο των συμβολαίων αυτών συνοδευόμενο από ειδικό διαβιβαστικό. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών θα οριστεί η υπηρεσία του Υπουργείου προς την οποία οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ. θα αποστείλουν τα συμβόλαια αυτά, με σκοπό την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 15 και 17 του ν. 3091/2002 και γενικότερα τη διευκόλυνση διασταυρωτικών φορολογικών ελέγχων.

Άρθρο 58 **Μεταβατική διάταξη** **Ειδικός φόρος επί των ακινήτων**

Με τις διατάξεις του άρθρου 57 τροποποιείται το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο του ειδικού φόρου επί των ακινήτων, με αύξηση του συντελεστή φορολογίας και διεύρυνση των υπόχρεων νομικών προσώπων σε φόρο. Συνεπώς, προβλέπεται η μεταβατική διάταξη του άρθρου 58 με σκοπό την παροχή κινήτρων για τη μεταβίβαση των ακινήτων για τα οποία υπάρχει υποχρέωση δήλωσης ειδικού φόρου επί των ακινήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ **ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ**

Άρθρο 59 **Ενσωμάτωση Οδηγίας 2008/117/ΕΚ**

Γενικά

Με τις διατάξεις του άρθρου 59 ενσωματώνονται στην εθνική νομοθεσία διατάξεις της Οδηγίας 2008/117/ΕΚ, σχετικά με το χρόνο κατά τον οποίο είναι απαιτητός ο ΦΠΑ στην περίπτωση ενδοκοινοτικών συναλλαγών παράδοσης αγαθών και παροχής υπηρεσιών. Η υιοθέτηση των διατάξεων είναι αναγκαία, καθώς η εν λόγω Οδηγία ισχύει από **1.1.2010**.

Σκοπός των διατάξεων αυτών είναι ο αποτελεσματικός έλεγχος των συναλλαγών που φορολογούνται στον τόπο εγκατάστασης του λήπτη, ο οποίος πραγματοποιείται

μέσω του συστήματος VIES και ο οποίος προϋποθέτει ότι η δήλωση των συναλλαγών αυτών πρέπει να πραγματοποιείται κατά τον ίδιο χρόνο, τόσο από τον υποκείμενο που πραγματοποιεί την παράδοση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, όσο και από το λήπτη των πράξεων αυτών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αντικαθίστανται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του Κώδικα ΦΠΑ, με σκοπό, αφενός την ενσωμάτωση στο εσωτερικό δίκαιο της παραγράφου 2 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2008/117/ΕΚ και αφετέρου τη νομοτεχνική βελτίωση των εν λόγω διατάξεων, ώστε να ανταποκρίνονται πλήρως στην Οδηγία 2006/112/ΕΚ.

Οι ουσιαστικές τροποποιήσεις αφορούν:

α) στην περίπτωση προκαταβολών έναντι του τιμήματος, που αφορούν πράξεις μεταξύ της Ελλάδος και άλλων κρατών μελών, για τις οποίες ο φόρος οφείλεται κατά το χρόνο καταβολής της προκαταβολής.

β) στην περίπτωση υπηρεσιών που παρέχονται συνεχώς και η παροχή τους συνεχίζεται και μετά τη λήξη ενός ημερολογιακού έτους, για τις οποίες ο φόρος γίνεται απαιτητός τουλάχιστον κατά τη λήξη του ημερολογιακού έτους.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2, προστίθεται νέα παράγραφος 5.γ στο άρθρο 36, με την οποία ενσωματώνονται στο εσωτερικό δίκαιο οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2008/117/ΕΚ σύμφωνα με τις οποίες ο χρόνος δήλωσης των πράξεων στους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες είναι ο χρόνος που ο φόρος καθίσταται απαιτητός.

Η διάταξη αυτή έχει στόχο να υπάρχει ενιαία εφαρμογή ως προς το χρόνο δήλωσης των ενδοκοινοτικών συναλλαγών και εφαρμόζεται ήδη από τη Χώρα μας. Ωστόσο κρίνεται σκόπιμο να υπάρχει σαφής αναφορά στην εθνική νομοθεσία λόγω και του ότι στους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες περιλαμβάνεται από 1.1.2010 η ενδοκοινοτική παροχή και λήψη υπηρεσιών.

Άρθρο 60 **Ενσωμάτωση άρθρου 3 της οδηγίας 2008/8/ΕΚ**

Με τις διατάξεις του άρθρου 60 ενσωματώνονται στο εσωτερικό δίκαιο οι διατάξεις του άρθρου 3 της οδηγίας 2008/8/ΕΚ, των οποίων η εφαρμογή είναι υποχρεωτική για τα κράτη μέλη από **1.1.2011**.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, με τις οποίες αντικαθίσταται η παράγραφος 8 του άρθρου 14 του Κώδικα ΦΠΑ και προστίθεται νέα παράγραφος 8.α στο ίδιο άρθρο, ορίζεται ότι, όσον αφορά τις πολιτιστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, ψυχαγωγικές και παρόμοιες εκδηλώσεις, όταν αυτές παρέχονται προς υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα, μόνο το δικαίωμα πρόσβασης στις εκδηλώσεις αυτές φορολογείται στον τόπο όπου πραγματοποιούνται, ενώ όταν παρέχονται προς μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα φορολογείται στον τόπο πραγματικής εκτέλεσης το σύνολο των υπηρεσιών αυτών, όπως ισχύει και σήμερα.

Σκοπός των διατάξεων αυτών είναι η απλοποίηση των διαδικασιών επιβολής του φόρου στην περίπτωση διασυνοριακών πράξεων προς υποκείμενους στο φόρο. Με τον τρόπο αυτό, οι υποκείμενοι στο φόρο που δεν είναι εγκατεστημένοι στο κράτος στο οποίο πραγματοποιούνται οι εκδηλώσεις, δεν θα αναγκάζονται να υποβάλλουν αιτήματα επιστροφής ΦΠΑ που κατέβαλαν για τις εν λόγω εκδηλώσεις.

Άρθρο 61
Εναρμόνιση διατάξεων του Κώδικα ΦΠΑ με τις διατάξεις της Οδηγίας
2006/112/ΕΚ

Με τις διατάξεις του άρθρου 61 εναρμονίζονται οι διατάξεις της εσωτερικής νομοθεσίας περί ΦΠΑ με τις αντίστοιχες κοινοτικές διατάξεις της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, προκειμένου να αποφευχθεί η παραπομπή της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την πράξη προσχώρησης στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 27 του ν. 3492/2006 και προβλέπεται ότι δεν οφείλεται ΦΠΑ για υπηρεσίες οδικής βοήθειας που πραγματοποιήθηκαν πριν την τροποποίηση της περίπτωσης ιθ' της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ. Με την τροποποίηση της εν λόγω διάταξης οι υπηρεσίες οδικής βοήθειας που παρέχονται στα πλαίσια συνδρομής θεωρούνται ως ασφαλιστικές εργασίες και απαλλάσσονται από το ΦΠΑ, σύμφωνα με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου C-13/06, με την οποία κρίθηκε αντίθετη με τις κοινοτικές διατάξεις (οδηγία 2006/112/ΕΚ) εθνική ρύθμιση σύμφωνα με την οποία η παροχή οδικής βοήθειας υπάγεται στο ΦΠΑ.

Παρότι η χώρα μας συμμορφώθηκε με την ανωτέρω απόφαση, η Ε. Επιτροπή κίνησε νέα διαδικασία παράβασης εναντίον της χώρας μας για το γεγονός ότι δεν ικανοποιεί αιτήματα, των επιχειρήσεων του κλάδου, για επιστροφή ΦΠΑ που καταβλήθηκε στο δημόσιο με βάση διάταξη που είναι αντίθετη με το κοινοτικό δίκαιο.

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η δυνατότητα επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθέντων στο δημόσιο ποσών, με την προϋπόθεση ότι δεν προκύπτει αδικαιολόγητος πλουτισμός για τις επιχειρήσεις, σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Σκοπός της ρύθμισης είναι η αποφυγή της εκ νέου παραπομπής της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, για το θέμα αυτό.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 ευθυγραμμίζεται η εσωτερική νομοθεσία με την αντίστοιχη κοινοτική, όσον αφορά τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας στην παράδοση εφημερίδων και περιοδικών. Συγκεκριμένα με την υφιστάμενη διάταξη απαλλάσσεται από το ΦΠΑ το μέρος της αξίας των εφημερίδων και περιοδικών που εισπράττεται ως προμήθεια από τα πρακτορεία διανομής. Η διάταξη αυτή κρίθηκε αντίθετη με την κοινοτική νομοθεσία και σκοπός της ρύθμισης είναι η αποφυγή της παραπομπής της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Παράλληλα, για τη διασφάλιση των συμφερόντων του δημοσίου και την απλοποίηση της διαδικασίας απόδοσης του φόρου από τους λιανοπωλητές εφημερίδων και περιοδικών, προβλέπεται η είσπραξη του φόρου που αναλογεί στην τελική τιμή των αγαθών αυτών. Προβλέπεται επίσης η καταβολή του φόρου στην πηγή, δηλαδή από τις εκδοτικές και εισαγωγικές επιχειρήσεις ή από τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν ενδοκοινοτική απόκτηση αυτών.

Άρθρο 62
Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα ΦΠΑ

Με τις διατάξεις του άρθρου 62 επέρχονται τροποποιήσεις στις διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ, όπως κυρώθηκε με το ν. 2859/2000 και ισχύει.

Με την παράγραφο 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 6 του άρθρου 21, με το οποίο προβλέπεται ότι το 0,5 της μονάδας στρογγυλοποιείται στην ανώτερη ακέραια μονάδα, με σκοπό τη σαφήνεια όσον αφορά την εφαρμογή της διάταξης αυτής. Σημειώνεται ότι με τον ίδιο τρόπο εφαρμόζεται η διάταξη και σήμερα, με βάση τη γενικώς παραδεκτή θεωρία.

Με την παράγραφο 2 αντικαθίσταται η περίπτωση δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 22. Με τη διάταξη αυτή προβλέπεται ότι η απαλλαγή της νοσοκομειακής και ιατρικής περίθαλψης και διάγνωσης, περιορίζεται στην περίπτωση που οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου και από λοιπούς οργανισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι η ενίσχυση των οργανισμών δημόσιας υγείας, καθώς και των οργανισμών που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές χωρίς κερδοσκοπικό σκοπό.

Με την παράγραφο 3 καταργείται η απαλλαγή από ΦΠΑ των δικηγόρων, συμβολαιογράφων, άμισθων υποθηκοθυλάκων και δικαστικών επιμελητών, με σκοπό την εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με τα λοιπά κράτη μέλη, καθώς και την αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην περίπτωση παροχής παρόμοιων υπηρεσιών από επαγγελματίες που υπάγονται στο φόρο.

Με την παράγραφο 4 καταργείται η απαλλαγή από το ΦΠΑ της παροχής υπηρεσιών από συγγραφείς, καλλιτέχνες και ερμηνευτές έργων τέχνης προς άλλους υποκείμενους στο φόρο. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι η ομαλότερη λειτουργία του συστήματος ΦΠΑ και η αποφυγή κινδύνων καταστρατήγησης, χωρίς να επέρχεται πρόσθετη επιβάρυνση των τελικών καταναλωτών.

Με την παράγραφο 5 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 34 καθόσον έχουν παρατηρηθεί παρερμηνείες με αποτέλεσμα να μην εφαρμόζεται ομοιόμορφα η διάταξη. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι να καταστεί σαφές ότι η επιστροφή ΦΠΑ αφορά, σε κάθε περίπτωση, ποσό φόρου που καταβλήθηκε στο δημόσιο αχρεώστητα, είτε εξ αρχής, είτε εξ επιγενόμενου λόγου.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 αντικαθίστανται οι περιπτώσεις δ' της παραγράφου 5 και ε' της παραγράφου 6 του άρθρου 36 του Κώδικα ΦΠΑ, όπως ισχύει με σκοπό τη νομοτεχνική βελτίωση της εθνικής νομοθεσίας.

Με την παράγραφο 8 ορίζεται ότι οι ανωτέρω παράγραφοι 6 και 7 ισχύουν από 1.1.2010, ώστε η εθνική μας νομοθεσία να ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις αντίστοιχες κοινοτικές διατάξεις.

Με την παράγραφο 9 προστίθεται παράγραφος 9.α στο άρθρο 39 του Κώδικα ΦΠΑ, με την οποία δίνεται δυνατότητα σε μικρές επιχειρήσεις που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς του ίδιου άρθρου να επιλέξουν την ένταξή τους στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, με τήρηση βιβλίου εσόδων εξόδων και έκδοση αποδείξεων, κατά τη διάρκεια του έτους και ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον προσδιορισμό των ακαθαρίστων εσόδων, λόγω της αλλαγής του καθεστώτος.

Με την παράγραφο 10 αντικαθίσταται η παράγραφος 10 του άρθρου 39 με σκοπό τη ρύθμιση θεμάτων για τον προσδιορισμό των ακαθαρίστων εσόδων που ανακύπτουν από την προβλεπόμενη μετάταξη των μικρών επιχειρήσεων στο κανονικό καθεστώς με τήρηση βιβλίου εσόδων εξόδων και έκδοση αποδείξεων λιανικής πώλησης, κατά την έναρξη διαχειριστικής περιόδου.

Με την παράγραφο 11 αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 11 του άρθρου 39 που αφορά την υποχρέωση υποβολής δήλωσης αποθεμάτων μετάταξης, στην περίπτωση διενέργειας απογραφής, υποχρεωτικά ή προαιρετικά, κατά την αλλαγή καθεστώτος ΦΠΑ. Πρόκειται για τεχνικής φύσης τροποποίηση που προκύπτει από την προσθήκη της παραγράφου 9.α στο άρθρο αυτό (ανωτέρω παράγραφος 9).

Με την παράγραφο 12 αυξάνεται ο συντελεστής επιστροφής ΦΠΑ στους αγρότες του ειδικού καθεστώτος από 7% και 4% σε 11%. Ο νέος αυξημένος συντελεστής ισχύει για τις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων και παροχή αγροτικών υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από 1.1.2009, δηλαδή θα εφαρμοστεί και για τις αιτήσεις επιστροφής που θα υποβληθούν κατά το τρέχον έτος.

Με την παράγραφο 13 αντικαθίστανται οι παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ. Ειδικότερα:

Η παράγραφος 3 περιλαμβάνει τις ίδιες διατάξεις της υφιστάμενης παραγράφου 4, χωρίς καμία τροποποίηση.

Με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 ορίζεται ότι οι αγρότες που πωλούν τα προϊόντα τους από λαϊκές αγορές ή πλανοδίως υπάγονται υποχρεωτικά στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ από την ημερομηνία που θα υπάρχει υποχρέωση για την τήρηση βιβλίου εσόδων εξόδων και έκδοση αποδείξεων από τους εμπόρους που πωλούν αγροτικά προϊόντα σε λαϊκές αγορές ή πλανοδίως. Σκοπός της διάταξης είναι η εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης, μεταξύ εμπόρων και αγροτών που πραγματοποιούν ίδιες πράξεις.

Με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 ορίζεται ότι δεν έχουν δικαίωμα επιστροφής φόρου με τους κατ' αποκοπή συντελεστές, οι αγρότες που παράλληλα με την αγροτική τους παραγωγή:

α) πωλούν τα προϊόντα παραγωγής τους από δικό τους κατάστημα, ή εξάγουν τα προϊόντα τους σε τρίτες χώρες ή πραγματοποιούν παραδόσεις των προϊόντων τους σε άλλο κράτος μέλος,

β) πωλούν αγροτικά προϊόντα παραγωγής τους, ύστερα από επεξεργασία που μπορεί να προσδώσει σ' αυτά χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων,

γ) ασκούν παράλληλα και άλλη οικονομική δραστηριότητα, για την οποία έχουν υποχρέωση να τηρούν βιβλία δεύτερης ή ανώτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Με το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 ορίζεται ότι οι αγρότες που πωλούν τα προϊόντα τους από δικό τους κατάστημα ή μετά από επεξεργασία, εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς του φόρου για τις δραστηριότητες αυτές και υποχρεούνται στην έκδοση ειδικού στοιχείου για την παράδοση των προϊόντων τους από την αγροτική εκμετάλλευση στην εμπορική δραστηριότητα. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και με τις υφιστάμενες διατάξεις.

Με τις παραγράφους 5 και 6 ρυθμίζονται θέματα που ανακύπτουν από την υποχρεωτική ένταξη στο κανονικό καθεστώς των αγροτών που πωλούν την παραγωγή τους από λαϊκές αγορές ή πλανοδίως.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 14 αντικαθίσταται το άρθρο 57 του Κώδικα ΦΠΑ προκειμένου να συμπληρωθούν και να διευκρινιστούν οι διατάξεις σχετικά με την παραγραφή υπέρ και κατά του δημοσίου.

Οι παράγραφοι 1 και 2 του νέου άρθρου 57 αποτελούν στην ουσία επανάληψη των προηγούμενων διατάξεων με την διαφορά ότι ορίζεται πλέον σαφώς ο χρόνος εντός του οποίου μπορεί να κοινοποιηθεί πράξη προσδιορισμού του φόρου η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κώδικα ΦΠΑ, δηλαδή πράξη που εκδίδεται κατόπιν προσωρινού ελέγχου, καθώς και πράξη προσδιορισμού του φόρου κατόπιν τακτικού ή προσωρινού ελέγχου σε βάρος υποχρέων για υποβολή έκτακτης δήλωσης οι οποίοι όμως δεν έχουν υποχρέωση για υποβολή εκκαθαριστικής. Έτσι με τις διατάξεις της παραγράφου 1 ορίζεται ότι κοινοποίηση πράξης προσδιορισμού του φόρου, η οποία εκδίδεται κατόπιν τακτικού ή προσωρινού ελέγχου (αρθ. 49 και 50 αντίστοιχα), δεν μπορεί να γίνει ύστερα από πάροδο πενταετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο λήγει η προθεσμία για την υποβολή της εκκαθαριστικής

δήλωσης ή της έκτακτης δήλωσης στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει υποχρέωση για υποβολή εκκαθαριστικής ή η προθεσμία για την υποβολή της αίτησης επιστροφής από τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41. Σύμφωνα δε με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, κατ' εξαίρεση των διατάξεων της παραγράφου 1, μπορεί να κοινοποιηθεί πράξη και μετά την πάροδο πενταετίας, όχι όμως και μετά την πάροδο δεκαετίας εφόσον:

- α) δεν υποβλήθηκε εκκαθαριστική δήλωση ή έκτακτη στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει υποχρέωση για υποβολή εκκαθαριστικής,
- β) η μη άσκηση του δικαιώματος του δημοσίου για την επιβολή του φόρου, εν όλω ή εν μέρει, οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη από πρόθεση του υπόχρεου στο φόρο με σύμπραξη του αρμόδιου φορολογικού οργάνου,
- γ) αφορά συμπληρωματική πράξη που προβλέπει η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 49.

Περαιτέρω τροποποιείται η παράγραφος 3 με την οποία διευκρινίζονται οι διατάξεις της παραγραφής στις περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής εκκαθαριστικής ή έκτακτης δήλωσης δεδομένου ότι υπήρχε ασάφεια ως προς το χρόνο παραγραφής στις περιπτώσεις αυτές. Το δικαίωμα του δημοσίου για την κοινοποίηση των πράξεων των άρθρων 49 και 50 παρατείνεται ή αναβιώνει αναλόγως, ώστε ο υπολειπόμενος χρόνος για την παραγραφή του δικαιώματος του δημοσίου προς επιβολή φόρου να μην είναι μικρότερος των τριών ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου υποβλήθηκε η δήλωση. Με αυτόν τον τρόπο αυτό καλύπτεται το νομικό κενό που υπήρχε έως τώρα.

Η παράγραφος 4 παραμένει ως είχε.

Με την παράγραφο 5 του νέου άρθρου 57 εισάγονται διατάξεις για την παραγραφή της αξίωσης κατά του δημοσίου προς επιστροφή του φόρου, για την οποία γινόταν εφαρμογή των διατάξεων του ν.2362/95 περί δημοσίου λογιστικού. Οι διατάξεις αυτές όμως δεν κάλυπταν όλες τις περιπτώσεις και εδημιουργούντο παρερμηνείες. Με τις εισαγόμενες διατάξεις διατηρείται ο ίδιος χρόνος παραγραφής της αξίωσης κατά του δημοσίου όπως ορίζεται στις διατάξεις του δημοσίου λογιστικού (τριετία) για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων φόρων, διευκρινίζεται όμως το σημείο έναρξης του χρόνου αυτού σε κάθε περίπτωση (ακόμη και στις περιπτώσεις που δεν υποβλήθηκε καθόλου δήλωση ή η υποβολή της σχετικής δηλώσεως έγινε εκπροθέσμως).

Τέλος η παραπομπή στις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 84 του κώδικα φορολογίας εισοδήματος σχετικά με την αναβίωση της αξίωσης κατά του δημοσίου σε περίπτωση κοινοποίησης πράξεως προσδιορισμού του φόρου, η οποία προστέθηκε ως παράγραφος 5 στο άρθρο 57 του κώδικα ΦΠΑ με την παράγραφο 1 του άρθρου 28 του ν.3634/2008 (ΦΕΚ 9^Α), καταργείται καθ' όσον δεν είναι εφικτή ανάλογη εφαρμογή στον ΦΠΑ και για τον λόγο αυτό εισάγεται αυτούσια διάταξη με την οποία ορίζονται οι περιπτώσεις καθώς και ο χρόνος αναβίωσης του δικαιώματος. Έτσι η αξίωση κατά του δημοσίου προς επιστροφή φόρου, αναβιώνει από της κοινοποίησεως πράξεως προσδιορισμού του φόρου, για ίσο χρόνο (τριετία), εφ' όσον έχει υποβληθεί αίτημα προς επιστροφή πριν το χρόνο παραγραφής της αξίωσης, συμπληρώθηκε δε ο χρόνος παραγραφής, χωρίς την ικανοποίηση του αιτήματος ή την αιτιολογημένη απόρριψη αυτού, από υπαιτιότητα του δημοσίου.

Με την παράγραφο 15 αντικαθίσταται ο τίτλος του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, λόγω της αύξησης των συντελεστών που πραγματοποιήθηκε με το ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40/Α/15.3.2010). Πρόκειται για νομοτεχνικής φύσης τροποποίηση.

Με την παράγραφο 16 υπάγεται στο μειωμένο συντελεστή η παροχή θέρμανσης μέσω δικτύου (τηλεθέρμανση), με σκοπό την προώθηση φιλικών προς το

περιβάλλον μορφών ενέργειας.

Με την παράγραφο 17 καταργείται ο μειωμένος συντελεστής στη χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων. Η ρύθμιση αυτή έχει στόχο την ευθυγράμμιση της εθνικής νομοθεσίας με τις κοινοτικές διατάξεις, καθώς η υφιστάμενη ρύθμιση για εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή στην περίπτωση που η χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων γίνεται από επαγγελματίες αθλητές κρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως αντίθετη με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/12/EK και κίνησε διαδικασία παράβασης εναντίον της χώρας μας.

Με τις παραγράφους 18 και 19 γίνεται τεχνικού επιπέδου προσαρμογή, η οποία προκύπτει από την αύξηση του συντελεστή επιστροφής στους αγρότες.

Άρθρο 63 **Κατάργηση τμηματικής καταβολής ΦΠΑ**

Με το άρθρο 63 καταργείται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής ΦΠΑ που υιοθετήθηκε με την από 16.9.2009 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 181/Α'), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3814/12.1.2010 (ΦΕΚ 3/Α'), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 3814/12.1.2010 (ΦΕΚ 3/Α'). Η διάταξη αυτή ισχύει για πράξεις που πραγματοποιούνται από 1.1.2011 και εφεξής.

Άρθρο 64 **Ειδικός Φόρος Ιδιωτικών Πλοίων Αναψυχής**

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 8 του παρόντος άρθρου, γίνονται οι επιμέρους αναγκαίες νομοθετικές προσαρμογές στο άρθρο 2 του ν. 3790/2009, με σκοπό την επιβολή ειδικού φόρου υπέρ του Δημοσίου ο οποίος βαρύνει όλα τα ιδιωτικά πλοία αναψυχής, όπως αυτά ορίζονται από το άρθρο 1 του ν. 2743/1999.

Ο ειδικός φόρος επιβάλλεται μόνον εφόσον τα ιδιωτικά πλοία αναψυχής παραμένουν στην ελληνική Επικράτεια για συνολικό χρονικό διάστημα άνω των εξήντα (60) ημερών στη διάρκεια του ημερολογιακού έτους. Όπως συνάγεται από τη διατύπωση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3790/2009, ο ειδικός φόρος δεν επιβάλλεται σε ιδιωτικά πλοία αναψυχής με ξένα σημαία τα οποία βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια αποκλειστικά για το σκοπό μετατροπής, επισκευής ή συντήρησης αυτών.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εξαιρούνται από την επιβολή του ειδικού αυτού φόρου τα κατά τις κείμενες διατάξεις επαγγελματικά σκάφη αναψυχής, προκειμένου να μην πληγεί ο χώρος του θαλάσσιου τουρισμού.

Παράλληλα θα επανεξετασθεί συνολικά το πλαίσιο του χαρακτηρισμού των σκαφών αναψυχής ως επαγγελματικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ**

Άρθρο 65 **Διευκολύνσεις Τμηματικής Καταβολής**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται η απλούστευση των διαδικασιών των χορηγούμενων διευκολύνσεων, η αποσυμφόρηση των μέχρι

σήμερα αρμόδιων οργάνων χορήγησης αυτών, με στόχο την ταχύτερη αντιμετώπιση – εξυπηρέτηση του πολίτη, μέσω της άμεσης εξέτασης των αιτημάτων του, αποσκοπώντας παράλληλα στην επιτάχυνση της διαδικασίας είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών από τη φορολογική Διοίκηση, αλλά και η παροχή κινήτρου για την άμεση εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Ειδικότερα προτείνεται :

α) η κατάργηση της παραγράφου 3 του άρθρου 13 του ν.2648/98 και η ενσωμάτωση αυτής ως παραγράφου 2 α,β στο υπό αντικατάσταση άρθρο 19 του ν. 2648/98

β) η αντικατάσταση των διατάξεων των άρθρων 14, 18 και 19 του ν.2648/98 ΦΕΚ 238 Α',

Συγκεκριμένα:

1. Με την αντικατάσταση του άρθρου 14 ν. 2648/98 επανακαθορίζεται η αρμοδιότητα των οργάνων, που εξετάζουν τόσο αιτήματα διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής, όσο και επανεξέτασης αυτών, για αύξηση του αριθμού των δόσεων ανάλογα με το ύψος της βασικής βεβαιωμένης οφειλής, με εκχώρηση αρμοδιοτήτων στις περιφερειακές υπηρεσίες, με την αύξηση του ύψους του ποσού της βασικής οφειλής για τη χορήγηση διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής όσο και επανεξέτασης αυτής. Επίσης εισάγεται η αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων να χορηγούν αναστολή πληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών, σε περίπτωση που η οικονομική κατάσταση του οφειλέτη δεν του επιτρέπει να καταβάλλει ούτε την πρώτη δόση της διευκόλυνσης. Ειδικότερα :

I. Αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής είναι σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1,:

α) ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου, για βασική βεβαιωμένη οφειλή μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, από διακόσιες χιλιάδες ευρώ (200.000) που ισχύει σήμερα,

β) επιτροπή, που συγκροτείται από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου, ως πρόεδρο και μέλη το νόμιμο αναπληρωτή του και τον προϊστάμενο του δικαστικού τμήματος ή του αντίστοιχου γραφείου, για βασική βεβαιωμένη οφειλή που υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, και μέχρι τις οκτακόσιες χιλιάδες (800.000) ευρώ, ενώ μέχρι σήμερα τα αντίστοιχα ποσά είναι από διακόσιες χιλιάδες (200.000) και μέχρι τις εξακόσιες χιλιάδες ευρώ (600.000).

γ) Ο Υπουργός Οικονομικών, μετά από γνωμοδότηση της επιτροπής του άρθρου 15 του ν. 2648/98 για βασική βεβαιωμένη οφειλή, που υπερβαίνει το ποσό των οκτακοσίων χιλιάδων ευρώ (800.000), ενώ μέχρι σήμερα η αρμοδιότητα αυτή είναι από εξακόσιες χιλιάδες ευρώ (600.000).

II. Για την επανεξέταση αιτήματος αύξησης του αριθμού των δόσεων της πρώτης διευκόλυνσης λόγω αντικειμενικής οικονομικής αδυναμίας του οφειλέτη προτείνεται με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού:

α) η προαναφερθείσα επιτροπή που συγκροτείται στη Δ.Ο.Υ. ή το Τελωνείο για βασική βεβαιωμένη οφειλή μέχρι του ποσού των τριακοσίων χιλιάδων ευρώ (300.000), ενώ μέχρι σήμερα αρμόδιο όργανο για την εξέταση οποιουδήποτε αιτήματος επανεξέτασης, ανεξαρτήτως ύψους ποσού βασικής οφειλής για αύξηση του αριθμού δόσεων χορηγηθείσας διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής είναι ο Υπουργός Οικονομικών μετά από γνωμοδότηση της επιτροπής του άρθρου 15 του ν. 2648/98.

β) ο Υπουργός Οικονομικών μετά από γνωμοδότηση της επιτροπής του άρθρου 15 του ν. 2648/98 για βασική βεβαιωμένη οφειλή άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ.

III. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 3 του άρ. 14 εισάγεται νέος θεσμός της **διοικητικής αναστολής πληρωμής** ληξιπροθέσμων οφειλών προς το Δημόσιο. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού παρέχουν τη δυνατότητα αποκλειστικά και μόνο στον αιτούντα (οφειλέτη ή συνυπόχρεο ή εγγυητή ή ευθυνόμενο καθ' οιονδήποτε τρόπο, όπως π.χ. ποινικά υπεύθυνο), που έχει αποδεδειγμένα περιέλθει σε πρόσκαιρη οικονομική αδυναμία, να μεταθέσει για μια και μόνο φορά το χρόνο εκπλήρωσης μέρους ή του συνόλου ληξιπροθέσμων οφειλών του προς το Δημόσιο για διάστημα μέχρι πέντε μηνών. Η κατά τα ανωτέρω διοικητική αναστολή πληρωμής περιλαμβάνει και την περίπτωση αναστολής συνέχισης διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, πλην της κατάσχεσης στα χέρια τρίτων. Η ανωτέρω αναστολή (πληρωμής) δεν χορηγείται κατά τη διάρκεια ισχύουσας διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής.

Ο αιτών οφείλει να αποδείξει την ακρίβεια των προβαλλομένων λόγων αναστολής, υποβάλλοντας με την αίτησή του στο αρμόδιο όργανο τα στοιχεία που αποδεικνύουν την οικονομική του αδυναμία. Η έκδοση θετικής απόφασης επί του αιτήματος δύναται να ανακληθεί από το αρμόδιο όργανο, εφόσον παύσουν να ισχύουν οι προϋποθέσεις χορήγησης αυτής.

Η αναστολή πληρωμής παρέχει τα ευεργετήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του ν.2648/1998 (ΦΕΚ 238 Α') μόνο στον αιτούντα και όχι στα τυχόν συνυπόχρεα από κάθε αιτία κατά τα ανωτέρω πρόσωπα, ενώ το Δημόσιο διατηρεί τα δικαιώματα του κατά τις διατάξεις του άρθρου 20 του ιδίου νόμου, τόσο ως προς τον αιτούντα όσο και ως προς τα λοιπά ευθυνόμενα πρόσωπα.

Με την αναστολή πληρωμής των χρεών, αναστέλλεται η παραγραφή αυτών για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο για τον οποίο χορηγήθηκε στον υπόχρεο και στον καθ' οιονδήποτε τρόπο συνυπόχρεο ή υπεύθυνο κατά την τελευταία διετία της παραγραφής και δεν συμπληρώνεται πριν την πάροδο έτους από τη λήξη αυτής. Η κατά τα ανωτέρω αναστολή της παραγραφής ως προς τον ένα εξ αυτών ενεργεί και κατά των λοιπών.

IV. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού καθορίζεται το ύψος της οφειλής, για τον προσδιορισμό του αρμόδιου οργάνου εξέτασης του αιτήματος διευκόλυνσης, επανεξέτασης ή αναστολής που θεωρείται το σύνολο των βεβαιωμένων οφειλών όπως αυτό διαμορφώνεται την ημέρα υποβολής της αίτησης, χωρίς τις προσαυξήσεις του άρθρου 6 του ν.δ. 356/74.

2. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 65 προτείνεται η αντικατάσταση των διατάξεων του άρθρου 18 του ν. 2648/1998 για τον επανακαθορισμό των ακόλουθων ζητημάτων:

I. Προϋποθέσεις εξέτασης αιτήματος χορήγησης διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, όπου ορίζεται ότι απαιτείται:

α) υποβολή αίτησης από τον οφειλέτη, στην οποία πρέπει να αναφέρονται και οι λόγοι για τους οποίους ζητείται η διευκόλυνση.

β) καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου σε ποσοστό πέντε τοις χιλίοις (5‰) επί της βασικής οφειλής για την οποία ζητείται η διευκόλυνση. Το ύψος του παραβόλου δεν μπορεί να υπερβεί τα χίλια (1.000) ευρώ από εννιακόσια (900) ευρώ που είναι σήμερα.

II. Υπαγόμενες οφειλές :

Στη διευκόλυνση υπάγεται το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Εφόσον κατά την υποβολή της αίτησης υφίστανται στην ίδια οφειλή για την οποία ζητείται διευκόλυνση και μη ληξιπρόθεσμες δόσεις αυτής, το ποσόν αυτών περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στην απόφαση της διευκόλυνσης. Επιπλέον, αν υπάρχει οφειλή που η περιοδικότητα καταβολής των κατά νόμο δόσεων είναι μεγαλύτερη του μήνα, οι μη ληξιπρόθεσμες δόσεις αυτής συμπεριλαμβάνονται στην διευκόλυνση, εφόσον ζητηθεί από τον οφειλέτη. Στις δόσεις που προκύπτουν από το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας των κριτηρίων του οφειλέτη, προστίθεται ο αριθμός των δόσεων που δεν είναι ληξιπρόθεσμες. Αν υπάρχουν δύο ή περισσότερες οφειλές με μη ληξιπρόθεσμες δόσεις, προστίθεται ο αριθμός των δόσεων της οφειλής με τις περισσότερες μη ληξιπρόθεσμες δόσεις. Ο συνολικός αριθμός των δόσεων της διευκόλυνσης δεν μπορεί να υπερβεί τις σαράντα οκτώ.

III. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 3 του αντικαθιστούμενου άρθρου 18 καθορίζεται πόσες φορές και σε πόσες δόσεις μπορεί να χορηγηθεί διευκόλυνση για την ίδια οφειλή, ήτοι:

Μέγιστος αριθμός χορηγούμενων διευκολύνσεων για την ίδια οφειλή τρεις.

α) Πρώτη διευκόλυνση τμηματικής καταβολής.

Ο αριθμός των δόσεων της πρώτης διευκόλυνσης για όλα τα αρμόδια όργανα καθορίζεται με βάση το άθροισμα των συντελεστών αξιολόγησης των κριτηρίων του άρθρου 17 του ν.2648/98.

β) Δεύτερη διευκόλυνση τμηματικής καταβολής.

Η δεύτερη διευκόλυνση μπορεί να χορηγηθεί μετά την απώλεια της πρώτης και ο αριθμός των δόσεων αυτής καθορίζεται για όλα τα αρμόδια όργανα με την ίδια ως άνω διαδικασία. Η πρώτη δόση όμως αυτής θα είναι τουλάχιστον ίση με ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της οφειλής για την οποία ζητήθηκε η δεύτερη διευκόλυνση.

γ) Τρίτη διευκόλυνση τμηματικής καταβολής.

Η τρίτη διευκόλυνση μπορεί να χορηγηθεί μετά την απώλεια της δεύτερης, με προϋπόθεση όμως την κατάθεση εγγυητικής επιστολής πιστωτικού ιδρύματος με την οποία θα διασφαλίζεται η πληρωμή των δόσεων αυτής. Η εγγυητική επιστολή θα καταπίπτει υπέρ του δημοσίου για την εξόφληση του συνόλου του οφειλόμενου ποσού της διευκόλυνσης σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης πληρωμής μιας δόσης της διευκόλυνσης. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον καταθέτη με την πληρωμή και της τελευταίας δόσης της διευκόλυνσης. Ο αριθμός των δόσεων της τρίτης διευκόλυνσης δεν μπορεί να υπερβεί τον εναπομείναντα αριθμό των δόσεων της δεύτερης διευκόλυνσης. Η πρώτη δόση αυτής θα είναι τουλάχιστον ίση με ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της οφειλής για την οποία ζητήθηκε η τρίτη διευκόλυνση.

IV. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ.4 του αντικαθιστούμενου άρθρου ορίζεται ότι σε κάθε περίπτωση χορήγησης διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής για αναστολή μέτρου είσπραξης ή για χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας μπορεί να τίθεται αυξημένο ποσό πρώτης δόσης, πέραν των οριζόμενων, κατά την κρίση του οργάνου που τη χορηγεί.

V. Απώλεια διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής.

Ο οφειλέτης εκπίπτει του ευεργετήματος της διευκόλυνσης με την μη καταβολή τριών συνεχών μηνιαίων δόσεων αυτής. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση μη καταβολής της προτελευταίας ή της τελευταίας δόσης της διευκόλυνσης, εφόσον

παρέλθει αντίστοιχο χρονικό διάστημα (ήτοι καθυστέρηση καταβολής της προτελευταίας ή της τελευταίας δόσης πέραν των τριών συνεχών μηνών).

VI. Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του αντικαθιστούμενου άρθρου καθορίζονται θέματα επανεξέτασης χορηγηθείσας διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, ήτοι:

Επανεξέταση αιτήματος αύξησης του αριθμού των δόσεων επιτρέπεται μόνο κατά την διάρκεια της πρώτης διευκόλυνσης, η απόφαση δε αυτή θεωρείται συνέχεια της πρώτης διευκόλυνσης.

Η κατάθεση της σχετικής αίτησης επιτρέπεται άπαξ, και μέσα σε δύο μήνες από την τελευταία εμπρόθεσμη καταβολή δόσης της πρώτης διευκόλυνσης.

Μαζί με την αίτηση υποβάλλονται και τα στοιχεία που αποδεικνύουν την αντικειμενική αδυναμία συμμόρφωσης του οφειλέτη στην πρώτη διευκόλυνση.

Υποβολή δεύτερης αίτησης επανεξέτασης διευκόλυνσης για την ίδια οφειλή απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Ο αριθμός των δόσεων της πρώτης διευκόλυνσης, της οποίας ζητήθηκε η επανεξέταση, μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου, να αυξηθεί μέχρι του τριπλασίου, κατ' ανώτατο όριο, του αθροίσματος των συντελεστών αξιολόγησης των κριτηρίων του άρθρου 17, αλλά ο συνολικός αριθμός των δόσεων, δεν μπορεί να υπερβεί τις σαράντα οκτώ (48).

Κατά την εκτέλεση της απόφασης, επί αιτήματος επανεξέτασης πρώτης διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, αφαιρείται ο αριθμός των δόσεων που έχουν ήδη καταβληθεί και το ποσό της νέας δόσης καθορίζεται επί του εναπομείναντος ανείσπρακτου υπολοίπου.

Επανεξέταση αιτήματος διευκόλυνσης για αύξηση αριθμού δόσεων δεν επιτρέπεται για οφειλές από παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους, όπως Φ.Π.Α., Φ.Μ.Υ., Φ.Κ.Ε., κ.λπ., καθώς και για οφειλές από φόρο εισοδήματος που προκύπτει από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών ή νομικών προσώπων για το τρέχον, κάθε φορά, οικονομικό έτος.

Το αίτημα για επανεξέταση πρώτης διευκόλυνσης για οφειλές της προηγούμενης παραγράφου εξετάζεται μόνο στην περίπτωση που κατατίθεται εγγυητική επιστολή πιστωτικού ιδρύματος με την οποία θα διασφαλίζεται η πληρωμή των δόσεων αυτής. Η εγγυητική επιστολή θα καταπίπτει υπέρ του δημοσίου για την εξόφληση του συνόλου του οφειλόμενου ποσού της διευκόλυνσης σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης πληρωμής μιας δόσης της διευκόλυνσης. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον καταθέτη με την πληρωμή και της τελευταίας δόσης της διευκόλυνσης.

3) Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 65 προτείνεται η αντικατάσταση των διατάξεων του άρθρου 19 του ν. 2648/1998 για τον επανακαθορισμό των ευεργετημάτων του οφειλέτη όταν αυτός συμμορφώνεται σε χορηγούμενη διευκόλυνση τμηματικής καταβολής, και συγκεκριμένα:

1. Με τις διατάξεις της παρ.1 του αντικαθιστούμενου άρθρου ορίζονται τα ευεργετήματα ως προς τα μέτρα είσπραξης:

α) καθιστά τον οφειλέτη και τους κατά οποιονδήποτε τρόπο συνυποχρέους, περιλαμβανομένων και των εγγυητών, ενήμερους για τα χρέη προς το Δημόσιο και χορηγείται σε αυτούς αποδεικτικό ενημερότητας για κάθε χρήση, με την προϋπόθεση ότι έχουν καταβληθεί όλες οι δόσεις της διευκόλυνσης μέχρι την ημερομηνία χορήγησης του αποδεικτικού, πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 26 ν.1882/90 και δεν υφίστανται άλλες δεσμεύσεις χορήγησής του, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 20 του ν.2648/98,

β) αναστέλλει τη λήψη ή την εκτέλεση κάθε μέτρου σε βάρος του οφειλέτη με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 20 του ν.2648/98,

γ) αναστέλλει την εκτέλεση του μέτρου που προβλέπεται από το άρθρο 7 του ν.2120/1993 (ΦΕΚ 24 Α), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 παρ.3 ν.2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α),

δ) αναστέλλονται οι διαδικασίες κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 25 του ν.1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α') όπως ισχύει σήμερα, περί ποινικής δίωξης, καθώς και της παραγράφου 10 του άρθρου 22 του ν.2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α') περί προσωποκράτησης.

2. Με τις διατάξεις της παρ.2 του αντικαθιστούμενου άρθρου ορίζεται η οικονομική ωφέλεια που παρέχεται κατά την πρώτη διευκόλυνση στους οφειλέτες που είναι απόλυτα συνεπείς στην καταβολή των δόσεων της πρώτης διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, ήτοι η μη πληρωμή των προσαυξήσεων ως ακολούθως:

α) κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν το ποσό της κάθε δόσης της διευκόλυνσης από την ημέρα χορήγησης αυτής και μετά,

β) του συνόλου των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν την τελευταία δόση της διευκόλυνσης, μέχρι του ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) των συνολικών προσαυξήσεων της οφειλής.

3. Με τις διατάξεις της παρ.3 του αντικαθιστούμενου άρθρου ορίζεται το ευεργέτημα που παρέχεται στους οφειλέτες που θα καταθέτουν εγγυητική επιστολή, ταυτόχρονα με τη χορήγηση οποιασδήποτε διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής αναγνωρισμένου στην Ελλάδα πιστωτικού ιδρύματος, η οποία θα καταπίπτει υπέρ του δημοσίου για την εξόφληση του συνόλου του οφειλόμενου ποσού της διευκόλυνσης, σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης πληρωμής μίας δόσης της διευκόλυνσης, της απαλλαγής της πληρωμής των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν το ποσό όλων των δόσεων της διευκόλυνσης από την ημέρα χορήγησης αυτής και μετά.

Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον καταθέτη με την πληρωμή και της τελευταίας δόσης της διευκόλυνσης.

4. Με τις διατάξεις της παρ.4 του αντικαθιστούμενου άρθρου παρέχεται στον οφειλέτη, ο οποίος θα υποβάλει σχετικό αίτημα και προβεί στην εφάπαξ εξόφληση του συνόλου των ληξιπρόθεσμων οφειλών του, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί την ημέρα υποβολής της αίτησης, συμπεριλαμβανομένων και των υπολοίπων δόσεων διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής, έκπτωση ποσοστού 40% των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, που αναλογούν στο ποσό αυτό. Οι σχετικές διατάξεις ισχύουν και στην περίπτωση απευθείας εξόφλησης της οφειλής, μέσω δανείου από αναγνωρισμένο στην Ελλάδα πιστωτικό ίδρυμα. Η διάταξη αυτή είναι διαρκούς χαρακτήρα και παρέχει την ευχέρεια σε οφειλέτες που βελτιώνεται η οικονομική τους κατάσταση να εξοφλούν τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους με κίνητρο την απαλλαγή τους από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, κατά ποσοστό 40%.

Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει ένα μήνα μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 66

Μεταβατική Διάταξη Καταβολής Εφάπαξ Ληξιπρόθεσμων Οφειλών

Με τις νέες διατάξεις του άρθρου 66, που είναι μεταβατικές, προτείνεται η εφάπαξ εξόφληση, μέχρι τις 29 Απριλίου 2010 βεβαιωμένων και ληξιπρόθεσμων οφειλών

έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009 στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες και τα Τελωνεία, με ποσοστιαία απαλλαγή από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής (σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και εξήντα τοις εκατό (60%) κατά περίπτωση) με επιδίωξη την άμεση είσπραξη ληξιπρόθεσμων χρεών, και την αύξηση των εσόδων του Κράτους, με ταυτόχρονη μείωση του κόστους είσπραξης, αφού θα απεμπλακούν οι αρμόδιες υπηρεσίες από διαδικασίες και μέτρα που μέχρι σήμερα δεν είχαν επιφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Ειδικότερα, ο οφειλέτης ή οποιοδήποτε συνυπόχρεο για την οφειλή πρόσωπο, μπορεί να ζητήσει να εξοφλήσει εφάπαξ:

α) τις οφειλές του προς το Δημόσιο, βεβαιωμένες στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ) και τα Τελωνεία, καθώς και οφειλές υπέρ τρίτων που εισπράττονται μέσω των Δ.Ο.Υ, οι οποίες κατέστησαν ληξιπρόθεσμες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 ΦΕΚ 90 Α (Κ.Ε.Δ.Ε.), μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2009, εφόσον εξοφληθούν στο σύνολό τους εφάπαξ μέχρι και τις 29 Απριλίου 2010. Στην περίπτωση αυτή οι ανωτέρω οφειλές απαλλάσσονται κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που τις επιβαρύνουν.

β) Το σύνολο μεμονωμένης εγγραφής ή εγγραφών οφειλών, κατ' επιλογή του οφειλέτη, οι οποίες κατέστησαν ληξιπρόθεσμες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 ΦΕΚ 90 Α' (Κ.Ε.Δ.Ε.), μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2009, και εφόσον αυτές εξοφληθούν εφάπαξ μέχρι και τις 29 Απριλίου 2010, με την προϋπόθεση, ότι το ύψος της υπό εξόφληση βεβαιωμένης βασικής οφειλής θα είναι τουλάχιστον ίσο με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής βεβαιωμένης βασικής οφειλής του. Στην περίπτωση αυτή οι ανωτέρω οφειλές απαλλάσσονται κατά ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που τις επιβαρύνουν.

γ) Επιπλέον μπορούν να υπαχθούν στη ρύθμιση εφόσον το επιθυμεί ο οφειλέτης και το δηλώσει στην αίτησή του

- οι οφειλές που τελούν σε αναστολή είσπραξης,
- οι οφειλές που έχουν υπαχθεί σε διευκόλυνση τμηματικής καταβολής κατά τις διατάξεις των άρθρων 13-21 ν. 2648/98 ΦΕΚ 238 Α', όπως ισχύουν, καθώς και οι οφειλές που έχουν υπαχθεί σε οποιαδήποτε ρύθμιση, που τηρείται κατά την υποβολή του αιτήματος.

Οφειλές που δεν υπάγονται στη ρύθμιση

Δεν υπάγονται στη ρύθμιση, ακόμη και αν ζητηθεί από τον οφειλέτη, οφειλές υπέρ ξένων κρατών, καθώς και οφειλές, που από ειδικές διατάξεις, δεν επιτρέπεται να υπαχθούν.

Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει από την ημερομηνία κατάθεσής τους στη Βουλή των Ελλήνων.

Άρθρο 67 Αναγκαστική Είσπραξη Οφειλών

Με τις διατάξεις του άρθρου 67 προτείνεται :

α) Η αντικατάσταση του άρθρου 33 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974), ειδικότερα :

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 67, με την οποία αντικαθίσταται το άρθρο 33 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ), διαφοροποιούνται οι συνέπειες της παράλειψης από τον τρίτο υποβολής δήλωσης ή υποβολής αυτής εκπρόθεσμα. Συγκεκριμένα, διατηρείται το τεκμήριο της οφειλής, εκ μέρους του τρίτου, όλης της κατασχεθείσας απαίτησης του Δημοσίου κατά του καθού πλην όμως για λόγους χρηστής διοίκησης και επιεικείας, το παραπάνω τεκμήριο τώρα γίνεται μαχητό, και παρέχεται η δυνατότητα στον τρίτο να το ανατρέψει, προσβάλλοντας την εις βάρος του ταμειακή βεβαίωση και αποδεικνύοντας, ότι η οφειλή του προς τον καθού η κατάσχεση είναι ανύπαρκτη ή μικρότερη του ποσού για το οποίο έγινε κατάσχεση.

β) Η προσθήκη νέου άρθρου με αριθμό 30Α μετά το άρθρο 30 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974), ειδικότερα:

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 67, με την οποία προστίθεται νέο άρθρο στον ΚΕΔΕ και με αριθμό 30 Α, θεσπίζεται για τις κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων δυνατότητα τήρησης ειδικής διαδικασίας και συγκεκριμένα :

βα) Παρέχεται η δυνατότητα επιβολής σε βάρος περισσοτέρων του ενός οφειλετών του Δημοσίου του αναγκαστικού μέτρου της κατάσχεσης εις χείρας του πιστωτικού ιδρύματος με το ίδιο κατασχετήριο έγγραφο, καθώς και η υποβολή εκ μέρους αυτών κοινής δήλωσης τρίτου για όλους τους αναφερόμενους στο κατασχετήριο οφειλέτες.

ββ) Τα αποτελέσματα της κατάσχεσης επέρχονται με την κοινοποίηση του κατασχετηρίου εγγράφου είτε στο κεντρικό κατάστημα του πιστωτικού ιδρύματος, είτε σε οποιοδήποτε υποκατάστημα αυτού, χωρίς να απαιτούνται οι πρόσθετες διατυπώσεις και κοινοποιήσεις που προβλέπουν ειδικές διατάξεις κατά περίπτωση.

βγ) Για τη δήλωση τρίτου απαιτείται, πέραν των διατυπώσεων του άρθρου 32 του ΚΕΔΕ, και η υποβολή συνημμένου παραστατικού εγγράφου που εμφανίζει την κίνηση του λογαριασμού του κάθε οφειλέτη για διάστημα τουλάχιστον πέντε ημερών πριν την ημερομηνία επίδοσης του κατασχετηρίου εγγράφου και μιας ημέρας μετά από αυτήν, και καθορίζονται οι συνέπειες της μη υποβολής του εγγράφου αυτού.

βδ) Καθιερώνεται η υποχρέωση απόδοσης των κατασχεθέντων στην Υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση εντός δέκα ημερών από την υποβολή της δήλωσης, χωρίς την τήρηση άλλης δικαστικής ή μη διαδικασίας.

γ) Η προσθήκη νέας παραγράφου στο άρθρο 39 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974), ειδικότερα:

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 67 με την οποία προστίθεται νέα παράγραφος στο άρθρο 39 του ΚΕΔΕ, απαγορεύονται οι πλειστηριασμοί ακινήτων σε τιμή κατώτερη της αντικειμενικής αξίας τους, ώστε να αποτρέπονται οι εκποιήσεις ακινήτων σε μη εύλογες αξίες και ιδιαίτερα χαμηλές τιμές προς βλάβη των συμφερόντων τόσο του Δημοσίου, όσο και των λοιπών δανειστών, καθώς και των οφειλετών.

Ειδικότερα, ο πλειστηριασμός ακινήτων θα πρέπει να διενεργείται σε αξία τουλάχιστον ίση με την αντικειμενική τους αξία, εφόσον το ακίνητο βρίσκεται σε περιοχή, όπου ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων για τον υπολογισμό του φόρου μεταβίβασης.

Για τις κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί πριν την ισχύ του παρόντος , τα προγράμματα πλειστηριασμού εκδίδονται το αργότερο εντός έτους από την ημερομηνία αυτή.

Η διάταξη αυτή εισάγει νέα ρύθμιση και εναρμονίζεται με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 995 του ΚΠολΔ.

δ) Η αντικατάσταση της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974), ειδικότερα:

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 67, με την οποία αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 41 του ΚΕΔΕ, εισάγεται νέα διάταξη ως προς την υποχρέωση έκδοσης προγράμματος πλειστηριασμού από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος μετά την επιβολή της κατάσχεσης.

Με τις έως σήμερα ισχύουσες διατάξεις, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. μετά την πάροδο των σαράντα (40) ημερών από την επιβολή της κατάσχεσης εξέδιδε πρόγραμμα πλειστηριασμού σε χρόνο κατά την κρίση του, χωρίς τον περιορισμό των συγκεκριμένων προθεσμιών της προτεινόμενης διάταξης.

Με τη νέα διάταξη, καθιερώνεται η υποχρέωση έκδοσης προγράμματος πλειστηριασμού από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος από την επιβολή της κατάσχεσης ή από τη μη διενέργεια του ορισθέντος πλειστηριασμού. Η ανωτέρω υποχρέωση δεν υφίσταται εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος όπως π.χ. όταν πρόκειται για ακίνητο του οφειλέτη, το οποίο αποδεδειγμένα αποτελεί την κύρια και μοναδική κατοικία του, όταν επίκειται βεβαίωση νέων οφειλών και γενικότερα για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Σε κάθε περίπτωση δεν επέρχεται απώλεια του δικαιώματος του Δημοσίου να εκδώσει πρόγραμμα πλειστηριασμού οποτεδήποτε, μετά την άπρακτη πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών.

ε) Η προσθήκη στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974 – ΦΕΚ 90 Α) δύο νέων εδαφίων, ειδικότερα:

Προκειμένου να αποφευχθεί η μετάθεση του χρόνου καταβολής της οφειλής προς το Δημόσιο (κυρίως φορολογικών προστίμων αλλά και άλλων φορολογικών και λοιπών υποχρεώσεων) στις περιπτώσεις που τα δικαστήρια χορηγούν αναστολή εκτέλεσης των νόμιμων τίτλων είσπραξης (πράξεων προσδιορισμού των φόρων ή των προστίμων κλπ), της ταμειακής βεβαίωσης ή των πράξεων διοικητικής εκτέλεσης (στα πλαίσια προσφυγής, ανακοπής ενδίκων μέσων κλπ) προτείνεται η διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 67, ώστε από τις προσαιτήσεις εκπρόθεσμης καταβολής να μην απαλλάσσεται, λόγω της αναστολής, η οφειλή που προκύπτει τελικά να καταβληθεί με βάση την απόφαση του δικαστηρίου για το μέρος αυτής που είχε βεβαιωθεί ταμειακά λόγω άσκησης προσφυγής ή ενδίκου μέσου, δεδομένου ότι για το ίδιο χρονικό διάστημα το ποσό αυτό δεν επιβαρύνεται ταυτόχρονα με άλλου είδους προσαιτήσεις (φορολογικές κλπ).

Επίσης με την ίδια διάταξη προτείνεται να συμψηφίζονται οι απαιτήσεις κατά του Δημοσίου (κυρίως από επιστροφές φόρων ή άλλες απαιτήσεις) με τις βεβαιωμένες κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων οφειλές προς το Δημόσιο, που τελούν σε κάθε είδους αναστολή, δεδομένου ότι με την αναστολή αφενός μεν δεν έχει κριθεί η ύπαρξη της οφειλής και αφετέρου αυτή χορηγείται από το δικαστήριο στην πλειονότητα των περιπτώσεων χωρίς εγγύηση, με κίνδυνο να επιστρέφονται σημαντικά ποσά κυρίως φόρων, ενώ τελικά κρίνεται από το δικαστήριο η ύπαρξη της οφειλής προς το Δημόσιο. Εξάλλου, με τον συμψηφισμό δεν υφίσταται αδυναμία καταβολής της οφειλής που είναι ο κύριος λόγος χορήγησης της αναστολής από τα δικαστήρια.

Προτείνεται επίσης να παρέχεται η δυνατότητα εγγραφής υποθήκης για κάθε βεβαιωμένο χρέος προς το Δημόσιο που τελεί σε κάθε είδους αναστολή με τη

διαδικασία του άρθρου 8 του ΚΕΔΕ, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτού, προκειμένου να διασφαλίζεται η είσπραξη αυτών στις περιπτώσεις οφειλών υπόπτων φυγής ή όταν πιθανολογείται ζημία του Δημοσίου από τη μη άμεση λήψη διασφαλιστικών μέτρων, δεδομένου ότι η υποθήκη δεν αποτελεί μέσο διοικητικής εκτέλεσης που οδηγεί άμεσα στην είσπραξη των απαιτήσεων, αλλά αστικό διασφαλιστικό μέτρο αυτών.

Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Άρθρο 68

Διαδικασία Πληρωμής Τόκου Αχρεωστήτως Εισπραχθέντων Εσόδων

Κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.2 του άρθρου 38 ν.1473/84, όπως ισχύει, περί επιστροφής από το Δημόσιο αχρεωστήτως καταβληθέντων σ' αυτό φόρων κλπ, προκύπτει θέμα εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων που επιδικάζουν έντοκη επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ως άνω, με διαφορετικό επιτόκιο από αυτό των εντόκων γραμματίων του δημοσίου τρίμηνης διάρκειας, ήτοι επιτόκιο κατά τις διατάξεις του άρθρου 21 του κώδικα νόμων περί δικών του Δημοσίου ή με τις γενικές διατάξεις περί τόκων υπερημερίας. Εν όψει των ανωτέρω και της ανάγκης άμεσης εκτέλεσης γενικά των δικαστικών αποφάσεων και της εξυπηρέτησης των συμφερόντων του πολίτη, προτείνεται η διάταξη του άρθρου 68, με την οποία η επιστροφή των τόκων, που διατάσσεται από το δικαστήριο, με διαφορετικό του παραπάνω επιτοκίου, να γίνεται στο δικαιούχο με την έκδοση χρηματικού εντάλματος από τις αρμόδιες υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου.

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για όλες τις εκκρεμείς υποθέσεις, μέχρι τη δημοσίευσή του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

Με τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού θεσπίζονται αναπτυξιακά φορολογικά κίνητρα για:

- την ανάπτυξη νεανικής επιχειρηματικότητας,
- την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας,
- την ενίσχυση της παραγωγής προϊόντων στα οποία χρησιμοποιείται διεθνώς αναγνωρισμένη ευρεσιτεχνία της επιχείρησης,
- την ενίσχυση της Πράσινης Ανάπτυξης με τη χορήγηση αφορολόγητου για την κατάθεση ποσών στο «Πράσινο Ταμείο»,
- την παροχή έκπτωσης φόρου για δωρεές φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων στο «Λογαριασμό Αλληλεγγύης για την απόσβεση του Δημοσίου Χρέους».

Ακόμα, διατάξεις αναπτυξιακών φορολογικών κινήτρων έχουν τεθεί για τεχνικούς λόγους στα επιμέρους άρθρα και χαρακτηριστικά αναφέρουμε:

- Απαλλάσσονται από το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας τα διατηρητέα κτίσματα για όσο χρόνο διαρκεί η ανακατασκευή τους ή η επισκευή τμημάτων τους ή η επισκευή καταστραφέντων αρχιτεκτονικών μελών τους. Η απαλλαγή

αυτή χορηγείται και για το γήπεδό τους και δε μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη από την ημερομηνία χορήγησης της οικείας άδειας. Η απαλλαγή αυτή χορηγείται για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς

- Απαλλάσσεται από το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας το δικαίωμα υψούν οικοπέδου επί του οποίου υπάρχουν κτίσματα κατοικιών ή επαγγελματικών στεγών, στα οποία δεν έχει εξαντληθεί ο συντελεστής δόμησης, εφόσον βρίσκονται σε πυκνοδομημένες περιοχές. Η απαλλαγή αυτή χορηγείται ως κίνητρο για τη διατήρηση αδόμητης γης στις πυκνοδομημένες ήδη περιοχές.
- Διευρύνεται το πεδίο των φοροαπαλλαγών για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων. Εκπίπτει ποσό φόρου επί της πραγματοποιούμενης δαπάνης για τις επεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης ακινήτων.
- Αναγνωρίζεται έκπτωση αυξημένων αποσβέσεων κατά το στάδιο που διαρκούν οι εργασίες και για τέσσερα έτη μετά το πέρας των εργασιών για την ανακατασκευή εν όλω ή εν μέρει αρχιτεκτονικών μελών των κτιρίων ή κτισμάτων.

Ειδικότερα επί των άρθρων του κεφαλαίου αυτού :

Άρθρο 69

Κίνητρα για την ανάπτυξη νεανικής επιχειρηματικότητας

Με το άρθρο αυτό θεσπίζεται αφορολόγητο για μία τριετία από την έναρξη εργασιών, για νέους μέχρι 35 ετών που αποκτούν κέρδη μέχρι 30.000 ευρώ ετησίως, από την άσκηση ατομικής επιχείρησης ή ελευθέριου επαγγέλματος. Η απαλλαγή αυτή ισχύει ανάλογα και για κέρδη ομόρρυθμης εταιρείας στην οποία συμμετέχουν νέοι μέχρι 35 ετών. Η ρύθμιση στοχεύει στη ενίσχυση της νεανικής επιχειρηματικότητας και αποτελεί κίνητρο για την ίδρυση αλλά και τη στήριξη νέων επιχειρήσεων.

Άρθρο 70

Κίνητρα για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, εξαιρούνται από το τέλος συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας οι συνδέσεις παροχής ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο (Internet), εφόσον αφορούν αποκλειστικά και μόνο συνδέσεις δεδομένων (data). Αυτό γίνεται αφενός για την προώθηση και αύξηση της διείσδυσης και χρήσης των ευρυζωνικών υπηρεσιών στη χώρα μας και αφετέρου για την ίδια μεταχείριση της χρήσης του διαδικτύου, μέσω των γραμμών σταθερής τηλεφωνίας για τις οποίες δεν προβλέπεται επιβολή φόρου.

Άρθρο 71

Φορολογικά Κίνητρα Ευρεσιτεχνίας

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού παρέχεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις που παράγουν προϊόντα χρησιμοποιώντας διεθνώς αναγνωρισμένη

ευρεσιτεχνία να σχηματίζουν αφορολόγητο αποθεματικό από τα κέρδη από την πώληση των προϊόντων αυτών.

Η προτεινόμενη ρύθμιση, καταλαμβάνει και τα κέρδη που προέρχονται από παροχή υπηρεσιών, όταν αυτή αφορά σε εκμετάλλευση ευρεσιτεχνίας, επίσης διεθνώς αναγνωρισμένης.

Η έγκριση υπαγωγής της επιχείρησης που υπάγεται στις διατάξεις αυτού πιστοποιείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίζεται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο υπόκειται σε φορολογία με τις γενικές διατάξεις του Κ.Φ.Ε., κατά το μέρος που διανέμεται, κεφαλαιοποιείται ή αναλαμβάνεται κάθε φορά.

Η ρύθμιση αυτή, η οποία αφορά, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού, πωλήσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιούνται από την 1^η Ιανουαρίου 2010 και μετά, κρίνεται σκόπιμη για την ανάπτυξη της τεχνολογίας, για την παραγωγή νέων προϊόντων ή τη βελτίωση αυτών που έχουν ήδη παραχθεί, καθώς και των προσφερόμενων υπηρεσιών, ούτως ώστε να πραγματοποιηθούν επενδύσεις που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη του εθνικού προϊόντος.

Τέλος, για τη ρύθμιση των λεπτομερειών εφαρμογής του παρόντος άρθρου προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Παιδείας, δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 72

Ενίσχυση της Πράσινης Ανάπτυξης

Με την ρύθμιση αυτή δίνονται κίνητρα στους φορολογούμενους για την προώθηση της πράσινης ανάπτυξης.

Άρθρο 73

Κίνητρα για τη διατήρηση θέσεων εργασίας

Για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 και της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ΚΦΕ, των οποίων ο κύκλος εργασιών μειώνεται για τρεις (3) συνεχόμενες διαχειριστικές περιόδους, έναντι της προηγούμενης κάθε φορά διαχειριστικής περιόδου, ο συντελεστής φορολογίας των κερδών που ορίζεται από τα άρθρα 109 και 10 του ίδιου νόμου, μειώνεται κατά δύο (2) ποσοστιαίες μονάδες, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των εργαζομένων που υφίσταται κατά την προηγούμενη της τριετίας διαχειριστική περίοδο δεν μειώνεται σε καμία από τις τρεις πιο πάνω διαχειριστικές περιόδους. Επίσης προκειμένου περί ατομικής επιχείρησης και ατομικού ελευθερίου επαγγέλματος τα προκύπτοντα από τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ. καθαρά κέρδη και καθαρά εισοδήματα μειώνονται κατά ποσοστό 20%.

Άρθρο 74

Κίνητρα έκπτωσης φόρου για δωρεές στο Λογαριασμό Αλληλεγγύης

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού δίνεται κίνητρο στους φορολογούμενους που έχουν την οικονομική δυνατότητα να συμβάλουν στην συγκέντρωση κεφαλαίου με σκοπό την απόσβεση του δημόσιου χρέους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΚΥΡΩΣΕΙΣ – ΠΟΙΝΕΣ

Άρθρο 75

Πρόστιμα για παραβάσεις του Κώδικα Βιβλίων στοιχείων. Κυρώσεις - Ποινές.

- 1.** Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 αντικαθίστανται στρογγυλοποιούμενα στην πλησιέστερη εκατοντάδα τα ποσά των προστίμων που ορίζονται με τις διατάξεις των υποπεριπτώσεων α.α., α.β. και α.γ. της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.2523/1997 και θεσπίζεται ιδιαίτερο πρόστιμο για τη μη έκδοση στοιχείων και τη μη καταχώριση στα πρόσθετα βιβλία. Η διάταξη αυτή κρίνεται σκόπιμη για την ορθολογικοποίηση του ύψους του προστίμου για τις πιο πάνω παραβάσεις σε σχέση με τις λοιπές παραβάσεις εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.
- 2.** Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 αντικαθίσταται το όριο των οκτακοσίων ογδόντα (880) ευρώ των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 10 του άρθρου 5 του ν.2523/1997 σε χίλια διακόσια (1.200) ευρώ, λόγω της θέσπισης νέου ορίου προστίμου επί μη έκδοσης στοιχείων από τον υπόχρεο τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας.
- 3.** Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 προστίθεται δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 6 του άρθρου 9 του ν.2523/1997 αναφορικά με την επίτευξη διοικητικού συμβιβασμού επί των παραβάσεων που αφορούν τη μη έκδοση στοιχείων ή τη μη καταχώριση στα πρόσθετα βιβλία ή την έκδοση ή λήψη πλαστών ή εικονικών στοιχείων. Έτσι με τις προτεινόμενες διατάξεις προϋπόθεση επίτευξης συμβιβασμού για τις πιο πάνω παραβάσεις είναι η καταβολή του ½ του ποσού του προστίμου μέχρι χίλια διακόσια (1.200) ευρώ ή του 30% αυτού εάν υπερβαίνει τα χίλια διακόσια (1.200) ευρώ. Με τη ρύθμιση αυτή παρέχεται κίνητρο είσπραξης του προστίμου από τον υπόχρεο επί διάπραξης των πιο πάνω παραβάσεων.
- 4.** Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν.2523/1997. Η ρύθμιση αυτή γίνεται για νομοτεχνικούς λόγους συνεπεία της νέας ρύθμισης του διοικητικού συμβιβασμού που θεσπίζεται με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.
- 5.** Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 δεν ισχύει το αφορολόγητο όριο της κλίμακας του άρθρου 9 του ν.2238/1994 για τις χρήσεις εκείνες που καταλογίζονται παραβάσεις για μη έκδοση στοιχείων, μη τήρηση πρόσθετων βιβλίων, έκδοση πλαστών εικονικών στοιχείων κ.α. Η ρύθμιση αυτή που λειτουργεί αποτρεπτικά για τη διάπραξη τέτοιου είδους παραβάσεων θεσπίζεται για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και την διασφάλιση των δημοσίων εσόδων.

Άρθρο 76
Αναστολή λειτουργίας επαγγελματικών εγκαταστάσεων
επιτηδευματιών – Αδικήματα φοροδιαφυγής

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου αυτού επέρχονται μεταβολές στα άρθρα 13 και 19 του ν.2523/1997 και ειδικότερα:

1. Με την παράγραφο 1 αντικαθίστανται οι διατάξεις των δύο πρώτων εδαφίων του άρθρου 13 του ανωτέρω νόμου, αναφορικά με την αναστολή λειτουργίας επαγγελματικών εγκαταστάσεων των επιτηδευματιών σε περιπτώσεις φορολογικών παραβάσεων. Με βάση τις νέες διατάξεις η ως άνω αναστολή λειτουργίας επιβάλλεται πλέον υποχρεωτικά εκ του νόμου, για διάστημα μέχρι ένα μήνα, σε κάθε περίπτωση διαπίστωσης των παραβάσεων που ορίζονται σε αυτές και ο Υπουργός Οικονομικών καθορίζει με σχετική απόφασή του, ύστερα από πρόταση της Δ/σης Ελέγχου, τον αριθμό και μόνο των ημερών αναστολής. Περαιτέρω, πέραν των άλλων, επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων, ώστε αυτές να καταστούν περισσότερο αποτελεσματικές, καθώς προστίθενται και νέες περιπτώσεις παραβάσεων η διαπίστωση των οποίων επισύρει την υπόψη κύρωση, η οποία είναι αυστηρότερη στις περιπτώσεις που και μετά την υλοποίηση της αναστολής λαμβάνει χώρα ή διαπιστώνεται υποτροπή.

2. Με την παράγραφο 2 συμπληρώνονται με νέα παράγραφο οι διατάξεις του άρθρου 19 του ν.2523/1997 και ορίζεται ότι ποινικό αδίκημα πλέον συνιστά και η μη έκδοση ή η ανακριβής έκδοση των προβλεπόμενων από τον Κ.Β.Σ. στοιχείων κατά την πώληση ή διακίνηση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών ή η μη καταχώρηση στα πρόσθετα βιβλία του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του ίδιου Κώδικα των συναλλαγών, εφόσον πρόκειται για περιπτώσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν.2523/1997 περί αναστολής λειτουργίας εγκαταστάσεων επιχειρήσεων. Η προβλεπόμενη ποινή φυλάκισης στις περιπτώσεις αυτές είναι τουλάχιστον δύο (2) μηνών και υφίσταται αυστηρότερη πρόβλεψη για τις περιπτώσεις που και μετά την αναστολή λαμβάνει χώρα ή διαπιστώνεται υποτροπή. Περαιτέρω προβλέπεται ότι και εν προκειμένω το υπόψη αδίκημα είναι αυτοτελές και ανεξάρτητο από τα αδικήματα που προβλέπονται και τιμωρούνται με τις λοιπές ποινικές διατάξεις του ν.2523/1997.

Άρθρο 77

Πράξεις Ελεγκτικών Οργάνων και
αμοιβή για αποκάλυψη φαινομένων παραβατικής
συμπεριφοράς σε φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζονται τα εξής:

1. Τα αδικήματα της φοροδιαφυγής που προβλέπονται στα άρθρα 17 , 18 και 19 του ν. 2523/97 θεωρούνται ότι εμπίπτουν στις διατάξεις για το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος , προκειμένου αφενός μεν να τους αποδίδεται η ιδιαίτερη απαξία που αρμόζει στην παραβατική αυτή συμπεριφορά αφετέρου δε να διασφαλίζεται πληρέστερος έλεγχος ελέγχου και τιμωρίας τους.
2. Προβλέπεται να τιμωρείται ως κακούργημα η λαθρεμπορία εφόσον οι δασμοί που στερήθηκε το δημόσιο υπερβαίνουν τις εκατόν πενήντα (150.000) χιλιάδες ευρώ.
3. Ορίζεται ότι τα αρμόδια όργανα για τον έλεγχο μπορούν να εμφανίζονται ως συναλλασσόμενα ή συμπράττοντα χωρίς κάτι τέτοιο να συνιστά αδίκημα, προκειμένου να συλλαμβάνεται εφοριακός ή τελωνειακός υπάλληλος που δωροδοκείται ή συναλλασσόμενος που επιδιώκει να φοροδιαφύγει
4. Τέλος ορίζεται αμοιβή για όποιον καταγγείλει και πιστοποιηθεί, είτε δωροδοκία τελωνειακού ή εφοριακού υπαλλήλου ή φορολογική ή τελωνειακή παράβαση συναλλασσόμενου και προσδιορίζεται το ύψος της αμοιβής σε συνάρτηση με το ποσό του προστίμου που θα εισπραχθεί από το δημόσιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ´

Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής που συνδέεται με κράτη μη συνεργάσιμα στο φορολογικό τομέα ή με προνομιακά φορολογικά καθεστώτα.

Άρθρο 78

Στο σημερινό διεθνοποιημένο οικονομικό περιβάλλον όλα τα κράτη καταβάλλουν σημαντικές προσπάθειες, προκειμένου να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά το φαινόμενο της φοροδιαφυγής (fiscal evasion) και φοροαποφυγής (tax avoidance), χωρίς να δημιουργούν εμπόδια στην ανταλλαγή των αγαθών και των υπηρεσιών, καθώς και την κυκλοφορία των προσώπων και των κεφαλαίων. Είναι γεγονός όμως ότι όσο αυξάνεται ο βαθμός αλληλεξάρτησης και διεθνοποίησης στις οικονομικές σχέσεις μεταξύ των κρατών τόσο αυξάνεται και η ποικιλία των μορφών κάθε είδους φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής από την πλευρά των φυσικών και νομικών προσώπων και των άλλων νομικών οντοτήτων και μορφωμάτων της διεθνούς οικονομικής πραγματικότητας.

Η κυβέρνηση στηρίζει σθεναρά κάθε προσπάθεια σε διεθνές και κοινοτικό επίπεδο για την αντιμετώπιση του φαινομένου της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής με την οποία:

- α) υπονομεύεται η δυνατότητα της χώρας μας να καθορίζει και να επιβάλλει ορθά τους φόρους σύμφωνα με τις συνταγματικές αρχές,
- β) προκαλούνται σημαντικές απώλειες εσόδων στον κρατικό προϋπολογισμό, και

γ) επέρχεται αδικαιολόγητη και σαφώς δυσανάλογα υψηλότερη φορολόγηση των ειλικρινών και καλόπιστων φορολογουμένων πολιτών και επιχειρήσεων.

Με δεδομένο ότι απαιτείται συντονισμένη προσπάθεια για ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο πλαίσιο αντιμετώπισης των σύνθετων μορφών με τις οποίες επιτυγχάνεται η φοροδιαφυγή, με το προτεινόμενο άρθρο γίνεται σημαντική προσπάθεια να δοθεί συγκεκριμένη απάντηση στην αιμορραγία της εκτεταμένης φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής που τα τελευταία χρόνια έλαβε πρωτοφανείς διαστάσεις στη χώρα με αποτέλεσμα να προκαλείται και να υπονομεύεται παράλληλα το περή δικαίου αίσθημα του φορολογούμενου πολίτη.

Αυτή δε η νομοθετική πρωτοβουλία αποκτά εξέχουσα σημασία, καθώς λαμβάνει υπόψη την διεθνή και ευρωπαϊκή εμπειρία για την καταπολέμηση αυτών των φαινομένων και φιλοδοξεί να παράσχει τα κρίσιμα θεσμικά εργαλεία, προκειμένου να υπάρξουν άμεσα και σημαντικά οικονομικά μετρήσιμα αποτελέσματα για τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού στο πεδίο αυτό.

Σε διεθνές επίπεδο η χώρα μας συμμετέχει στις εργασίες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης στο πλαίσιο του οποίου συστήθηκε με απόφαση του ΟΟΣΑ της 17^{ης} Σεπτεμβρίου 2009 το Παγκόσμιο Φόρουμ για την Διαφάνεια και την Ανταλλαγή των πληροφοριών σε φορολογικά θέματα. Η προτεινόμενη διάταξη λαμβάνοντας υπόψη τις εργασίες αυτές προχωρεί ένα βήμα παραπάνω με τη θεσμοθέτηση όλων των κρίσιμων διεθνώς παραδεκτών και βάσιμων κριτηρίων για την υπαγωγή ή μη ενός κράτους ή περιοχής φορολογικής δικαιοδοσίας ή συνδεδεμένου ή εξαρτημένου εδάφους στον κατάλογο των μη συνεργάσιμων κρατών με την Ελλάδα.

Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η έμμεση άσκηση πίεσης προς τις προαναφερόμενες χώρες, προκειμένου να συνάψουν σύμβαση διοικητικής συνδρομής που να επιτρέπει την εν τοις πράγμασιν ανταλλαγή όλων των πληροφοριών στο φορολογικό τομέα για όλα τα είδη του εισοδήματος ή του κεφαλαίου των φορολογικών κατοίκων της Ελλάδας, φυσικών ή νομικών προσώπων, που μπορεί να μην τηρούν τη βασική υποχρέωση να δηλώνουν και να φορολογούνται στην Ελλάδα για το παγκόσμιο εισόδημά τους, δηλαδή για το εισόδημα ή το κεφάλαιό τους σε όποια χώρα και αν προκύπτει.

Παράλληλα, η χώρα μας υπογράφει τις νέες Συμφωνίες για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και της αποτροπής της φοροδιαφυγής σχετικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου (Σ.Α.Δ.Φ.) με το νέο άρθρο 26 του Προτύπου Σύμβασης του Ο.Ο.Σ.Α. περί ανταλλαγής των πληροφοριών, στο οποίο έχει ενσωματωθεί η αυτονόητη για τη σημερινή διεθνή πραγματικότητα με τον έντονο φορολογικό ανταγωνισμό μεταξύ των κρατών άρση του τραπεζικού απορρήτου περιλαμβανομένων των πληροφοριών από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καθώς και λοιπούς οικονομικούς εταίρους (ενώσεις θεσμικών επενδυτών κόν.).

Παρά το γεγονός ότι η άμεση φορολογία, δεν ανήκει στις κοινές πολιτικές της Κοινότητας τα τελευταία χρόνια έχουν λάβει χώρα σημαντικές πρωτοβουλίες σε κοινοτικό επίπεδο, με την ψήφιση κοινοτικών οδηγιών σε θέματα άμεσης φορολογίας, που έχουν ήδη ενσωματωθεί στην εθνική έννομη τάξη. Κεντρικός άξονας των πρωτοβουλιών αυτών είναι να ενισχυθεί ουσιαστικά το πλαίσιο της

διοικητικής συνδρομής μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, προκειμένου να δηλώνονται τελικά τα εισοδήματα και το κεφάλαιο φυσικών και νομικών προσώπων και να φορολογούνται στη χώρα της φορολογικής τους κατοικίας. Επίσης, έχουν αναληφθεί σημαντικές πρωτοβουλίες σε επίπεδο Ε.Ε. για την υπογραφή και σύναψη Συμφωνιών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της με ορισμένες τρίτες χώρες, όπως το Πριγκηπάτο του Λιχτενστάιν, το Πριγκηπάτο της Ανδόρας, το Πριγκηπάτο του Μονακό, τη Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου, προκειμένου να εξασφαλισθεί η διοικητική συνεργασία μέσω της ανταλλαγής των πληροφοριών στον φορολογικό τομέα. Μια τέτοια συμφωνία για την ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών προωθείται και με τροποποίηση της ήδη υφιστάμενης Συμφωνίας καταπολέμησης της απάτης με την Ελβετική Συνομοσπονδία.

Με βάση την ύπαρξη όλων των παραπάνω σημαντικών διεθνών και ευρωπαϊκών εξελίξεων και νομοθετικών πρωτοβουλιών σε εθνικό επίπεδο που ήδη έχουν αναληφθεί ή είναι σε εξέλιξη από άλλες χώρες της Ε.Ε. (π.χ. Γαλλία), η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία της κυβέρνησης επιχειρεί την πρώτη σημαντική τομή. Να σπάσει τον ομφάλιο λώρο που συνδέει τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή προσωπικές εταιρείες στην Ελλάδα ή αλλοδαπές εταιρείες που φορολογούνται στην Ελλάδα λόγω της μόνιμης εγκατάστασης που έχουν στη χώρα μας με μεθόδους φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κάθε είδους που είναι κάτοικοι ή έχουν την καταστατική έδρα τους ή την έδρα της πραγματικής τους διοίκησης (place of effective management) ή είναι απλώς εγκατεστημένοι (με γραφείο αντιπροσώπευσης ή με οποιοδήποτε τρόπο) σε μη συνεργάσιμα κράτη.

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού προσδιορίζεται το παραπάνω πλαίσιο εισάγοντας τους ορισμούς και ιδίως τον τρόπο και τα κριτήρια για τον καθορισμό των μη συνεργάσιμων κρατών. Επίσης, στην ίδια παράγραφο εισάγεται ο ορισμός του υπαγόμενου σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς φορολογούμενου με βάση αντικειμενικά κριτήρια, όπως είναι η ύπαρξη ή μη πραγματικής ή ιδιαίτερα χαμηλής φορολόγησης σε οποιοδήποτε άλλο κράτος συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Σημειώνεται ότι ο ορισμός των μη συνεργάσιμων κρατών καθώς και του υπαγόμενου σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς φορολογούμενου απαντάται και στην εσωτερική νομοθεσία άλλων κρατών (π.χ. Γαλλία, βλ. άρθρα 238 0 και 238 A του Γαλλικού Φορολογικού Κώδικα).

Με βάση αυτό το γενικό πλαίσιο προσδιορίζεται το ουσιαστικό περιεχόμενο της διάταξης που αφορά την μη αναγνώριση οποιασδήποτε πληρωμής για δαπάνες που αφορούν την αγορά αγαθών ή τη λήψη υπηρεσιών ή για τους κάθε είδους τόκους στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τόκοι των δανείων, τα κάθε είδους δικαιώματα, τις κάθε είδους αποζημιώσεις, τις κάθε είδους αμοιβές για διευθυντικά στελέχη κόκ. και καταβάλλονται από πρόσωπα, όπως προσδιορίστηκαν παραπάνω, προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα από αυτές που λειτουργούν στη διεθνή οικονομική σκηνή. Είναι προφανές ότι η απαρίθμηση των μορφών ή μορφωμάτων υπό το μανδύα των οποίων λειτουργούν αυτά τα πρόσωπα είναι ενδεικτική.

Στις περιπτώσεις που οι ίδιες δαπάνες αφορούν συναλλαγές με υπαγόμενους σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς, το βάρος της απόδειξης για το αν αυτές οι συναλλαγές είναι πραγματικές και όχι εικονικές και το αν είναι συνήθεις υπό την

έννοια ότι δεν παρουσιάζουν μη κανονικά ή υπερβολικά στοιχεία έχει ο φορολογούμενος που επιδιώκει να επωφεληθεί από μια τέτοια συναλλαγή στην Ελλάδα. Είναι σαφές ότι προσδιορίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο επαρκώς η δυνατότητα των αρμόδιων ελεγκτικών αρχών να ανταποκριθούν ουσιαστικά και με βάση τα πραγματικά στοιχεία στο δύσκολο έργο της σύλληψης των συναλλαγών που γίνονται υποκρύπτοντας άλλες συναλλαγές και πλήθος διευθετήσεων με σκοπό τη φοροαποφυγή και φοροδιαφυγή.

Με τις παραγράφους 2 έως 12 καταργούνται ή τροποποιούνται αντιστοίχως οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, οι οποίες περιείχαν αναγνώριση αυτών των δαπανών και χορήγηση εκπτώσεων για τις επιχειρήσεις (άρθρο 31 ΚΦΕ) ή αντίστοιχα εξαιρέσεων από τον προσδιορισμό του τεκμαρτού εισοδήματος για τα φυσικά πρόσωπα (άρθρο 17).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 79 Αυτοέλεγχος Δηλώσεων

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται και συμπληρώνονται κατάλληλα οι ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 13 έως 17 του ν. 3296/2004 περί αυτοελέγχου των υποβαλλόμενων δηλώσεων των μικρών επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, προκειμένου να καταστούν περισσότερο αποτελεσματικές και λειτουργικές.

Ειδικότερα:

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού επαναδιατυπώνονται οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3296/2004 αναφορικά με τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για το χαρακτηρισμό των υποβαλλόμενων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. ως ειλικρινών.

2. Με την παράγραφο 2 του ως άνω άρθρου ορίζεται αφενός ότι υπάγονται στον αυτοέλεγχο επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες που τηρούν βιβλία της προβλεπόμενης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής και αφετέρου ότι εξαιρούνται του αυτοελέγχου και οι δηλώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών που αφορούν διαχειριστικές περιόδους που βαρύνονται με παράβαση μη επίδειξης βιβλίων ή στοιχείων, καθώς και οι δηλώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών στις οποίες υφίσταται ανέγερση ή απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων και δεν υφίστανται ακαθάριστα έσοδα.

3. Με την παράγραφο 3 του ως άνω άρθρου:

α) Επανακαθορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού των ελάχιστων ακαθάριστων εσόδων και καθαρών κερδών που πρέπει να δηλώσουν οι επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες που επιθυμούν να υπαχθούν στον αυτοέλεγχο, προκειμένου οι σχετικές δηλώσεις τους να θεωρηθούν περαιωθείσες ως ειλικρινείς.

Ειδικότερα, προκειμένου να προσδιοριστούν τα ελάχιστα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων, αθροίζεται το κόστος πωληθέντων και όλες οι άλλες δαπάνες αυτών και το ποσό

που προκύπτει ανάγεται σε ακαθάριστα έσοδα με τη χρησιμοποίηση κλάσματος, το οποίο ως αριθμητή έχει τον αριθμό εκατό (100) και παρονομαστή τον αριθμό εκατό (100) μείον τον προβλεπόμενο μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους (Μ.Σ.Κ.Κ.), όμοιος τρόπος δε ακολουθείται, προκειμένου να προσδιοριστούν τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών και των ελεύθερων επαγγελματιών. Περαιτέρω, προκειμένου να προσδιοριστούν τα ελάχιστα καθαρά κέρδη των ως άνω επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών, επί των κατά τα πιο πάνω προσδιορισθέντων ακαθάριστων εσόδων εφαρμόζεται ο μοναδικός συντελεστής καθαρού κέρδους (Μ.Σ.Κ.Κ.) ή καθαρών αμοιβών, ανάλογα την περίπτωση.

Παράδειγμα 1ο

Επιχείρηση πώλησης εμπορευμάτων με βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., για την οποία προβλέπεται Μ.Σ.Κ.Κ. 25%, εμφανίζει στα βιβλία της ακαθάριστα έσοδα ύψους 100.000 € και δαπάνες εκπιπτόμενες φορολογικά ύψους 20.000 €, το κόστος δε των πωληθέντων εμπορευμάτων ανέρχεται σε 70.000 €, οπότε τα φορολογητέα καθαρά κέρδη της ανέρχονται σε 10.000 €. Σ' αυτή την περίπτωση, τα ελάχιστα ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη της προσδιορίζονται ως εξής:

$$\text{- Ακαθάριστα έσοδα} = (\text{Κόστος πωληθέντων} + \text{δαπάνες}) \times \left(\frac{100}{100 - 25} \right) = 120.000 \text{ €}$$

$$\text{- Καθαρά κέρδη} = 120.000 \times 25\% = 30.000 \text{ €}$$

Παράδειγμα 2ο

Ελεύθερος επαγγελματίας με βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., για τον οποίο προβλέπεται συντελεστής καθαρών αμοιβών 50%, εμφανίζει στα βιβλία του ακαθάριστες αμοιβές ύψους 90.000 € και δαπάνες εκπιπτόμενες φορολογικά ύψους 60.000, οπότε τα φορολογητέα καθαρά κέρδη του ανέρχονται σε 30.000 €. Σ' αυτή την περίπτωση, οι ελάχιστες ακαθάριστες αμοιβές και καθαρά κέρδη του προσδιορίζονται ως εξής:

$$\text{- Ακαθάριστες αμοιβές} = \text{Δαπάνες} \times \left(\frac{100}{100 - 50} \right) = 120.000 \text{ €}$$

$$\text{- Καθαρά κέρδη} = 120.000 \times 50\% = 60.000 \text{ €}$$

β) Αντιμετωπίζεται η μετακύλιση εκροών από τον υψηλότερο στο χαμηλότερο συντελεστή Φ.Π.Α. στις περιπτώσεις επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή και παραγωγής προϊόντων με εκροές υπαγόμενες σε περισσότερους του ενός συντελεστές. Ειδικότερα, θεωρείται ότι υπάρχει τέτοια μετακύλιση, όταν το ποσοστό συμμετοχής των εκροών από πωλήσεις εμπορεύσιμων αγαθών με τον υψηλότερο συντελεστή επί των συνολικών πωλήσεων εμπορεύσιμων αγαθών είναι μικρότερο από το ποσοστό συμμετοχής του κόστους των πωληθέντων εμπορεύσιμων αγαθών με τον υψηλότερο συντελεστή επί του συνολικού κόστους των πωληθέντων εμπορεύσιμων αγαθών, σ' αυτή δε την περίπτωση προβλέπεται η καταβολή του σχετικού ποσού Φ.Π.Α. προσαυξημένου κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

Παράδειγμα

Επιχείρηση με βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. πωλεί εμπορεύματα που υπάγονται στο χαμηλό και στον υψηλό συντελεστή Φ.Π.Α. (10% και 21%). Στην εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. δήλωσε εκροές με συντελεστή 10% ύψους 150.000 € και εκροές με συντελεστή 21% ύψους 75.000 €, άρα σύνολο εκροών 225.000 € και ποσοστό συμμετοχής των εκροών του υψηλού συντελεστή επί αυτών 33,33%. Το κόστος των πωληθέντων εμπορευμάτων με τον χαμηλό συντελεστή ανέρχεται σε 80.000 € και το κόστος των πωληθέντων εμπορευμάτων

με τον υψηλό συντελεστή σε 70.000 €, άρα συνολικό κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων 150.000 € και ποσοστό συμμετοχής του κόστους των πωληθέντων εμπορευμάτων με τον υψηλό συντελεστή επί αυτού 46,66%. Επειδή το ποσοστό συμμετοχής των εκρών από πωλήσεις εμπορευμάτων με τον υψηλό συντελεστή (33,33%) είναι μικρότερο του ποσοστού συμμετοχής του κόστους των πωληθέντων εμπορευμάτων με τον υψηλό συντελεστή (46,66%), υφίσταται μετακύλιση εκρών από τον υψηλό στο χαμηλό συντελεστή και υπολογίζεται Φ.Π.Α. προς καταβολή ως εξής:

- Οφειλόμενος Φ.Π.Α. = Σύνολο πωλήσεων εμπορευμάτων × διαφορά των ως άνω ποσοστών × διαφορά συντελεστών Φ.Π.Α. = 3.299,17 €

- Πλέον προσαύξηση: 3.299,17 × 40% = 1.319,67 €

4. Με την παράγραφο 4 του ως άνω άρθρου αντικαθίσταται ο τίτλος του άρθρου 16 του ν. 3296/2004.

5. Με την παράγραφο 5 του ως άνω άρθρου:

α) Ορίζεται ότι τα ποσά φόρων, τελών ή εισφορών που βεβαιώνονται στο πλαίσιο του αυτοελέγχου δεν διαγράφονται ούτε αναζητούνται σε καμιά περίπτωση, με εξαίρεση τις τυχόν περιπτώσεις που δηλώθηκαν και προέκυψαν μεγαλύτερα ποσά των αναλογούντων, για τις οποίες υφίσταται ειδική πρόβλεψη.

β) Θεσπίζονται επιπτώσεις στις περιπτώσεις που επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες υπέβαλαν τις σχετικές δηλώσεις αυτοελέγχου, χωρίς να συντρέχουν οι προβλεπόμενοι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και στις περιπτώσεις που εφάρμοσαν λανθασμένα τις διατάξεις του αυτοελέγχου.

γ) Παρέχεται στον Υπουργό Οικονομικών η δυνατότητα έκδοσης απόφασης για τον τρόπο και τη διαδικασία εφαρμογής του αυτοελέγχου, καθώς και για τον τρόπο επιλογής δείγματος υποθέσεων προς έλεγχο με υποβληθείσες δηλώσεις στο πλαίσιο του αυτοελέγχου και τον τρόπο ελέγχου αυτών.

δ) Παρέχεται η δυνατότητα στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για τις υποθέσεις που δεν υπάγονται στο πιο πάνω δείγμα να ελέγχει τη συνδρομή ή μη των προβλεπόμενων όρων και προϋποθέσεων αυτοελέγχου.

Άρθρο 80

Σύστημα επιλογής υποθέσεων προς έλεγχο

Με το άρθρο αυτό καθιερώνεται σύστημα επιλογής δηλώσεων για έλεγχο με βάση τις αρχές ανάλυσης κινδύνου (risk analysis), το οποίο βασίζεται σε ποιοτικά χαρακτηριστικά, καθώς και σε οικονομικά, χωροταξικά και χρονικά δεδομένα. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή του συστήματος αυτού, με όμοιες δε αποφάσεις μπορεί να ορίζεται και τυχαίο δείγμα υπαγόμενων σε έλεγχο υποθέσεων.

Επίσης προβλέπεται ότι υφιστάμενες διατάξεις που προβλέπουν τον υποχρεωτικό φορολογικό έλεγχο παραμένουν σε ισχύ.

Άρθρο 81

Εκπόνηση κλαδικών εγχειριδίων ελέγχου

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων για την κατάρτιση κλαδικών εγχειριδίων ελέγχου. Σκοπός της κατάρτισης των εγχειριδίων αυτών είναι η καταγραφή και τυποποίηση των ελάχιστων απαιτούμενων ελεγκτικών επαληθεύσεων και τεχνικών αναλόγως του κλάδου ή του τομέα

οικονομικής δραστηριότητας, προκειμένου να υπάρχει ενιαία και αντικειμενική ελεγκτική αντιμετώπιση των επιχειρήσεων και να καταστούν αποτελεσματικότεροι οι διενεργούμενοι φορολογικοί έλεγχοι.

Άρθρο 82 **Παράταση παραγραφής**

Με το άρθρο αυτό προτείνεται η παράταση της προθεσμίας παραγραφής που λήγει στις 30-6-2010 μέχρι 31-12-2010, λόγω του μεγάλου αριθμού παραγραφόμενων υποθέσεων, αφού την 30-6-2010 παραγράφονται σωρευτικά τέσσερις χρήσεις (2000, 2001, 2002 και 2003) καθώς και μεγάλος αριθμός λοιπών υποθέσεων.

Η προτεινόμενη παράταση του χρόνου παραγραφής κρίνεται αναγκαία λόγω αντικειμενικής δυσχέρειας ελέγχου των υποθέσεων των παραγραφόμενων χρήσεων μέχρι 30-6-2010, εξαιτίας και της ενασχόλησης των Δ.Ο.Υ. και των ελεγκτικών κέντρων κυρίως με τη διενέργεια προσωρινών ελέγχων (Φ.Π.Α. κ.λπ.) στο πλαίσιο της εντατικοποίησης των προσωρινών και προληπτικών ελέγχων, αλλά και των διαδικασιών παραλαβής των πάσης φύσεως δηλώσεων οικ. έτους 2010.

Η πιο πάνω παράταση δεν καταλαμβάνει τις υποθέσεις φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών, προικών, κερδών από λαχεία, μεταβίβασης ακινήτων, φόρου μεγάλης ακίνητης περιουσίας (Φ.Μ.Α.Π.) και ειδικού φόρου επί των ακινήτων (άρθ. 15 - 17 ν. 3091/2002).

Άρθρο 83 **Συγκρότηση Περιουσιολογίου**

Στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών θα συγκροτηθεί περιουσιολόγιο όλων των φυσικών προσώπων κατόχων Α.Φ.Μ. με σκοπό τον καλύτερο έλεγχο και την αποκάλυψη της φοροδιαφυγής, όπου θα περιλαμβάνονται κυρίως ακίνητα, αυτοκίνητα, σκάφη, εναέρια μέσα μεταφοράς, κατοχή μετοχών, αμοιβαίων κεφαλαίων και εταιρικών μεριδίων. Σε αυτό δεν θα περιλαμβάνονται οι τραπεζικές καταθέσεις και τα ομόλογα του ελληνικού δημοσίου. Οι Υπηρεσίες, φορείς, νομικά και φυσικά πρόσωπα θα οφείλουν να αποστέλλουν ή να παραδίδουν στοιχεία για περιουσιακά δεδομένα, κινητή περιουσία, τόκους εισοδημάτων σύμφωνα με την οδηγία 2003/48 και το Ν. 3312/2005, δεδομένα οικονομικών συναλλαγών και κάθε πληροφορία οικονομικής φύσης, στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 84 **Ρύθμιση για υποβολή δηλώσεων**

Με το άρθρο αυτό δίνεται δυνατότητα στους φορολογούμενους να ρυθμίσουν φορολογικές τους υποχρεώσεις προς το δημόσιο, με ευνοϊκούς όρους όσον αφορά την επιβολή κυρώσεων. Η ρύθμιση αυτή πραγματοποιείται με υποβολή δηλώσεων μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη δημοσίευση του

παρόντος και καταβολή του οφειλόμενου φόρου και αφορά τους φόρους που ρητά κατονομάζονται στις παραγράφους 1, 2 και 3.

Για το φόρο που οφείλεται με τις ανωτέρω δηλώσεις, δεν επιβάλλεται πρόσθετος φόρος, εφόσον αυτός καταβληθεί εφ' άπαξ, ενώ αν η κύρια οφειλή καταβληθεί σε δόσεις αυτή προσαυξάνεται με την επιβολή πρόσθετου φόρου 10% για τις περιπτώσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2008 και 3% για τις περιπτώσεις που η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και την δημοσίευση του παρόντος.

Σε περίπτωση που με τις εν λόγω δηλώσεις δεν προκύπτει φόρος για καταβολή, δεν επιβάλλεται πρόστιμο.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 ορίζεται ο τρόπος καταβολής των ποσών που προκύπτουν από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και τις λοιπές ρητά περιλαμβανόμενες στην ρύθμιση φορολογίες. Ο φόρος εισοδήματος καταβάλλεται εφ' άπαξ για μεν τα νομικά πρόσωπα με την υποβολή της δήλωσης για δε τα φυσικά πρόσωπα μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα από την βεβαίωση. Για τις λοιπές φορολογίες ο φόρος μπορεί να καταβληθεί είτε εφ' άπαξ (χωρίς πρόσθετο φόρο) είτε σε τέσσερις δόσεις κάθε μία από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 300 ευρώ της πρώτης καταβαλλομένης ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης και των επομένων μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επομένων μηνών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 καθορίζονται οι εξαιρούμενες από την ρύθμιση περιπτώσεις.

Η παρούσα ρύθμιση έχει σκοπό την διευκόλυνση των υποχρέων να εκπληρώσουν τις δηλωτικές τους υποχρεώσεις δεδομένης της διεθνούς οικονομικής κρίσης και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν εξ' αιτίας αυτής. Η ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, καθώς η εμπειρία των περασμένων ετών αποδεικνύει ότι πάντα υπάρχει ένας αριθμός φορολογουμένων, που για διάφορους λόγους δεν εκπληρώνουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις ή τις εκπληρώνουν μεν αλλά μερικώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

I. Γενικά

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού εναρμονίζεται η εθνική μας νομοθεσία «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (ν.2960/2001), εφεξής Ε.Τ.Κ., με τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/118/ΕΚ του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2008 «σχετικά με το γενικό καθεστώς των ειδικών φόρων κατανάλωσης», (ΕΕ L 9/14.01.2009) η οποία αντικαθιστά στο σύνολό της την Οδηγία 92/12/ΕΟΚ «σχετικά με το γενικό καθεστώς, την κατοχή, την κυκλοφορία και τους ελέγχους των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης». Η Οδηγία αυτή ρυθμίζει τις οριζόντιες διατάξεις (απαιτητό του φόρου, θέματα παραγωγής, κατοχής, διακίνησης κλπ) όλων των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, δηλαδή των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας, της αλκοόλης, των αλκοολούχων ποτών και των βιομηχανοποιημένων καπνών.

Η ανάγκη αναθεώρησης της Οδηγίας 92/12/ΕΟΚ προέκυψε κυρίως για τους ακόλουθους λόγους:

1. Η αρχική Οδηγία 92/12/ΕΟΚ είχε τροποποιηθεί ουσιαστικά και επανειλημμένως κατά τη διάρκεια των 17 περίπου ετών που είχαν παρέλθει από την υιοθέτησή της και ήταν ανάγκη χάριν σαφήνειας να αντικατασταθεί, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή της από όλα τα κράτη-μέλη. Με την πάροδο του χρόνου είχαν παρουσιαστεί διάφορα προβλήματα στην εφαρμογή της από τα κράτη-μέλη, που αφορούσαν τόσο στην ερμηνεία ορισμένων διατάξεών της, όσο και στην έλλειψη σαφώς καθορισμένης νομικής βάσης για ορισμένες διαδικασίες και πρακτικές.

2. Επιπλέον, με τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/118/ΕΚ, η οποία έχει ημερομηνία έναρξης εφαρμογής την 01.04.2010, εισάγεται η αναγκαία νομική βάση έτσι ώστε οι αρμόδιες αρχές των κράτη-μέλη να είναι σε θέση από την προαναφερόμενη ημερομηνία να παρακολουθούν τη διακίνηση των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης μέσω ενός μηχανοργανωμένου συστήματος, το οποίο θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1152/2003/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Ιουνίου 2003, για την εισαγωγή της πληροφορικής στη διακίνηση και στους ελέγχους των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (ΕΕ L 162/01.07.2003).

Το σύστημα αυτό επιτρέπει την παρακολούθηση των διακινήσεων υπό καθεστώς αναστολής των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης σε πραγματικό χρόνο και αποσκοπεί αφ' ενός μεν στην διευκόλυνση του εμπορίου με νέες αυτοματοποιημένες διαδικασίες, που θα επιτρέπουν και τη γρήγορη αποδέσμευση των εγγυήσεων που παρέχονται για την κάλυψη των κινδύνων της διακίνησης, αφ' ετέρου δε στην μείωση των περιπτώσεων απάτης στον εν λόγω τομέα ο οποίος χαρακτηρίζεται κατά κανόνα ως υψηλής επικινδυνότητας, μέσω της δυνατότητας επίτευξης αποτελεσματικότερων ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές.

Για την εφαρμογή της Οδηγίας 2008/118/ΕΚ, όσον αφορά τις μηχανοργανωμένες διαδικασίες για τη διακίνηση προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης υπό καθεστώς αναστολής των φόρων αυτών, θεσπίστηκε ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 684/2009 της Επιτροπής της 24^{ης} Ιουλίου 2009, με τον οποίο ρυθμίζονται η διάρθρωση και το περιεχόμενο των ηλεκτρονικών μηνυμάτων που ανταλλάσσονται μέσω του μηχανοργανωμένου συστήματος, οι κανόνες και διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για τις ανταλλαγές των ηλεκτρονικών μηνυμάτων και η διάρθρωση των εντύπων εγγράφων σε περίπτωση που το μηχανοργανωμένο σύστημα είναι εκτός λειτουργίας.

3. Η εναρμόνιση προς την νέα Οδηγία επιτυγχάνεται με τροποποίηση ή αντικατάσταση ορισμένων άρθρων του τρίτου μέρους του ν.2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας», ενώ δεν τροποποιούνται οι διατάξεις που δεν θίγονται βάσει της νέας Οδηγίας.

II. Ειδικότερα:

A. Επί του Άρθρου 85:

1. Με την παράγραφο 1 αντικαθίσταται το άρθρο 54 του Ε.Τ.Κ., στο οποίο ορίζονται εκ νέου το αντικείμενο του φόρου, τα τρίτα εδάφη τα οποία δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2008/118/ΕΚ, καθώς και τα εδάφη που βάσει ειδικών συμβάσεων αντιμετωπίζονται για τους σκοπούς του τρίτου μέρους του Ε.Τ.Κ. ως κοινοτικά εδάφη.

Επίσης, προβλέπεται ότι οι διατάξεις του τμήματος Β' του κεφαλαίου Α', σχετικά με το καθεστώς αναστολής από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και οι διατάξεις

του τμήματος Β΄ του κεφαλαίου Γ΄ του τρίτου μέρους του Ε.Τ.Κ., οι σχετικές με την διακίνηση και τον έλεγχο, δεν εφαρμόζονται στα προϊόντα ειδικού φόρου κατανάλωσης τα οποία καλύπτονται από τελωνειακή διαδικασία αναστολής ή τελωνειακό καθεστώς αναστολής.

2. Με την παράγραφο 2 αντικαθίσταται το άρθρο 55 του Ε.Τ.Κ., στο οποίο περιλαμβάνονται εκ νέου οι ορισμοί για την εφαρμογή των διατάξεων του τρίτου μέρους του Ε.Τ.Κ. Πέραν των υφιστάμενων ορισμών, που μεταφέρονται αναδιατυπωμένοι στο νέο άρθρο, εισάγονται νέοι ορισμοί, εκ των οποίων οι βασικότεροι είναι:

α) ο ορισμός «τελωνειακή διαδικασία αναστολής ή τελωνειακό καθεστώς αναστολής», με τον οποίο καθορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζονται ορισμένες διατάξεις του τρίτου μέρους του Ε.Τ.Κ. για μη κοινοτικά εμπορεύματα, τα οποία εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας.

β) ο ορισμός «εγγεγραμμένος αποστολέας», με τον οποίο καθορίζεται το πρόσωπο το οποίο λαμβάνει άδεια από τις αρμόδιες αρχές μόνο να αποστέλλει υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα υπό καθεστώς αναστολής, κατόπιν της θέσης τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, σύμφωνα με το άρθρο 79 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92, από τον τόπο εισαγωγής τους προς οποιοδήποτε προβλεπόμενο προορισμό.

3. Με την παράγραφο 3 αντικαθίσταται το άρθρο 56 του Ε.Τ.Κ. σχετικά με το απαιτητό του φόρου, αναδιατυπώνονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες τα προϊόντα που είναι υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης θεωρείται ότι τίθενται σε ανάλωση και εισάγεται επιπλέον μία νέα περίπτωση θέσης σε ανάλωση, η «κατοχή προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης εκτός καθεστώτος αναστολής για τα οποία δεν έχει επιβληθεί ο ειδικός φόρος κατανάλωσης».

Καθορίζεται σαφώς ο χρόνος θέσης σε ανάλωση κατά περίπτωση, ο οποίος είναι καθοριστικός εκτός των άλλων και για τους εφαρμοστέους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης, καθώς και οι συντελεστές που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις διαπίστωσης παρατυπιών.

Προστίθενται νέες διατάξεις, για τα πρόσωπα που είναι κατά περίπτωση υπόχρεα να καταβάλλουν τον ειδικό φόρο κατανάλωσης.

4. Με την παράγραφο 4 αντικαθίσταται το άρθρο 57 του Ε.Τ.Κ., στο οποίο προβλέπεται ο τρόπος διακίνησης και το απαιτητό του φόρου για τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα που έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος-μέλος και κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς στο εσωτερικό της χώρας. Αναδιατυπώνονται οι διατάξεις του παλαιού άρθρου και εισάγονται νέες διατάξεις για τον υπόχρεο καταβολής του ειδικού φόρου κατανάλωσης στις περιπτώσεις αυτές.

Επίσης, προστίθενται νέες διατάξεις στο εν λόγω άρθρο και ειδικότερα καθορίζεται ότι:

Προϊόντα ειδικού φόρου κατανάλωσης, τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση σε ένα κράτος-μέλος και διακινούνται στο εσωτερικό της Κοινότητας για εμπορικούς σκοπούς, δεν θεωρείται ότι κατέχονται για αυτούς τους σκοπούς, μέχρις ότου φτάσουν στο κράτος-μέλος προορισμού.

Επίσης, κατ' αναλογία, προϊόντα ειδικού φόρου κατανάλωσης τα οποία βρίσκονται επί πλοίου ή αεροσκάφους που πραγματοποιεί θαλάσσια ταξίδια ή πτήσεις μεταξύ δύο κρατών-μελών και τα οποία δεν διατίθενται προς πώληση όταν το πλοίο ή το αεροσκάφος βρίσκεται στο έδαφος ενός Κράτους-Μέλους δεν

θεωρείται ότι κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς στο κράτος-μέλος αυτό και συνεπώς δεν καθίσταται απαιτητός ο φόρος.

5. Με την παράγραφο 5 αντικαθίσταται το άρθρο 59 του Ε.Τ.Κ., με το οποίο ρυθμίζονται οι περιπτώσεις απόκτησης από ιδιώτες για ίδια χρήση προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης σε ένα κράτος-μέλος, τα οποία μεταφέρονται αυτοπροσώπως σε άλλο κράτος-μέλος. Στις περιπτώσεις αυτές ο ειδικός φόρος κατανάλωσης οφείλεται μόνο στο κράτος-μέλος απόκτησης. Στο άρθρο αυτό για λόγους νομοτεχνικούς περιλαμβάνονται πλέον επαναδιατυπωμένες οι διατάξεις των υφιστάμενων άρθρων 59 και 60 του Ε.Τ.Κ. στο σύνολό τους, χωρίς ωστόσο ουσιώδεις διαφορές.

6. Με την παράγραφο 6 αντικαθίσταται το άρθρο 60 του Ε.Τ.Κ., στο οποίο περιλαμβάνονται πλέον αναδιατυπωμένες οι διατάξεις του υφιστάμενου άρθρου 61 του Ε.Τ.Κ., χωρίς σημαντικές διαφορές, που αφορούν τις πωλήσεις εξ' αποστάσεως προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης, δηλαδή πωλήσεις προϊόντων που έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος-μέλος σε πρόσωπα στο εσωτερικό της χώρας που δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα. Εισάγεται ωστόσο η υποχρέωση εγγραφής του πωλητή που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος-μέλος ή του φορολογικού αντιπροσώπου του στα μητρώα του κράτους-μέλους προορισμού.

7. Με την παράγραφο 7 αντικαθίσταται το άρθρο 61 του Ε.Τ.Κ. και εισάγονται νέες διατάξεις για την φορολογική αντιμετώπιση των καταστροφών και απωλειών προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης που διακινούνται βάσει των άρθρων 57 και 60, έχουν δηλαδή τεθεί σε ανάλωση στο κράτος-μέλος προέλευσης και προορίζονται για άλλο κράτος-μέλος, οι οποίες οφείλονται στην ίδια τη φύση των προϊόντων ή σε τυχαίο περιστατικό ή σε ανωτέρα βία ή κατόπιν έγκρισης των αρμοδίων αρχών.

Στις διατάξεις αυτές προβλέπεται ότι όταν η ολική καταστροφή ή ανεπανόρθωτη απώλεια των προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης επέρχεται στο εσωτερικό της χώρας ή διαπιστώνεται στο εσωτερικό της χώρας, χωρίς ωστόσο να μπορεί να εντοπιστεί το κράτος-μέλος στο οποίο επήλθε, θα πρέπει να αποδεικνύεται κατά τρόπο ικανοποιητικό για τις αρμόδιες αρχές της χώρας, προκειμένου να μην καταστεί απαιτητός ο φόρος και να αποδεσμευθεί η παρεχόμενη εγγύηση. Προβλέπεται επίσης η έκδοση αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών για τον καθορισμό των προϊόντων που υπόκεινται σε φυσική απομείωση (φύρα), τα ποσοστά αυτής καθώς και για τον καθορισμό των όρων και προϋποθέσεων για την αναγνώριση των εν λόγω απωλειών.

8. Με την παράγραφο 8 προστίθεται νέα παράγραφος 4 στο άρθρο 63 του Ε.Τ.Κ. για τη σύσταση των φορολογικών αποθηκών, στην οποία μεταφέρονται για λόγους νομοτεχνικούς (εξοικονόμηση άρθρων) οι διατάξεις του υφιστάμενου άρθρου 119 του Ε.Τ.Κ., όπου προβλέπονται ορισμένες υποχρεώσεις των εγκεκριμένων αποθηκευτών, καθόσον στο νέο άρθρο 119 εισάγονται νέες διατάξεις.

9. Με την παράγραφο 9 αντικαθίσταται η περίπτωση α) της παραγράφου 2 του άρθρου 64 του Ε.Τ.Κ., σχετικά με τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας εγκεκριμένου αποθηκευτή και συγκεκριμένα στην περίπτωση αυτή αντικαθίσταται

ο όρος «κατά την άσκηση του επιτηδεύματός του» από τον όρο «στα πλαίσια των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του», για λόγους ακριβούς εναρμόνισης της εθνικής μας νομοθεσίας προς την κοινοτική Οδηγία και αποφυγή παρερμηνειών.

10. Με την παράγραφο 10 αντικαθίσταται στην περίπτωση α) της παραγράφου 3 του άρθρου 64 του Ε.Τ.Κ., η φράση στην πρώτη παύλα, αναφορικά με τις υποχρεώσεις του εγκεκριμένου αποθηκευτή και συγκεκριμένα καθορίζεται ότι ο εγκεκριμένος αποθηκευτής υποχρεούται να εισάγει στη φορολογική αποθήκη του και να προβαίνει στη λογιστική εγγραφή, με την περάτωση της διακίνησης, όλων των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, τα οποία διακινούνται υπό καθεστώς αναστολής, εκτός εάν τα προϊόντα προορίζονται προς τόπο άμεσης παράδοσης, καθώς και να τηρεί εν γένει λογιστικά βιβλία των αποθεμάτων και των κινήσεων των προϊόντων.

11. Με την παράγραφο 11 αντικαθίσταται το άρθρο 65 του Ε.Τ.Κ., σχετικά με την αντιμετώπιση των απωλειών και καθορίζονται οι περιπτώσεις των καταστροφών και απωλειών προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης που τελούν υπό καθεστώς αναστολής, οι οποίες δεν θεωρούνται ως θέση σε ανάλωση. Οι περιπτώσεις αυτές με τις νέες διατάξεις δεν αντιμετωπίζονται πλέον ως περιπτώσεις για τις οποίες χορηγείται απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης, όπως καθορίζεται στο παλαιό άρθρο, αλλά ως περιπτώσεις για τις οποίες δεν καθίσταται απαιτητός ο φόρος.

Στις διατάξεις αυτές προβλέπεται ότι όταν η ολική καταστροφή ή ανεπανόρθωτη απώλεια των προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης επέρχεται στο εσωτερικό της χώρας, ή διαπιστώνεται στο εσωτερικό της χώρας, χωρίς ωστόσο να μπορεί να εντοπιστεί το κράτος-μέλος στο οποίο επήλθε, θα πρέπει να αποδεικνύεται κατά τρόπο ικανοποιητικό για τις αρμόδιες αρχές της χώρας, προκειμένου να μην καταστεί απαιτητός ο φόρος.

Προβλέπεται επίσης η έκδοση αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών για τον καθορισμό των προϊόντων που υπόκεινται σε φυσική απομείωση (φύρα), τα ποσοστά αυτής καθώς και τον καθορισμό των όρων και προϋποθέσεων για την αναγνώριση των εν λόγω απωλειών, κατ' αναλογία με το νέο άρθρο 61 του Ε.Τ.Κ.

12. Με την παράγραφο 12 αντικαθίσταται το άρθρο 66 του Ε.Τ.Κ., και επαναδιατυπώνονται οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου σχετικά με τους όρους και προϋποθέσεις επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης για τα προϊόντα που έχουν τεθεί σε ανάλωση στο εσωτερικό της χώρας, αλλά πρόκειται να καταναλωθούν σε άλλα κράτη-μέλη. Εισάγεται επιπλέον ο όρος διαγραφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης για τις περιπτώσεις που έχει επιβληθεί ο ειδικός φόρος κατανάλωσης στο εσωτερικό της χώρας, αλλά δεν έχει ακόμη εισπραχθεί. Με σκοπό την αποφυγή διπλής φορολογίας, εισάγεται επίσης νέα διάταξη στο άρθρο (παράγραφος 4) περί επιστροφής, διαγραφής ή αποδέσμευσης των ποσών που καταβλήθηκαν ή αποτέλεσαν αντικείμενο εγγύησης στο εσωτερικό της χώρας για την απόκτηση των φορολογικών επισημάτων που φέρουν τα προϊόντα ειδικού φόρου κατανάλωσης, εάν ο ειδικός φόρος κατανάλωσης για τα υπό κρίση προϊόντα έχει καταστεί απαιτητός και έχει εισπραχθεί σε άλλο κράτος μέλος.

Προβλέπεται επίσης ότι ο ειδικός φόρος κατανάλωσης διαγράφεται στις περιπτώσεις ολικής καταστροφής ή ανεπανόρθωτης απώλειας προϊόντων που έχουν τεθεί σε ανάλωση με απαλλαγή από τον φόρο αυτό, βάσει των

προβλεπομένων διατάξεων του ν.2960/01, από αιτία οφειλόμενη σε τυχαίο γεγονός ή ανωτέρα βία ή ακόμη με την άδεια των αρμοδίων αρχών (παράγραφος 5).

Στο άρθρο αυτό εισάγονται επίσης αναδιατυπωμένες ως παράγραφος 7 για λόγους νομοτεχνικούς (εξοικονόμηση άρθρων) και οι διατάξεις του υφιστάμενου άρθρου 67 για την επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων και την βεβαίωση και είσπραξη εκ των υστέρων.

13. Με την παράγραφο 13 αντικαθίσταται το άρθρο 67 του Ε.Τ.Κ. και εισάγονται νέες διατάξεις για χορήγηση απαλλαγής από την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα προϊόντα που διατίθενται από τα καταστήματα αφορολογητών ειδών και τα οποία μεταφέρονται στις προσωπικές αποσκευές των ταξιδιωτών που μεταβαίνουν σε τρίτο έδαφος ή σε τρίτη χώρα αεροπορικώς ή δια θαλάσσης.

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η κατάργηση των πωλήσεων προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης με απαλλαγή από τον φόρο αυτό από τα καταστήματα αφορολογητών ειδών, που είναι εγκατεστημένα στα χερσαία σύνορα με τρίτες χώρες, από την 1^η Ιανουαρίου 2017. Η εισαγωγή των διατάξεων αυτών στην κοινοτική νομοθεσία για τον περιορισμό δηλαδή λειτουργίας των καταστημάτων αφορολογητών ειδών μόνο σε αερολιμένες ή λιμένες και όχι σε χερσαίους μεθοριακούς σταθμούς στηρίχθηκε στην αναγκαιότητα περιορισμού των καταχρήσεων στον τομέα αυτό, δεδομένου ότι τα πρόσωπα που ταξιδεύουν δια ξηράς μπορούν να διακινούνται συχνότερα και ευκολότερα σε σύγκριση με τα πρόσωπα που ταξιδεύουν με πλοίο ή αεροπορικώς. Συνεπώς, ο κίνδυνος μη τηρήσεως από τους ταξιδιώτες των ορίων για επιτρεπόμενες εισαγωγές ελεύθερες από δασμούς και φόρους και κατά συνέπεια ο φόρτος λόγω ελέγχων για τις τελωνειακές αρχές είναι σημαντικά υψηλότερος, στην περίπτωση ταξιδιού δια ξηράς.

Επιπλέον, με τις διατάξεις του άρθρου αυτού εισάγονται νέοι ορισμοί για τον σαφή προσδιορισμό της έννοιας των καταστημάτων αφορολογητών ειδών και των ταξιδιωτών προς τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες και εξομοιώνεται η αντιμετώπιση των προϊόντων που διατίθενται μέσα σε αεροσκάφος ή πλοίο κατά τη διάρκεια της πτήσης ή του πλου προς τρίτο έδαφος ή τρίτη χώρα προς εκείνη των προϊόντων που διατίθενται από τα καταστήματα αφορολογητών ειδών.

14. Με την παράγραφο 14 αντικαθίσταται το άρθρο 68 του Ε.Τ.Κ., σχετικά με τα δικαιούχα απαλλαγής από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης πρόσωπα, αναδιατυπώνονται οι περιπτώσεις απαλλαγής από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης χωρίς ωστόσο ουσιώδεις αλλαγές και προστίθεται στα ήδη υπάρχοντα δικαιούχα απαλλαγής πρόσωπα, οι ένοπλες δυνάμεις του Ηνωμένου Βασιλείου που σταθμεύουν στην Κύπρο. Η περίπτωση αυτή, παρόλο που δεν αφορά άμεσα τη χώρα μας ως προς τη χορήγηση της απαλλαγής, είναι ανάγκη να περιληφθεί στον νόμο για σκοπούς που αφορούν στην δυνατότητα αποστολής προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης από το εσωτερικό της χώρας, στις εν λόγω ένοπλες δυνάμεις, υπό καθεστώς αναστολής βάσει των ειδικών διατάξεων, που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου και στα άρθρα 112 και 114.

15. Με την παράγραφο 15 αντικαθίσταται το άρθρο 71 του Ε.Τ.Κ., σχετικά με το καθεστώς των μικρών οινοπαραγωγών, οι οποίοι απαλλάσσονται από ορισμένες υποχρεώσεις του τρίτου μέρους του Ε.Τ.Κ. και αναδιατυπώνεται ο ορισμός του μικρού οινοπαραγωγού. Με τις νέες διατάξεις αντικαθίσταται η αναφορά στον

Κανονισμό ΕΚ 884/2001 με αναφορά στον Κανονισμό ΕΚ 436/2009, ο οποίος αντικαθιστά τον πρώτο από 01.08.2009, αναφορικά με τις υποχρεώσεις των μικρών οινοπαραγωγών που διενεργούν ενδοκοινοτικές συναλλαγές, κυρίως για το συνοδευτικό έγγραφο μεταφοράς των προϊόντων τους.

16. Με την παράγραφο 16 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 76 λόγω μεταφοράς σε άλλα σημεία του Ε.Τ.Κ., των σχετικών διατάξεων στις οποίες παραπέμπει.

17. Με την παράγραφο 17 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 84 του Ε.Τ.Κ., σχετικά με τις ένσημες ταινίες φορολογίας αλκοολούχων ποτών, και συγκεκριμένα εισάγονται οι νέοι όροι του «εγγεγραμμένου παραλήπτη» και του «φορολογικού αντιπροσώπου», λόγω αντικατάστασης των σχετικών όρων με την νέα Οδηγία.

18. Με την παράγραφο 18 αντικαθίστανται οι περιπτώσεις α) και β) του τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 106 του Ε.Τ.Κ., σχετικά με τις ένσημες ταινίες φορολογίας καπνού και συγκεκριμένα εισάγονται οι νέοι όροι του «εγγεγραμμένου παραλήπτη» και του «φορολογικού αντιπροσώπου», λόγω αντικατάστασης των σχετικών όρων με την νέα Οδηγία.

19. Με την παράγραφο 19 αντικαθίσταται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 109 του Ε.Τ.Κ. ο όρος «εγγεγραμμένοι επιτηδευματίες» από την φράση «εγγεγραμμένοι παραλήπτες, εξαιρουμένων των περιστασιακά εγγεγραμμένων, κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 113», λόγω αντικατάστασης των σχετικών όρων με την νέα Οδηγία .

20. Με την παράγραφο 20 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 110 του Ε.Τ.Κ. λόγω αντικατάστασης των όρων «εγγεγραμμένος επιτηδευματίας» και «μη εγγεγραμμένος επιτηδευματίας» από τους όρους «εγγεγραμμένος παραλήπτης» και «περιστασιακά εγγεγραμμένος παραλήπτης» αντίστοιχα. Επιπλέον, ορίζεται ως υπόχρεος να καταβάλλει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στις περιπτώσεις πωλήσεων αλκοολούχων ποτών και άλλων αλκοολούχων προϊόντων σε επιβάτες ενδοκοινοτικών πτήσεων ή ενδοκοινοτικών θαλάσσιων πλόων, τα οποία μεταφέρονται υπό καθεστώς αναστολής στο εσωτερικό της χώρας προκειμένου να παραδοθούν στους επιβάτες για να μεταφερθούν με τις αποσκευές τους, ο «εγγεγραμμένος παραλήπτης», καθόσον η ιδιότητα του φορολογικού εκπροσώπου εγκεκριμένου αποθηκευτή άλλου κράτους-μέλους, κατά την έννοια του υπό αντικατάσταση άρθρου 114 του ΕΤΚ, δεν υφίσταται πλέον στη νέα Οδηγία. Ως εκ τούτου οι περιπτώσεις αυτές μπορούν να αντιμετωπισθούν μόνο αν τα προϊόντα που προέρχονται από άλλα κράτη-μέλη προορίζονται για εγγεγραμμένο παραλήπτη στην χώρα.

21. Με την παράγραφο 21 αντικαθίσταται το άρθρο 112 του Ε.Τ.Κ. και καθορίζεται ο τόπος αποστολής κατά περίπτωση και οι επιτρεπόμενοι προορισμοί για την διακίνηση των προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης υπό καθεστώς αναστολής. Επιπλέον, στο άρθρο αυτό εισάγεται διάταξη, σύμφωνα με την οποία δύναται να επιτρέπεται υπό του όρους που καθορίζει το κράτος-μέλος προορισμού η διακίνηση των παραπάνω προϊόντων υπό καθεστώς αναστολής και προς τόπο άμεσης παράδοσης που καθορίζεται από τον εγκεκριμένο αποθηκευτή ή τον

εγγεγραμμένο παραλήπτη στο κράτος-μέλος προορισμού και καθορίζονται οι υποχρεώσεις του προσώπου που θα κάνει χρήση αυτής της δυνατότητας, ως προς την αναφορά παραλαβής των προϊόντων.

Η δυνατότητα αυτή στο εσωτερικό της χώρας θα παρέχεται μετά από την έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία θα καθορίζονται οι περιπτώσεις καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα είναι εφαρμόζεται.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 4 έως 7 καθορίζεται ο χρόνος έναρξης και περάτωσης της διακίνησης υπό καθεστώς αναστολής προς τους διαφόρους προορισμούς, το είδος της παρεχόμενης εγγύησης για την κάλυψη των κινδύνων της διακίνησης και τα πρόσωπα που οφείλουν να παρέχουν ή δύναται να παρέχουν την εν λόγω εγγύηση.

Προβλέπεται επίσης ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να εξαιρούνται, από την παροχή εγγύησης σε ενδεδειγμένες περιπτώσεις διακινήσεις υπό καθεστώς αναστολής που πραγματοποιούνται εξ ολοκλήρου στο εσωτερικό της χώρας.

22. Με την παράγραφο 22 αντικαθίσταται το άρθρο 113 του Ε.Τ.Κ., και επανακαθορίζονται οι ορισμοί και οι υποχρεώσεις του «εγγεγραμμένου παραλήπτη» και του «περιστασιακά εγγεγραμμένου παραλήπτη», οι οποίοι αντικαθιστούν τους όρους «εγγεγραμμένος επιτηδευματίας» και «μη εγγεγραμμένος επιτηδευματίας» αντίστοιχα.

Ο όρος «μη εγγεγραμμένος επιτηδευματίας» αντικαθίσταται από τον όρο «περιστασιακά εγγεγραμμένος παραλήπτης», καθόσον και το πρόσωπο αυτό είναι αναγκαίο να εγγράφεται πλέον στα ειδικά μητρώα των κρατών-μελών που προβλέπονται στο άρθρο 22 του Κανονισμού (ΕΚ) 2073/2004 του Συμβουλίου της 16^{ης} Νοεμβρίου 2004 «για την διοικητική συνεργασία στον τομέα των ειδικών φόρων κατανάλωσης», για λόγους μηχανοργάνωσης των διαδικασιών της διακίνησης.

Εισάγονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την απόκτηση της ιδιότητας του «εγγεγραμμένου αποστολέα», ο οποίος λαμβάνει άδεια από τις αρμόδιες αρχές μόνο να αποστέλλει υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα υπό καθεστώς αναστολής, κατόπιν της θέσης τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, σύμφωνα με το άρθρο 79 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92, περί Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα. Το πρόσωπο αυτό εγγράφεται επίσης στα προαναφερόμενα μητρώα. Έως σήμερα η δυνατότητα αυτή δεν προβλεπόταν από το κοινοτικό δίκαιο, αλλά είχε ρυθμισθεί με εθνικές διατάξεις για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων εισαγωγής προϊόντων από τρίτες χώρες και αποστολής τους υπό καθεστώς αναστολής σε φορολογικές αποθήκες στο εσωτερικό της χώρας.

23. Με την παράγραφο 23 αντικαθίστανται οι διατάξεις του άρθρου 114 του Ε.Τ.Κ., αναφορικά με τις προϋποθέσεις αναγνώρισης και τις υποχρεώσεις του φορολογικού εκπροσώπου εγκεκριμένου αποθηκευτή άλλου κράτους-μέλους, καθόσον η ιδιότητα αυτή και οι αντίστοιχες διατάξεις δεν υφίστανται πλέον στη νέα Οδηγία.

Στο άρθρο αυτό εισάγονται πλέον νέες διατάξεις για την υποχρεωτική χρήση του μηχανοργανωμένου συστήματος που προβλέπεται από την απόφαση 1152/2003 /ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Ιουνίου του 2003 και την ηλεκτρονική υποβολή του διοικητικού εγγράφου που προβλέπεται από τον Καν (ΕΚ) 684/2009 για τις ενδοκοινοτικές διακινήσεις προϊόντων υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης που τελούν υπό καθεστώς αναστολής. Ορίζεται

επίσης ότι με το ίδιο ηλεκτρονικό έγγραφο και την ίδια διαδικασία θα πραγματοποιούνται και οι διακινήσεις προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης υπό καθεστώς αναστολής εξ ολοκλήρου στο εσωτερικό της χώρας για τις περιπτώσεις που προβλέπεται βάσει του άρθρου 112 παράγραφος 1.

Με τις εν λόγω διατάξεις καθορίζεται η διαδικασία υποβολής από τον υπόχρεο και επικύρωσης από την αρμόδια αρχή του ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου και η διαδικασία διαβίβασής του στα εμπλεκόμενα πρόσωπα και στην εκάστοτε αρμόδια αρχή. Ρυθμίζονται επίσης οι υποχρεώσεις του αποστολέα, οι όροι για την ακύρωση του ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου και η δυνατότητα αλλαγής από τον αποστολέα του αρχικού προορισμού. Καθορίζεται ως αποδεικτικό περάτωσης της διακίνησης που πραγματοποιήθηκε μεταξύ κρατών-μελών ή στο εσωτερικό της χώρας, η ηλεκτρονική υποβολή της αναφοράς παραλαβής από τον παραλήπτη, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή των προϊόντων, μέσω του μηχανοργανωμένου συστήματος

Στις περιπτώσεις όπου οι διατυπώσεις εξαγωγής προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, πραγματοποιούνται σε άλλο κράτος-μέλος από το κράτος-μέλος αποστολής των προϊόντων καθορίζεται η διαδικασία διαβίβασης του ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου από την αρμόδια αρχή αποστολής στις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους όπου υποβάλλεται η διασάφηση εξαγωγής. Καθορίζεται επίσης ότι το αρμόδιο τελωνείο εξαγωγής, με βάση τη θεώρηση του τελωνείου εξόδου ότι τα προϊόντα εγκατέλειψαν το έδαφος της κοινότητας, συντάσσει αναφορά εξαγωγής και τη διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους αποστολής, οι οποίες στην συνέχεια την διαβιβάζουν στον αποστολέα για την απόδειξη περάτωσης της διακίνησης.

Ανάλογη διαδικασία εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που ο τόπος αποστολής των προϊόντων και το τελωνείο εξαγωγής βρίσκονται στο εσωτερικό της χώρας.

Προβλέπεται η έκδοση αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών για τον καθορισμό της διαδικασίας υποβολής της αναφοράς παραλαβής από τα δικαιούχα απαλλαγής από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης πρόσωπα του άρθρου 68 παράγραφος 1, αλλά και από τους περιστασιακά εγγεγραμμένους παραλήπτες στην περίπτωση που δεν θα είναι συνδεδεμένοι με το μηχανοργανωμένο σύστημα καθώς και για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου αυτού.

24. Με την παράγραφο 24 αντικαθίσταται στο σύνολό του το άρθρο 115 του Ε.Τ.Κ., με το οποίο καθοριζόταν η διαδικασία ελέγχου των προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης κατά τη διακίνηση και εισάγονται νέες διατάξεις, που αφορούν τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για την διακίνηση των προϊόντων σε περίπτωση που το μηχανοργανωμένο σύστημα είναι εκτός λειτουργίας. Σε αυτή την περίπτωση καθορίζεται ότι τα προϊόντα θα συνοδεύονται από έντυπο έγγραφο, που θα περιέχει τα ίδια στοιχεία με το σχέδιο του ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου που προβλέπεται στο άρθρο 114, και καθορίζονται οι προϋποθέσεις έναρξης της διακίνησης και οι περιπτώσεις αλλαγής προορισμού από τον αποστολέα με την έντυπη προαναφερόμενη διαδικασία.

Επιπλέον, καθορίζεται η υποχρέωση ηλεκτρονικής υποβολής του διοικητικού εγγράφου από τον αποστολέα, για την συγκεκριμένη αποστολή, όταν το μηχανοργανωμένο σύστημα αποκατασταθεί.

Καθορίζεται αντίστοιχα και η διαδικασία περάτωσης της διακίνησης με την υποβολή εντύπου εγγράφου από τον παραλήπτη που περιέχει τα ίδια στοιχεία με την αναφορά παραλαβής, όταν αυτή δεν είναι δυνατόν να υποβληθεί ηλεκτρονικά

εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 114 του Ε.Τ.Κ. προθεσμίας, είτε γιατί το σύστημα είναι εκτός λειτουργίας στον τόπο προορισμού, είτε γιατί δεν έχει ακόμη διαβιβαστεί από τον αποστολέα το ηλεκτρονικό διοικητικό έγγραφο μετά την αποκατάσταση του συστήματος στον τόπο αποστολής.

Κατ' αναλογία, καθορίζεται και η διαδικασία κατάρτισης και αποστολής εντύπου εγγράφου που περιλαμβάνει τα ίδια στοιχεία με την αναφορά εξαγωγής από την αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους εξαγωγής στην αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους αποστολής, όταν αυτή δεν είναι δυνατόν να αποσταλεί ηλεκτρονικά για τους προαναφερόμενους λόγους.

Ορίζεται επίσης η υποχρέωση ηλεκτρονικής υποβολής της αναφοράς παραλαβής ή της αναφοράς εξαγωγής από τον παραλήπτη ή το τελωνείο εξαγωγής αντίστοιχα, μόλις αποκατασταθεί η λειτουργία του μηχανοργανωμένου συστήματος στο τόπο προορισμού ή στον τόπο εξαγωγής ή μόλις ολοκληρωθεί η αποστολή του ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου από τον αποστολέα μετά την αποκατάσταση του συστήματος στον τόπο αποστολής.

25. Με την παράγραφο 25 αντικαθίσταται το άρθρο 116 του Ε.Τ.Κ., σχετικά με την άρση του καθεστώτος αναστολής και εισάγονται νέες διατάξεις για τις εναλλακτικές αποδείξεις περάτωσης της διακίνησης.

Καθορίζεται η διαδικασία προσκόμισης εναλλακτικών αποδείξεων για την περάτωση της διακίνησης, με θεώρηση των αρμόδιων αρχών του κράτους-μέλους προορισμού ή του κράτους-μέλους στο οποίο βρίσκεται το τελωνείο εξόδου και βάσει κατάλληλων αποδεικτικών στοιχείων, σε περίπτωση που δεν υπάρχει αναφορά παραλαβής ή εξαγωγής αντίστοιχα, για λόγους άλλους από τη μη διαθεσιμότητα του μηχανοργανωμένου συστήματος, που προβλέπεται στο άρθρο 115 του Ε.Τ.Κ.

Στο άρθρο αυτό διατηρείται η διάταξη της παραγράφου 4 του υπό αντικατάσταση άρθρου 116 του Ε.Τ.Κ., ως παράγραφος 3, αναφορικά με την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των κρατών-μελών σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) αριθμ.2073/2004 του Συμβουλίου της 16^{ης} Νοεμβρίου 2004 «για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα των ειδικών φόρων κατανάλωσης».

26. Με την παράγραφο 26 αντικαθίσταται το άρθρο 118 του Ε.Τ.Κ., αναφορικά με τον καθορισμό των παραβάσεων και των σχετικών κυρώσεων στο οποίο περιλαμβάνονται πλέον αποκλειστικά οι διατάξεις που αφορούν στον προσδιορισμό των παρατυπιών στις περιπτώσεις διακινήσεων προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης υπό καθεστώς αναστολής.

Με τις διατάξεις αυτές προσδιορίζονται και διαχωρίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η παρατυπία κατά τη διακίνηση προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης, διαπράττεται ή θεωρείται ότι διαπράττεται στο εσωτερικό της χώρας, καθώς και τα υπόχρεα για την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης πρόσωπα με την επιφύλαξη των διατάξεων του νέου άρθρου 119Α για τον χαρακτηρισμό των παραβάσεων και την επιβολή κυρώσεων. Εισάγεται επίσης νέα διάταξη για την επιπλέον προθεσμία που παρέχεται στον εγγυητή της διακίνησης, σε περίπτωση που τα προϊόντα δεν έχουν φθάσει στον προορισμό τους, χωρίς ωστόσο το πρόσωπο αυτό να είναι εις γνώση του γεγονότος, ώστε να μπορεί να αποδείξει ότι η διακίνηση έχει περατωθεί κανονικά ή να υποδείξει στην αρμόδια αρχή τον τόπο όπου διαπράχθηκε η παρατυπία.

Προβλέπεται επίσης η επιστροφή ή διαγραφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης από το κράτος-μέλος στο οποίο θεωρήθηκε κατ' αρχάς ότι διαπράχθηκε η παρατυπία, εάν εντός τριετίας από την έναρξη της διακίνησης διαπιστωθεί το

κράτος-μέλος στο οποίο πράγματι διαπράχθηκε η παρατυπία και αποδειχθεί ότι ο ειδικός φόρος κατανάλωσης επιβλήθηκε στο κράτος-μέλος αυτό.

27. Με την παράγραφο 27 αντικαθίσταται το άρθρο 119 του Ε.Τ.Κ., οι διατάξεις του οποίου μεταφέρθηκαν αυτούσιες, για νομοτεχνικούς λόγους, ως παράγραφος 4 στο άρθρο 63 του Ε.Τ.Κ., με την παράγραφο 8 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου. Στο άρθρο 119 του Ε.Τ.Κ. περιλαμβάνονται πλέον νέες διατάξεις για τον καθορισμό των παρατυπιών στις περιπτώσεις διακίνησης προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης μεταξύ των κρατών-μελών, τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση.

Με τις διατάξεις αυτές προσδιορίζονται και διαχωρίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η παρατυπία, κατά τη διακίνηση προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης που έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος-μέλος, διαπράττεται ή θεωρείται ότι διαπράττεται στο εσωτερικό της χώρας, καθώς και τα υπόχρεα για την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης πρόσωπα με την επιφύλαξη των διατάξεων του νέου άρθρου 119Α για τον χαρακτηρισμό των παραβάσεων και την επιβολή κυρώσεων.

Προβλέπεται επίσης η επιστροφή ή διαγραφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης από το κράτος-μέλος στο οποίο θεωρήθηκε κατ' αρχάς ότι διαπράχθηκε η παρατυπία και επιβλήθηκε ο ειδικός φόρος κατανάλωσης, εάν εντός τριετίας από την απόκτηση των προϊόντων διαπιστωθεί το κράτος-μέλος στο οποίο πράγματι διαπράχθηκε η παρατυπία και αποδειχθεί ότι ο ειδικός φόρος κατανάλωσης επιβλήθηκε στο κράτος-μέλος αυτό.

Προβλέπεται τέλος η επιστροφή ή διαγραφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο κράτος-μέλος όπου τα προϊόντα τέθηκαν σε ανάλωση, σε περίπτωση επιβολής του ειδικού φόρου κατανάλωσης είτε στο κράτος-μέλος που διαπράχθηκε είτε στο κράτος-μέλος που διαπιστώθηκε η παρατυπία καθώς και η αποδέσμευση των σχετικών εγγυήσεων στο κράτος-μέλος προορισμού.

28. Με την παράγραφο 28 προστίθεται μετά το άρθρο 119 νέο άρθρο 119Α στον Ε.Τ.Κ., στο οποίο μεταφέρονται αυτούσιες οι διατάξεις των παραγράφων 4, 5 και 6 του υπό αντικατάσταση άρθρου 118, σχετικά με τον χαρακτηρισμό της εκάστοτε παράβασης ως απλής τελωνειακής παράβασης ή ως λαθρεμπορίας και τον καθορισμό των κυρώσεων για κάθε περίπτωση.

B. Επί του Άρθρου 86:

Με το άρθρο 86 ορίζονται οι τελικές και μεταβατικές διατάξεις, όπως αναλυτικότερα καθορίζονται στις παραγράφους αυτού.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 έως και 4 του παρόντος άρθρου, η ισχύς των διατάξεων του άρθρου 85 του παρόντος νόμου αρχίζει από 01.04.2010

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ότι έως και 31.12.2010 οι διακινήσεις υπό καθεστώς αναστολής που ξεκινούν από το εσωτερικό της χώρας θα συνεχίσουν να πραγματοποιούνται με το Συνοδευτικό Διοικητικό Έγγραφο του Καν. ΕΟΚ 2719/92 και βάσει των διατυπώσεων που ισχύουν έως και 31.03.2010.

Με την παράγραφο 3 προβλέπεται ότι για τις διακινήσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο καθώς και για όσες ξεκινούν από άλλα κράτη-μέλη με προορισμό το εσωτερικό της χώρας με τις διατυπώσεις της παραγράφου αυτής, τα άρθρα 114 και 115 όπως ισχύουν από 01.04.2010 δεν εφαρμόζονται.

Με την παράγραφο 4 προβλέπεται ότι όσες διακινήσεις έχουν αρχίσει πριν την 01.04.2010 συνεχίζουν να πραγματοποιούνται και να εκκαθαρίζονται βάσει των διατάξεων που ισχύουν μέχρι και την 31.03.2010. Για τις διακινήσεις αυτές δεν ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 85 του παρόντος νόμου.

Με την παράγραφο 5 προβλέπεται ότι τα Προεδρικά Διατάγματα και οι Υπουργικές Αποφάσεις, που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση διατάξεων άρθρων του ν.2960/01, που αντικαθίστανται με τον παρόντα νόμο, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι αντικατάστασής τους αναλόγως προσαρμοζόμενων, εφόσον οι σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις συμπεριλαμβάνονται και στις διατάξεις των άρθρων του ν.2960/01, όπως αυτά αντικαθίστανται και ισχύουν από 1 Απριλίου 2010.

Επίσης προβλέπεται ότι οι διοικητικές και κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση διατάξεων άρθρων του ν.2960/01, που αντικαθίστανται με τον παρόντα νόμο, αναλόγως προσαρμοζόμενων, εξακολουθούν να ισχύουν και για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων του ν.2960/01 όπως αυτά αντικαθίστανται και ισχύουν από 1 Απριλίου 2010, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 87 **Ειδικός Φόρος σε είδη Πολυτελείας και άλλες διατάξεις**

1. Με τις διατάξεις της περίπτωσης α) της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού καθορίζεται ο τρόπος διαμόρφωσης της φορολογητέας αξίας για την επιλογή του ποσοστού και την επιβολή του φόρου πολυτελείας στις περιπτώσεις διασκευών στη χώρα μας άλλων οχημάτων σε επιβατικά.
2. Με τις διατάξεις της περίπτωσης β) της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού προστίθενται επιπλέον κατηγορίες οχημάτων στις προβλεπόμενες από το φόρο πολυτελείας εξαιρέσεις, και συγκεκριμένα τα ασθενοφόρα, οι νεκροφόρες, τα οχήματα μεταφοράς κρατούμενων καθώς και ορισμένες κατηγορίες οχημάτων πολλαπλών χρήσεων (διπλοκάμπινα- μεταφοράς προσώπων και εμπορευμάτων), τα οποία από δασμολογικής πλευράς κατατάσσονται στη δασμολογική κλάση των επιβατικών αυτοκινήτων, πλην όμως χρησιμοποιούνται κατά κανόνα για επαγγελματική χρήση.
3. Με τις διατάξεις της περίπτωσης γ) της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι για τα επιβατικά αυτοκίνητα και τα λοιπά μεταφορικά μέσα (πλοία, αεροπλάνα) ο φόρος πολυτελείας βεβαιώνεται και εισπράττεται από τις τελωνειακές αρχές για λόγους απλούστευσης και διευκόλυνσης των συναλλασσομένων, δεδομένου ότι από τις ίδιες αρχές βεβαιώνεται και εισπράττεται και ο Φ.Π.Α. στα εν λόγω είδη, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 38 του ν. 2859/2000.
4. Με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου αυτού προστίθενται ορισμένα πολυτελή είδη στην κατηγορία εκείνων των ειδών που υπάγονται σε φόρο πολυτελείας και παράλληλα εξαιρούνται του φόρου τα είδη από άργυρο προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του κλάδου που παράγει τα είδη αυτά και μάλιστα με παραδοσιακό τρόπο σε πολλές περιοχές της χώρας μας.
5. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις λαθρεμπορίας που οι αναλογούντες δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις ανέρχονται στο ποσό των 150.000 ευρώ και άνω, οι εμπλεκόμενοι τιμωρούνται με πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον έξι (6) ετών, αντί του ενός (1) έτους φυλάκισης που ίσχυε μέχρι σήμερα. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται σκόπιμη για την πρόληψη και την καταστολή της δασμοφοροδιαφυγής και

τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 συμπληρούνται οι διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3833/2010, με σκοπό την ίση μεταχείριση των εγχωρίως παραγομένων που πωλούνται λιανικώς σε σχέση με κοινά που εισάγονται από το εξωτερικό ή αποκτούνται από τα λοιπά κράτη μέλη της Ε.Ε., τον προσδιορισμό του χρόνου για την καταβολή του φόρου κατά την ενδοκοινοτική απόκτηση των ειδών καθώς και για τα εγχωρίως παραγόμενα είδη. Περαιτέρω, προσδιορίζεται το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τα θέματα της βεβαίωσης, του ελέγχου, της παραγραφής του Δημοσίου, της έκδοσης καταλογιστικών πράξεων και της επιβολής των διοικητικών κυρώσεων που αφορούν στην μη σύνομη απόδοση του ειδικού φόρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ **Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος**

Άρθρο 88

Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος – Οργανωτικές διατάξεις Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του π.δ. 85/2005 (Α΄122)

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού:

1. Η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων - ΥΠ.Ε.Ε. (άρθρο 30 του ν. 3296/2004 – Α΄253) μετονομάζεται σε Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος – Σ.Δ.Ο.Ε., στο οποίο περιέχονται όλες οι αρμοδιότητες αυτής.
2. Συνιστάται Τμήμα Δ΄- Ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και κεφαλαίων, που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες στη Διεύθυνση Ειδικών Υποθέσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), προκειμένου να υλοποιηθούν οι απαιτήσεις της απόφασης 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 6^{ης} Δεκεμβρίου 2007, σχετικά με τη συνεργασία των Υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων στα κράτη μέλη, για ανίχνευση και εντοπισμό προϊόντων εγκλήματος ή άλλων συναφών περιουσιακών στοιχείων.

Η Επιτροπή της Ε.Ε. στην ανακοίνωσή της προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Το πρόγραμμα της Χάγης: Δέκα προτεραιότητες για την επόμενη πενταετία» υποστήριξε, μεταξύ των άλλων, ότι πρέπει να ενισχυθούν τα μέσα για την αντιμετώπιση των οικονομικών πτυχών του οργανωμένου εγκλήματος, με την προώθηση και δημιουργία μονάδων πληροφοριών για τα έσοδα από τις εγκληματικές δραστηριότητες στα Κράτη – Μέλη της Ε.Ε.

Προϋπόθεση της αποτελεσματικής καταπολέμησης διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος είναι η ταχεία ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ των Κρατών – Μελών της Ε.Ε., οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν στον εντοπισμό και την κατάσχεση των προϊόντων εγκλήματος ή άλλων περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν σε εγκληματίες.

Για το σκοπό αυτό, τα Κράτη – Μέλη θα έπρεπε μέχρι την 18^η Δεκεμβρίου 2008 να συγκροτήσουν Υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, με αρμοδιότητες στους τομείς αυτούς και να διασφαλίσουν ότι οι Υπηρεσίες αυτές

μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες ταχέως και απ'ευθείας με στόχο τη στενή συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών τους.

Τέλος το δίκτυο CARIN που συνδέει τις Υπηρεσίες ανάκτησης των περιουσιακών στοιχείων αποτελεί ήδη ένα παγκόσμιο δίκτυο επαγγελματιών και ειδικών που αποσκοπεί να ενισχύσει την αμοιβαία γνώση των μεθόδων και τεχνικών στον τομέα της διασυνοριακής ανίχνευσης, δέσμευσης κατάσχεσης και δήμευσης των προϊόντων και άλλων περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος.

Το Τμήμα αυτό δεν θίγει τις υπάρχουσες ρυθμίσεις αστυνομικής συνεργασίας καθώς και την προβλεπόμενη διαδικασία της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις.

3. Αναδιρθρώνονται οι Επιχειρησιακές Διευθύνσεις Ειδικών Υποθέσεων Αθηνών και Θεσσαλονίκης του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), για την αρτιότερη και αποτελεσματικότερη οργάνωση και υλοποίηση των στόχων τους.

Η Επιχειρησιακή Διεύθυνση Ειδικών Υποθέσεων Αθηνών αναδιρθρώνεται σε δύο (2) Υποδιευθύνσεις Ελέγχου (με τρία (3) Τμήματα η κάθε μία) και δύο Τμήματα: Δικαστικού και Διοικητικής Μέριμνας, τα οποία υπάγονται απ' ευθείας στον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης, δεδομένου ότι οι αρμοδιότητές τους είναι θεματικές και σχετίζονται με τη συνολική λειτουργία και τις ελεγκτικές δραστηριότητες όλων των Τμημάτων.

Η Επιχειρησιακή Διεύθυνση Ειδικών Υποθέσεων Θεσσαλονίκης αναδιρθρώνεται σε πέντε (5) Τμήματα.

Με την αναδιάρθρωση αυτή, συστήνοντας νέα εξειδικευμένα Τμήματα, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς, της προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων, της αντιμετώπισης της πειρατείας και κυκλοφορίας παραποιημένων προϊόντων, της καταπολέμησης του «ξεπλύματος βρώμικου χρήματος», του ελέγχου των Δημοσίων Δαπανών και του ελέγχου περιουσιακής κατάστασης φυσικών προσώπων.

Ιδιαίτερα η σύσταση των Τμημάτων που θα ασχολούνται με την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων και την αντιμετώπιση της πειρατείας και κυκλοφορίας παραποιημένων προϊόντων, πέραν της καταφανούς και ουσιαστικής αναγκαιότητας (φορολογική και ποινική διάσταση, αποκατάσταση όρων υγιούς ανταγωνισμού κ.λ.π.), θα τύχει και ευμενούς υποδοχής εκ μέρους των διεθνών οργανισμών και των Χωρών, τα συμφέροντα των οποίων πλήττονται από την κυκλοφορία τους.

Επίσης, η σύσταση του Τμήματος Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Παράνομων Κεφαλαίων, πέραν της αποτελεσματικότερης διερεύνησης των σχετικών υποθέσεων και της ενδυνάμωσης της συνεργασίας με την αρμόδια Επιτροπή του ν. 2331/1995 «Περί νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες», θα συμβάλλει στην αντιστροφή του δυσμενούς κλίματος, που υπάρχει για τη Χώρα μας σε διεθνές επίπεδο και κυρίως στους κόλπους του αρμόδιου Διεθνούς Οργανισμού (F.A.T.F.).

Η διάταξη αυτή στοχεύει στη σύσταση και δράση ενός αξιόπιστου και αποτελεσματικού μηχανισμού ελέγχου, για την προστασία των δημοσίων πόρων και την εξυγίανση της οικονομίας από το οργανωμένο οικονομικό έγκλημα.